

NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

2023 YILI FAALİYET RAPORU

NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

2023 YILI FAALİYET RAPORU

STRATEJİ GELİŞTİRME
DAİRESİ BAŞKANLIĞI

“Çalışmadan, öğrenmeden, yorulmadan rahat yaşamının yollarını alışkanlık haline getirmiş milletler; evvela haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini ve daha sonra da istikballerini kaybetmeye mahkûmdurlar.”

M. Kemal Atatürk

NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

SUNUŞ

Günümüzde enerji üretiminden tıp ve endüstriyel uygulamalara kadar pek çok alanda nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetlerden yararlanılmaktadır. Enerji, ülkelerin sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile kalkınmayı gerçekleştirebilmesi ve insanların refah seviyesinin artırılabilmesi için son derecede önemlidir. Nitekim nükleer enerji, dünyada enerji ihtiyacının karşılandığı önemli kaynaklardan birisini meydana getirmektedir. Ayrıca son zamanlarda bu enerji kaynağı iklim değişikliğiyle mücadele edilmesi ve etkilerinin azaltılması açısından desteklenmesiyle öne çıkmaktadır.

Diğer taraftan kanser ve kalp-damar hastalıkları başta olmak üzere çeşitli sağlık sorunlarının önlenmesi, teşhisi ve tedavisiyle ilgili ihtiyaçların karşılanmasında nükleer tekniklerden ve radyasyon uygulamalarından yararlanılması hayati bir rol oynamaktadır. Hakeza nükleer teknoloji endüstriyel uygulamaların geliştirilmesi ve endüstriyel süreçlere güvenlik ve verimlilik getirilmesi açısından pek çok imkân sunmaktadır.

Toplum ve çevre açısından birçok fayda içermekle birlikte nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetler önemli radyasyon risklerini de ihtiva etmektedir. Bu nedenle nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetlerin çalışanlar, halk, çevre ve gelecek nesiller açısından güvenli bir şekilde yürütülmesi önemle dikkat edilmesi gereken bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu konuda asıl sorumluluğun bir tesisi işletmek veya bir faaliyeti yürütmek üzere yetkilendirilen kişiye ait olduğu kabul edilmektedir. Ancak yetkilendirilen kişilerin bu sorumluluklarını yerine getirecekleri düzenleyici çerçevenin belirlenmesiyle görevli, gerekli yetki ve kaynaklara sahip bağımsız düzenleyici kurumların mevcudiyeti uluslararası düzeyde kabul görmektedir.

Kurumumuz, nükleer alanda düzenleyici kurumlara atfedilen görevleri ülkemiz dâhilinde yerine getirmek üzere 2018 yılında kurulmuş olup hâlihazırda 05.03.2022 tarihli ve 7381 sayılı Nükleer Düzenleme Kanunu, 95 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde faaliyetlerini yürütmektedir.

Nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetlerin yürütülmesinde güvenlik ve emniyetin sağlandığını garanti altına almak ve nükleer güvenceye ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesini temin üzere düzenleyici kontrol kapsamında düzenleme, yetkilendirme, değerlendirme ve denetim işlevlerini yürütmek ve yaptırımlar konusunda karar vermek Kurumumuzun asli görevleridir. İdari ve mali açıdan güçlü bir organizasyonel yapıya sahip olan Kurumumuz, ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde ve ulusal mevzuatımızda belirtilen gerekler, uluslararası standartlar ve uygulamalar temelinde düzenleyici sorumluluklarına ilişkin faaliyetleri etkili, verimli ve kaliteli bir hizmet sunma anlayışıyla yerine getirmektedir. 2023 yılında Kurumumuz, mevzuat ile kendisine verilen görev ve yetkiler çerçevesinde, ilgili tarafların ihtiyaç ve beklentilerini de göz önünde bulundurarak nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetler üzerinde düzenleyici kontrol görevini etkin bir şekilde yerine getirmeye devam etmiştir.

Kurumumuz, 2023 yılı içerisinde 98 Kurul toplantısı gerçekleştirmiş ve bu toplantılar neticesinde nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyonla ilgili faaliyetlerde güvenlik ve emniyeti sağlamaya yönelik 118 karar alınmıştır.

Kurumumuz tarafından hazırlanan düzenleyici işlemler ile kanun, cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve cumhurbaşkanı kararı gibi üst hukuk normlarının uygulanmasına yönelik usul ve esaslar belirlenmekte, ilgili tarafların tabi olacağı yükümlülükler ve sahip oldukları hakların çerçevesi oluşturulmaktadır. Ülkemizin yasal ve düzenleyici çerçevesinin geliştirilmesi amacıyla 2023 yılı içerisinde Kurumumuz tarafından 10 yönetmelik, 1 usul ve esas, 1 tebliğ, 3 yönerge ve 3 kılavuz olmak üzere toplam 18 düzenleyici işlem hazırlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Ayrıca 57 adet düzenleyici işlem taslağına ilişkin çalışma yürütülmüştür.

2010 yılında ülkemiz ile Rusya Federasyonu arasında imzalanan anlaşmayla birlikte Mersin ili Akkuyu sahasında bir Nükleer Güç Santrali (NGS) kurulmasına ve işletilmesine ilişkin Akkuyu Nükleer Santrali (ANS) projesi başlatılmıştır. Ülkemizin ilk nükleer santrali olma özelliğini taşıyacak olan ANS'ye ilişkin yetkilendirme faaliyetlerimiz çerçevesinde, ANS 1. Ünite'ye yönelik işletmeye alma izni 21 Kasım 2023 tarihinde verilmiştir. Bu izin ile birlikte güvenlik açısından önemli yapı, sistem ve bileşenler ile tesisin testlerine ilişkin faaliyetlere başlanmıştır.

Ayrıca ülkemizin nükleer enerji altyapısının geliştirilmesine yönelik uzun vadeli hedefleri çerçevesinde Sinop sahasında bir NGS kurulması planlanmaktadır. Bu kapsamda Türkiye Nükleer Enerji Anonim Şirketi (TÜNAŞ) Sinop Nükleer Santrali (SNS) Projesi için Kurucu başvurusunda bulunmuş ve 27 Ocak 2023 tarihinde kurucu olarak tanınmıştır. Başta ANS olmak üzere ülkemizde kurulan ve kurulması planlanan NGS'lerin işletmeye girmesiyle ortaya çıkacak radyoaktif atıkların yakın yüzey bertarafına yönelik olarak Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) tarafından Kurumumuza yapılan niyet bildirimi 17 Nisan 2023 tarihinde kayıt altına alınmıştır.

Radyasyon tesislerine ve radyasyon uygulamalarına ilişkin yetkilendirmeler ve onaylar kapsamında yürütülen faaliyetlere 2023 yılı içerisinde devam edilmiş ve bu kapsamda 7.269 lisans, 3.399 lisansın yenilenmesi, 2.458 lisans belgesi değişikliği işleminin yanı sıra 80 mekânsal tasarım değişikliği onayı işlemi yapılmıştır. Radyoaktif kaynakların ihracatı, ithalatı ve taşınması faaliyetleri kapsamında 5'i ilk lisanslama, 13'ü yenileme ve 9'u lisans belgesi değişikliği olmak üzere lisanslamaya ilişkin toplam 27 işlem yapılmış, radyoaktif kaynaklar için 588 ithal izni, 849 ihraç izninin yanı sıra 794 transit geçiş izni verilmiştir. Nükleer silahların yayılmasının önlenmesi amacıyla yönelik olarak ihracat kontrolü kapsamında 36 adet başvuruya izin verilmiş olup 6 adet izin için ise süre uzatımı yapılmıştır.

Güvenlik ve emniyetin temin edilmesi ile nükleer güvence kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirildiğinin doğrulanması amacıyla 16'sı inşaat süreci denetimi, 11'i imalat denetimi, 5'i işletme denetimi, 639'u radyasyon güvenliği denetimi ve 21'i emniyet ve nükleer güvence denetimi olmak üzere toplam 692 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

2023 yılı, Kurumumuz tarafından yürütülen düzenleyici kontrol faaliyetleri ve alınan kararların katkısıyla; Türkiye'de nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetlerin güvenli bir şekilde yürütülmesinin sağlandığı bir yıl olmuştur. Kurumumuzun misyonu, vizyonu ve benimsediği temel değerler doğrultusunda yürütülen faaliyetlere ilişkin bilgilerin yer aldığı Nükleer Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Faaliyet Raporu'nu ilgili tüm paydaşların değerlendirmelerine sunar ve çalışmalarından dolayı mesai arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Dr. İsmail Hakkı ARIKAN
İkinci Başkan

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I. GENEL BİLGİLER

A. KURUMSAL TARİHÇE.....	22
B. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLAR.....	24
C. TEŞKİLAT YAPISI.....	26
1. Kurul.....	27
2. Başkanlık.....	29
3. Hizmet Birimleri.....	30
D. KURUMSAL KAPASİTE.....	31
1. Fiziki Kaynaklar.....	31
2. İnsan Kaynakları.....	34
3. Mali Kaynaklar.....	38
4. Bilgi Teknolojileri Altyapısı.....	38
E. SUNULAN HİZMETLER.....	39
F. YÖNETİM VE STRATEJİK PLANLAMA.....	44

BÖLÜM II. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİLER

A. DÜZENLEME FAALİYETLERİ.....	48
B. YETKİLENDİRME FAALİYETLERİ.....	54
1. Nükleer Tesislere İlişkin Yetkilendirmeler.....	55
1.1. ANS'ye İlişkin Yetkilendirmeler.....	57
1.2. SNS'ye İlişkin Yetkilendirmeler.....	64
1.3. Eti Maden Kompleks Cevher Ocağı, Cevher Hazırlama ve Zenginleştirme ve Depolama Tesisleri.....	65
1.4. Küçük Modüler Reaktörlere (SMR) İlişkin Yürütülen Faaliyetler.....	65
1.5. Nükleer Güvenlik Açısından Önemli Ekipman İmalatçılarına İlişkin Yetkilendirmeler.....	66
1.6. Nükleer Yapı Denetimi Kuruluşlarına İlişkin Yetkilendirmeler.....	69
1.7. Nükleer Tesislerde Çalışacak Personele İlişkin Yetkilendirmeler.....	69
2. Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmeler ve Onaylar....	71
3. Radyoaktif Maddelerin İhracatı, İthalatı, Taşınması ve Transit Geçirilmesi Faaliyetlerine İlişkin Yetkilendirmeler.....	74
4. Nükleer İhracat ve İthalat Kontrolü Kapsamında Yetkilendirmeler.....	74
5. Radyoaktif Atık Tesislerine İlişkin Yetkilendirmeler.....	75

6. Dozimetri Hizmeti Verecek Kuruluşların Yetkilendirilmesi.....	76
7. Radyasyon Ölçüm Sistemlerinin Uygunluğuna İlişkin Yetkilendirmeler.....	77
8. Uluslararası Gözetim Şirketlerinin Radyasyon Ölçümü Yapabilmelerine İlişkin Yetkilendirmeler.....	77
9. Radyoaktif Kirliliğe Maruz Kalmış Alanların Çevresel İyileştirme Faaliyetlerinin Yetkilendirilmesi.....	77
C. RADYASYONDAN KORUNMAYA YÖNELİK FAALİYETLER.....	78
1. Radyasyon Acil Durumlarının Yönetimi, Ulusal Radyasyon İzleme Faaliyeti ve Radyasyon Kontrolü	78
1.1. Radyasyon Acil Durum Yönetimine İlişkin Faaliyetler.....	78
1.2. Ulusal Radyasyon İzleme ve Radyasyon Kontrolüne İlişkin Faaliyetler.....	81
2. Mesleki İşinlanmaların Kontrolü.....	82
D. DENETİM FAALİYETLERİ.....	83
1. Tesislere ve Uygulamalara İlişkin Denetim ve Yerinde İnceleme.....	84
1.1. İnşaat Süreci Denetimleri.....	85
1.2. İmalat Denetimleri.....	87
1.3. İşletme Denetimleri.....	89
1.4. Radyasyon Güvenliği Denetimleri.....	90
1.5. Üçüncü Taraf Gözetimi Yapan Şirketlerin Denetimleri.....	92
2. Emniyete ve Nükleer Güvenceye İlişkin Denetimler.....	94
2.1. Nükleer Emniyet Denetimleri.....	94
2.2. Nükleer Güvence Denetimleri.....	94
E. ULUSAL RADYASYON KAYNAKLARI KAYIT SİSTEMİNE İLİŞKİN FAALİYETLER.....	96
F. HUKUK HİZMETLERİNE İLİŞKİN FAALİYETLER.....	97
1. Muhakemat Hizmetleri.....	97
2. Hukuk Danışmanlığı.....	97
G. DIŞ İLİŞKİLER.....	98
1. Uluslararası Kuruluşlar İle İlişkiler.....	98
1.1. UAEA İle İlişkiler.....	98
1.2. OECD/NEA İle İlişkiler.....	101
1.3. Avrupa Birliği ile İlişkiler.....	101
2. Düzenleyici Kurumlar ve İlgili Diğer Kuruluşlar İle İlişkiler.....	102
2.1. Rostechnadzor Heyetinin Ülkemizi Ziyareti.....	102
2.2. Nükleer Güvenlik Konulu Çevrimiçi Çalıştay.....	102
2.3. Rostechnadzor - İşletici Personel Çalıştayı.....	103
2.4. NDK Heyetinin Rusya Federasyonu Teknik Ziyareti.....	103
2.5. NDK Heyetinin Macaristan Ziyareti.....	103

2.6. Gosatomnadzor - İşletmeye Alma Aşamasındaki Düzenleyici Faaliyetler Konulu Çevrimiçi Toplantı.....	103
2.7. Japonya Heyetinin Ziyareti.....	103
2.8. İmzalanan Mutabakat Zabıtları.....	104
3. Uluslararası Sözleşmeler ve Antlaşmalar Kapsamındaki Faaliyetler.....	104
3.1. Nükleer Güvenlik Sözleşmesi Ortak 8. ve 9. Gözden Geçirme Toplantısı.....	106
3.2. Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme Kapsamında Ulusal Raporun Hazırlık Süreci.....	106
H. BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE BİLİŞİM ALTYAPISINA İLİŞKİN FAALİYETLER.....	108
I. İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ VE EĞİTİME İLİŞKİN FAALİYETLER.....	114
1. Personel Faaliyetleri.....	114
2. Eğitim Faaliyetleri.....	115
İ. MALİ KAYNAKLARA İLİŞKİN UYGULAMA SONUÇLARI.....	116
1. Bütçe Uygulama Sonuçları.....	116
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar.....	118

TABLolar

TABLO 1 : Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı.....	28
TABLO 2 : Kadrolu Personel Bilgisi.....	34
TABLO 3 : Geçici Görevlendirilen Personel Bilgisi.....	34
TABLO 4 : YLSY Kapsamında Eğitim Alan Öğrencilerin Ülkelere Göre Dağılımı.....	35
TABLO 5 : 2021-2022-2023 Yıllarında Yapılan İmalat Bildirimleri.....	63
TABLO 6 : 2023 Yılında İmalatçı Onayı Verilen Kuruluşlar, Onay Kodları ve Yerleşik Oldukları Ülkeler.....	67
TABLO 7 : Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin e-Devlet Üzerinden Sunulan Hizmetler.....	73
TABLO 8 : Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Gerçekleştirilen İş ve İşlemler.....	73
TABLO 9 : Radyoaktif Maddelerin İhracatı, İthalatı, Taşınması veya Transit Geçişine İlişkin Gerçekleştirilen İş ve İşlemler.....	74
TABLO 10 : 2023 Yılı Katılım Sağlanan Tatbikatlar.....	80
TABLO 11 : RADİSA İstasyonlarına İlişkin Sayısal Veriler.....	81
TABLO 12 : Denetim Programı Gerçekleşme Verileri.....	85
TABLO 13 : İnşaat Süreci Denetimleri Kapsamında Gerçekleştirilen Denetim ve Yerinde İncelemelere İlişkin Veriler.....	86
TABLO 14 : İmalat Denetimleri ve Yerinde İncelemeler (Ülkelere Göre).....	87
TABLO 15 : Nükleer Tesislerin İşletme ve İşletmeye Alma Süreçlerine Dair Gerçekleştirilen Denetim ve Yerinde İncelemelere İlişkin Veriler.....	89
TABLO 16 : Radyasyon Güvenliği Denetimleri Kapsamında 2023 Yılı İçerisinde Gerçekleştirilen Denetim ve Yerinde İncelemeler.....	92
TABLO 17 : Nükleer Yapı Denetim Kuruluşlarına Gerçekleştirilen Denetimlere İlişkin İstatistikler.....	93
TABLO 18 : Nükleer Güvence Denetimleri.....	95
TABLO 19 : Türkiye Cumhuriyeti Tarafından İmzalanmış/Onaylanmış Olan Uluslararası Anlaşmalar ve Sözleşmeler.....	105
TABLO 20 : 2023 Yılında Ataması Yapılan Personel Bilgisi.....	114
TABLO 21 : 2023 Yılında Kurumdan Ayrılan Personel Bilgisi.....	114
TABLO 22 : 2023 Yılında Geçici Görevlendirilen Personel Bilgisi.....	115
TABLO 23 : Yıllara Göre Kurumda Görevli Kadrolu Personel Sayısı	115
TABLO 24 : 2023 Yılı Gider Bütçe Uygulama Sonuçları.....	117
TABLO 25 : 2023 NDK Gelir Cetveli	118
TABLO 26 : 2023 Yılı Ödenek ve Harcamalarının Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı.....	118
TABLO 27 : NDK Bilanço.....	120

ŞEKİLLER

ŞEKİL 1	: Kurumsal Tarihçe.....	23
ŞEKİL 2	: NDK Organizasyon Şeması.....	26
ŞEKİL 3	: Hizmet Birimleri.....	30
ŞEKİL 4	: Personel Eğitim Durumu	36
ŞEKİL 5	: Personel Eğitim Düzeyi.....	36
ŞEKİL 6	: Personel Yaş Durumu.....	37
ŞEKİL 7	: Personel Cinsiyet Dağılımı.....	37
ŞEKİL 8	: NDK Faaliyet Alanları.....	39
ŞEKİL 9	: İmalatçı Onay Başvurularının Ülkelere Göre Dağılımı.....	68
ŞEKİL 10	: Verilen İmalatçı Onaylarının Ülkelere Göre Dağılımı.....	68
ŞEKİL 11	: Kuruma Gelen Bildirim, İhbar ve Şikayet Sayıları.....	79
ŞEKİL 12	: Ülkemizde RADİSA İstasyonlarının Kurulu Olduğu Yerler.....	81
ŞEKİL 13	: RKTS'lere İlişkin Teknik Destek Sağlanması Kapsamındaki Başvurular.....	82
ŞEKİL 14	: İmalat Denetimleri Kapsamında Değerlendirilen Kalite Planları İstatistiği.....	87
ŞEKİL 15	: İmalat Denetimleri Grubu Tarafından Hazırlanan Yerde İnceleme Rapor Grafiği.....	88
ŞEKİL 16	: Radyasyon Güvenliği Denetimleri Kapsamında Denetlenen Kuruluş Sayısı.....	90
ŞEKİL 17	: Radyasyon Güvenliği Denetimleri Kapsamında Yerde İncelenen Kuruluş Sayısı.....	91
ŞEKİL 18	: Radyasyon Güvenliği Denetimleri Kapsamında Denetlenen Cihaz ve Kaynak Sayısı.....	91
ŞEKİL 19	: Radyasyon Güvenliği Denetimleri Kapsamında Yerde İncelenen Cihaz ve Kaynak Sayısı.....	92
ŞEKİL 20	: 2023 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Harcama Durumu.....	119
ŞEKİL 21	: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Harcama Dağılımı.....	119

RESİMLER

RESİM 1	: NDK Hizmet Binası Yerleşkesi – C Blok Görünümü.....	32
RESİM 2	: NDK Hizmet Binası Yerleşkesi – B ve C Blok Görünümü.....	33
RESİM 3	: Akkuyu Sahasının Görüntüsü 2021.....	60
RESİM 4	: Akkuyu Sahasının Görüntüsü 2022.....	60
RESİM 5	: Akkuyu Sahasının Görüntüsü 2023.....	60

KISALTMALAR

AFAD	: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
ANS	: Akkuyu Nükleer Santrali
ÇADMS	: Çevresel Atmosferik Dağılım Modelleme Sistemi - Çevresel Acil Durum Müdahale Sistemi
EBT	: Ek Bilgi Talebi
EPREV	: Acil Duruma Hazırlık Gözden Geçirme Hizmeti
ETKB	: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
EURDEP	: Avrupa Radyolojik Veri Değişim Platformu
INSC	: Avrupa Birliği Nükleer Güvenlik İşbirliği Aracı
IRRS	: Entegre Düzenleyici Gözden Geçirme Hizmeti
ISSAS	: Güvence ve Nükleer Madde Sayım ve Kontrol Sistemi Danışmanlık Hizmeti
MDKS	: Merkezi Doz Kayıt Sistemi
ANAŞ	: Akkuyu Nükleer Anonim Şirketi
Kurul	: Nükleer Düzenleme Kurulu
Kurum (NDK)	: Nükleer Düzenleme Kurumu
NEA	: Nükleer Enerji Ajansı
NGS	: Nükleer Güç Santrali
NMSK	: Nükleer Madde Sayım ve Kontrol
NÜKEN	: Nükleer Enerji Araştırma Enstitüsü
NÜTED A.Ş.	: Nükleer Teknik Destek Anonim Şirketi
NYDK	: Nükleer Yapı Denetim Kuruluşu
OECD	: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
RADİSA	: Radyasyon İzleme ve Uyarı Sistemi Ağı
RKTS	: Radyasyon Kontrol ve Tespit İzleme Sistemi
SMR	: Küçük Modüler Reaktörler
SNS	: Sinop Nükleer Santrali
TAEK	: Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TENMAK	: Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu
TSE	: Türk Standartları Enstitüsü
TÜNAŞ	: Türkiye Nükleer Enerji Anonim Şirketi
UAEA	: Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı
YLSY	: Yurt Dışına Lisansüstü Öğrenim Amacıyla Gönderilecek Öğrencileri Seçme ve Yerleştirme

I-GENEL BİLGİLER

MİSYON

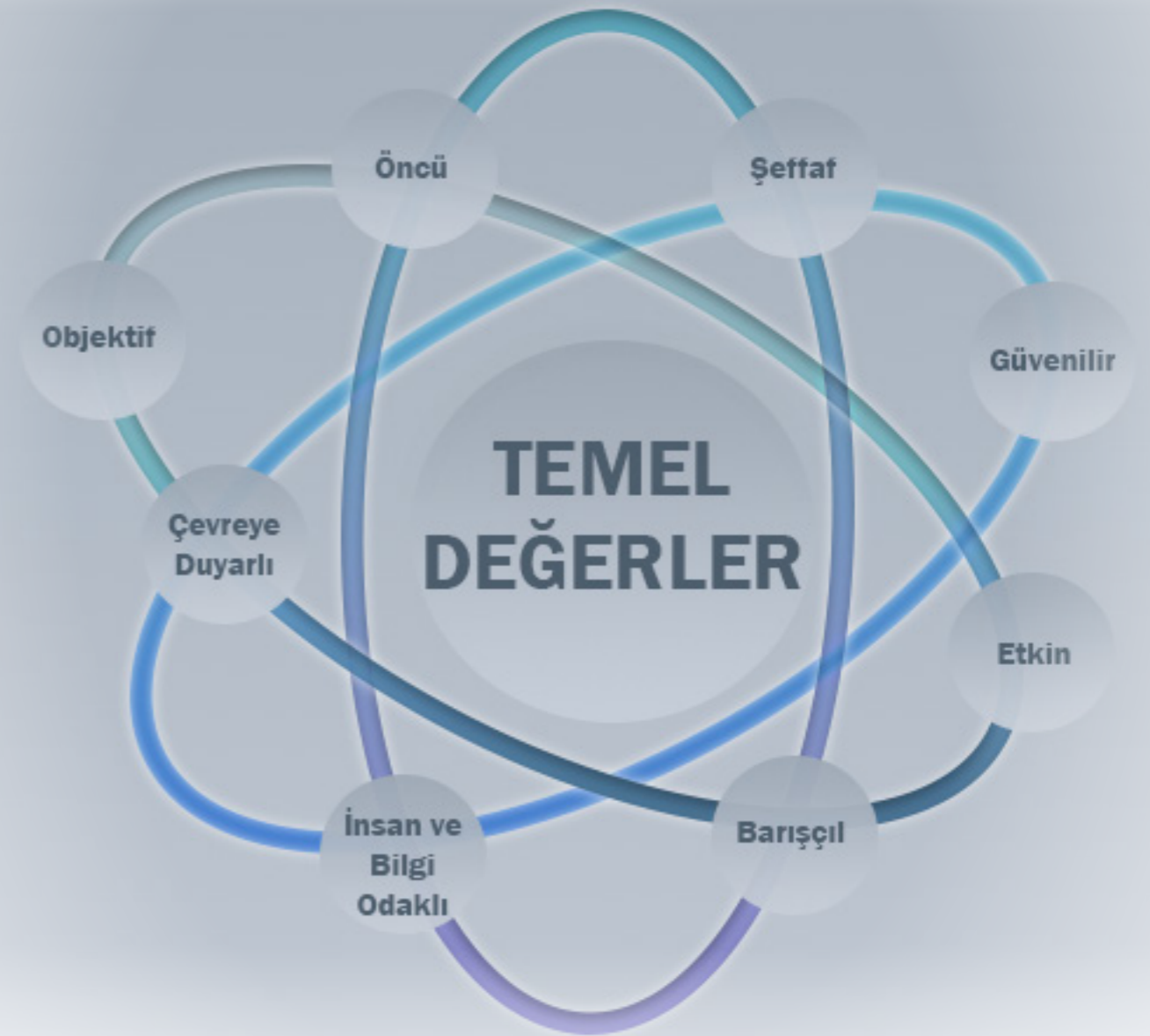

“Yetkin ve etkili düzenleyici kontrol ile nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyonun barışçıl kullanımını birey, toplum, çevre ve gelecek nesiller için güvenli kılmak.”

VİZYON

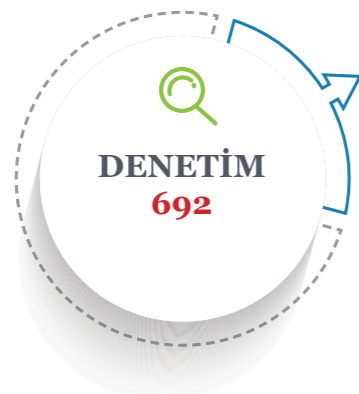
“Alanında; uluslararası seviyede saygın ve belirleyici bir kurum olmak.”

2023 YILINDA

SAYILARLA NDK

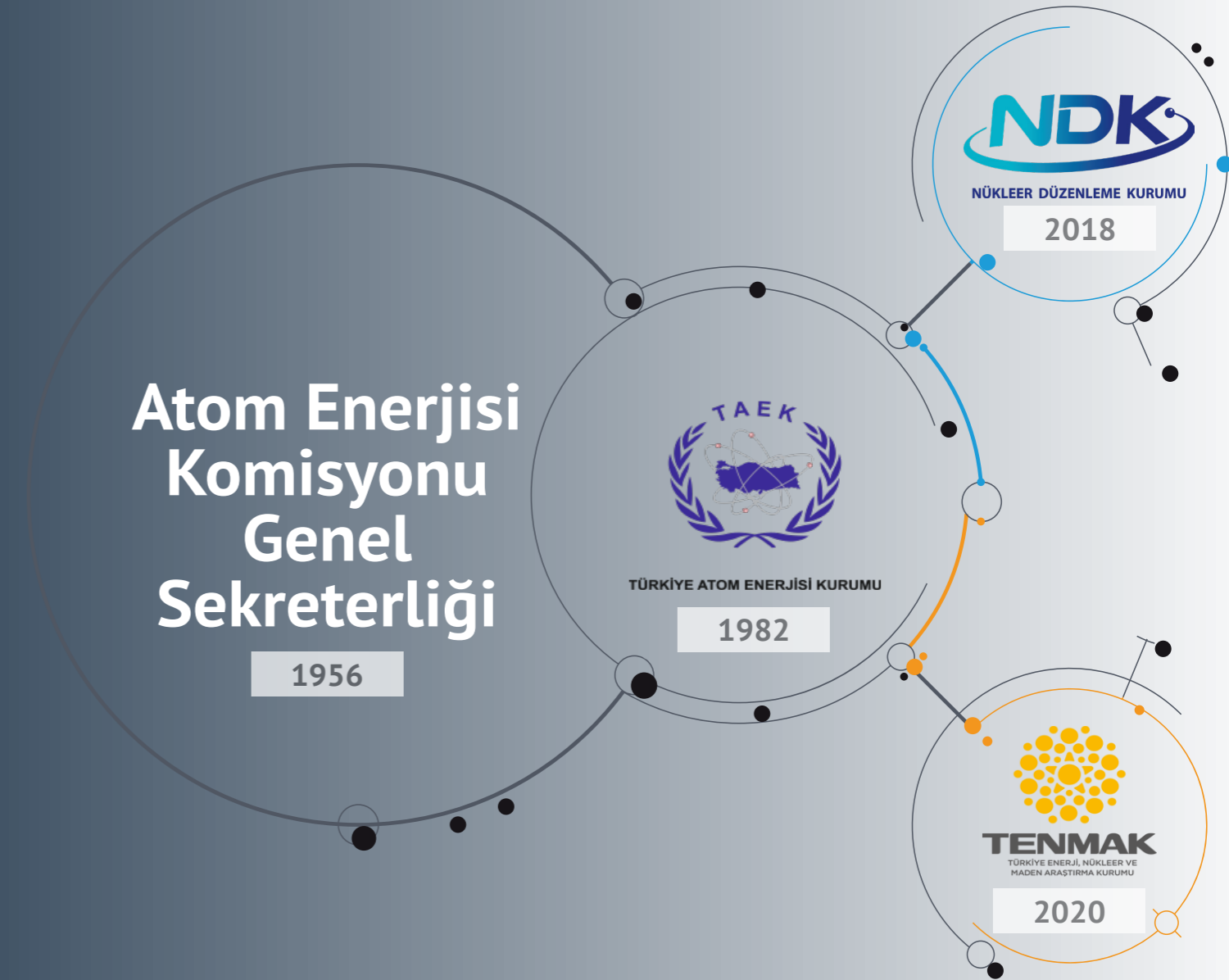
A- KURUMSAL TARİHÇE

Ülkemizin refah seviyesinin artırılması ve yüksek menfaatlerinin korunması maksadıyla nükleer enerjiden yararlanılmasını ve buna ilişkin teknolojilerin uygulanmasını temin etmek üzere yapılacak bilimsel, iktisadi, teknik ve idari çalışmaları koordine etmek, desteklemek ve denetlemekle görevli, Başbakanlığa bağlı Atom Enerjisi Komisyonu 1956 yılında 6821 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Böylece Türkiye, dünyada nükleer enerji alanında çalışmaları başlatan ilk ülkeler arasında yerini almış ve Komisyona verilen görevler ile ülkemiz dâhilinde nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetlerin düzenleyici kontrolüne yönelik ilk adımlar atılmıştır.

1982 yılında gelişen güvenlik ilkeleri doğrultusunda ulusal yapı yeniden düzenlenmiş ve 2690 sayılı Kanun ile Başbakan'a bağlı olarak Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) kurulmuştur. Bu çerçevede barışçıl amaçlarla Türkiye'de nükleer enerjinin kalkınma planlarına uygun olarak ülke yararına kullanılmasını sağlamak, temel ilke ve politikaları belirleyip önermek, bilimsel, teknik ve idari çalışmaları yapmak, düzenlemek, desteklemek, koordine etmek ve denetlemek faaliyetleri TAEK'in görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında ele alınmıştır. Atom Enerjisi Komisyonuna benzer şekilde TAEK de nükleer enerjinin geliştirilmesi ve uygulanması ile düzenleyici kontrolüne ilişkin fonksiyonların birlikte yürütüldüğü bir kurum niteliği göstermektedir.

2010 yılında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti'nde Akkuyu Sahası'nda Bir Nükleer Güç Santralinin Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma" imzalanmıştır. Anlaşmaya istinaden Mersin ilimizde yer alan Akkuyu Sahası'nda dört reaktörlü bir NGS kurulması için çalışmalara başlanılmıştır. Nükleer enerji alanında gerçekleştirilen bu önemli atılımın yanı sıra ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin gerekleri ile uluslararası kuruluşlar tarafından yayımlanan dokümanlarda sunulan tavsiyeler göz önünde bulundurularak, TAEK bünyesinde yürütülmekte olan düzenleyici kontrol faaliyetlerinin bağımsız bir düzenleyici kurum tarafından yürütülmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyacın karşılanması amacıyla 02.07.2018 tarihli ve 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yayımlanmış ve Nükleer Düzenleme Kurumu (NDK) kurulmuştur. Akabinde 05.03.2022 tarihli ve 7381 sayılı Nükleer Düzenleme Kanunu yayımlanmış ve Kanun'un 27 nci maddesiyle 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır. Hâlihazırda Kurum; 7381 sayılı Kanun, 95 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve ilgili diğer mevzuat kapsamında faaliyetlerine devam etmektedir.

Atom Enerjisi Komisyonu Genel Sekreterliği

B- GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLAR

Kurumun; kuruluşu, işleyişi, görev, yetki ve sorumlulukları ile teşkilat ve personeline ilişkin usul ve esaslar 95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmektedir. Anılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesine göre Kurum aşağıda belirtilen faaliyet, konu ve alanları düzenleme yetkisini haizdir:

- Çalışanların, halkın, çevrenin ve gelecek nesillerin radyasyondan korunması.
- Nükleer enerji ve radyasyona ilişkin faaliyetlerde güvenlik, emniyet ve nükleer güvence.
- Nükleer tesis, radyasyon tesisi veya radyoaktif atık tesislerinin kurulmasına, işletilmesine, işletmeden çıkarılmasına veya kapatılmasına ilişkin tüm faaliyetler.
- Nükleer maddelerin çıkarılması, üretilmesi, taşınması, depolanması, ihracatı, ithalatı, ticareti, bulundurulması, devri, işlenmesi, yeniden işlenmesi ve kullanılması.
- Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, taşınması, depolanması, ihracatı, ithalatı, ticareti, bulundurulması, devri, kullanılması, kurulması, değiştirilmesi, sökülmesi, bakımı ve onarımı.
- Radyoaktif atıkların bulundurulması, devri, işlenmesi, taşınması, depolanması, ihracatı, ithalatı ve bertarafı.
- Nükleer güvence kapsamında Kurum tarafından belirlenen madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen veya ilgili teknolojinin ihracatı ve ithalatı.
- Radyasyon acil durum yönetimi.
- Görev ve yetki alanına giren faaliyetlere ilişkin personelin nitelikleri ve eğitimi.
- Görev ve yetki alanına giren ve Kurul tarafından belirlenecek diğer konu, alan ve faaliyetler.

95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 5 inci maddesine göre Kurumun görev ve yetkileri şunlardır:

- Kurumun strateji, hedef ve çalışma ilkelerini belirlemek.
- Görev ve yetki alanına giren konularda düzenleyici işlemler yapmak.
- Yetkilendirme yapmak; yetkilendirmelerin teknik, hukuki, idari ve mali kapsam ve koşullarını tanımlamak ve değiştirmek; verilen yetkileri kısıtlamak, askıya almak, sonlandırmak, iptal etmek, yetkilerin süresini belirlemek ve değiştirmek; yetkilendirme için veya sonrasında Kuruma sunulan bilgi ve belgelerin inceleme ve değerlendirmesini yapmak; yapılan değerlendirmeler sonucu verilen yetkinin koşullarını belirlemek ve değiştirmek.
- Yetkilendirme öncesinde ve sonrasında faaliyetleri ve yetkilendirilen kişileri denetlemek ve yerinde incelemek.
- Yetkilendirilmek üzere Kuruma başvuran ve yetkilendirilen kişilerden gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi istemek ve değerlendirmek, bu bilgi ve belgeleri gizlilik koşuluna uygun olarak kullanmak.
- Güvenlik, emniyet ve nükleer güvence ile radyasyondan korunma kapsamında onay gerektiren hususları belirlemek, onay vermek ve gerektiğinde uygunluk ölçütleri getirmek.

f) Gerekli görülen durumlarda yetkilendirilen kişiden; güvenlik, emniyet ve nükleer güvenceye ilişkin değerlendirme yapmasını ve bu kapsamda mali ve hukuki sorumluluk yetkilendirilen kişiye ait olmak üzere, ilave tedbirler almasını istemek.

g) 7381 sayılı Kanun kapsamında idari yaptırımlara ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

ğ) Yetkilendirilen kişilerin nükleer alanda hukuki sorumluluğa dair sigorta veya teminata ve radyoaktif atık ile işletmeden çıkarma özel hesaplarına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini teyit etmek.

h) Ulusal radyasyon kaynakları kayıt sistemini, ulusal merkezi doz kayıt sistemini, ulusal nükleer madde sayım ve kontrol sistemini kurmak ve işletmek.

ı) Ulusal radyasyon izleme faaliyetlerini yürütmek veya yürütülmesini temin etmek.

i) Görev ve yetki alanına giren konularda diğer ülkelerin kurum ve kuruluşları ile uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak, ortak çalışmalara katılmak veya bu kuruluşlarla sürdürülen faaliyetleri koordine etmek.

j) İlgili ulusal veya uluslararası kuruluşları olağandışı olaylar hakkında bilgilendirmek.

k) Düzenleyici faaliyetlerini desteklemek amacıyla güvenlik ve emniyet alanında ihtiyaç duyduğu araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yapmak veya yaptırmak.

l) Kamu ve özel kurum ve kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ve kamuoyu ile doğrudan iletişim ve bilgi alışverişinde bulunmak ve iş birliği yapmak.

m) Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlara gönderilecek veya kamuoyunun erişimine sunulacak düzenleyici faaliyet, karar ve görüşleri belirlemek.

n) Görevlerini yerine getirirken, konusuna ilişkin olarak gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi, kamu kurum ve kuruluşları dâhil tüm gerçek ve tüzel kişilerden istemek ve incelemek.

o) Yetkilendirilen kişilerin faaliyetlerinde görev alan ve Kurum tarafından belirlenen personel için radyasyondan korunmaya yönelik eğitim programlarını belirlemek, eğitim verilmesini sağlamak, sınav ve sertifikasyona ilişkin iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak.

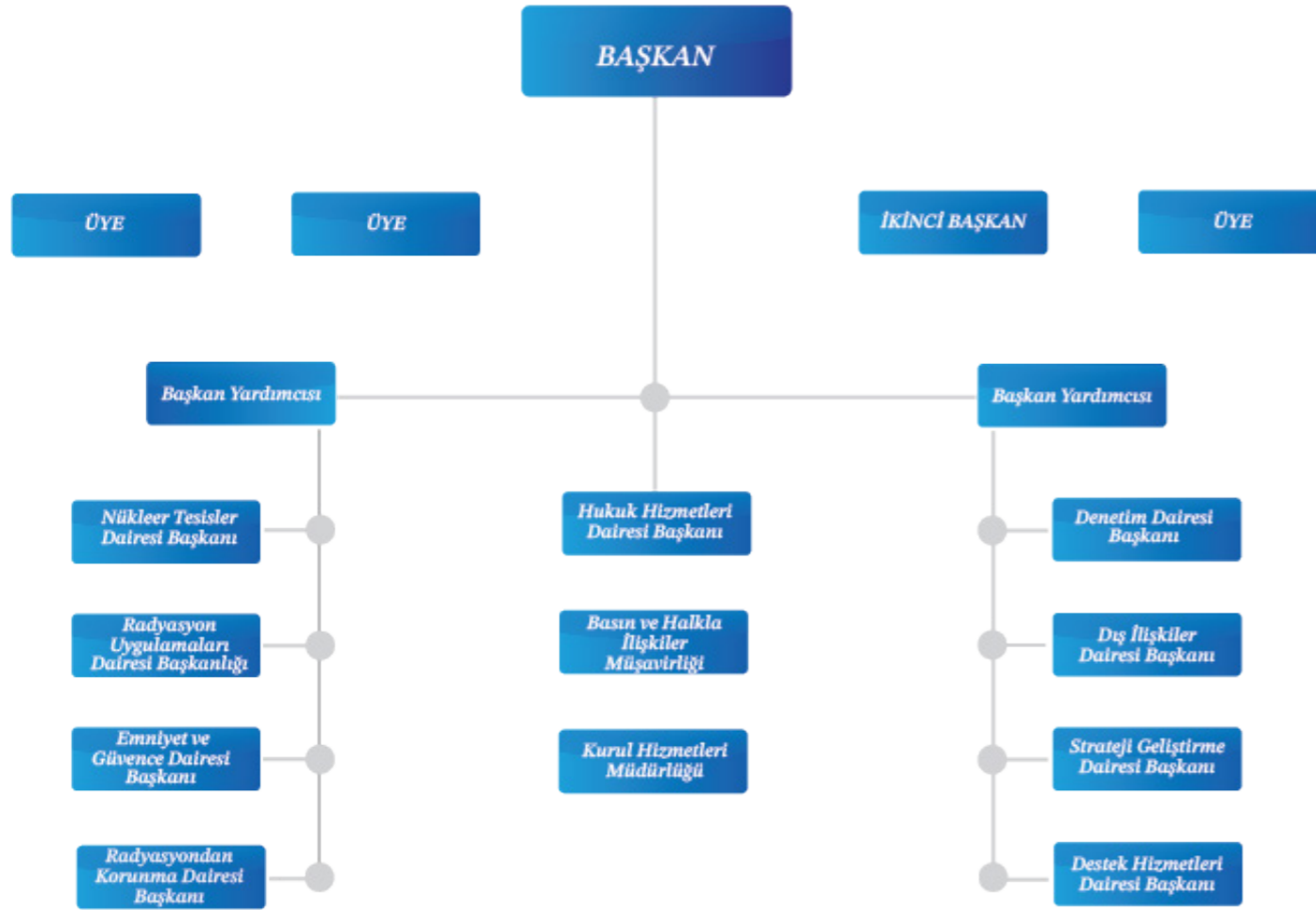
ö) Düzenleyici kontrol altında olmayan faaliyetler sonucu meydana gelebilecek radyasyon acil durumlarının yönetiminde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak.

Bununla birlikte; acil durum planlaması ve müdahalesi, halk ve çalışanların sağlığı, çevrenin korunması, nükleer alanda hukuki sorumluluk, su kullanımı ve besin tüketimi, arazi kullanımı ve planlaması, tehlikeli maddelerin taşınması ve görev alanıyla ilgili paydaşı olduğu diğer alanlarda yetkili diğer kurum ve kuruluşlarla güvenlik ve emniyet açısından iş birliği yapmak, kurum ve kuruluşlara tavsiyelerde bulunmak Kurumun görev ve yetkileri arasında yer almaktadır.

C- TEŞKİLAT YAPISI

Nükleer Düzenleme Kurumu; Kurul ve Başkanlıktan teşkil etmekte olup Başkanlık bünyesinde 11 hizmet birimi bulunmaktadır. Kurumun teşkilat şeması Şekil 2'de gösterilmektedir.

Şekil 2: NDK Teşkilat Şeması

1. Kurul

Kurul, Kurumun karar organıdır ve biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere beş üyeden oluşmaktadır. Kurul üyeleri, 95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 7 nci maddesi hükümleri doğrultusunda ve 3 sayılı Üst Kademe Kamu Yöneticileri ile Kamu

Kurum ve Kuruluşlarında Atama Usullerine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde Cumhurbaşkanı tarafından atanmakta olup Cumhurbaşkanı atamayla birlikte Başkan ve İkinci Başkan görevlendirmektedir.

Kurul, aşağıda belirtilen görevleri yerine getirmekte ve yetkileri kullanmaktadır:

- 7381 sayılı Kanun, 95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve ilgili diğer mevzuat kapsamına giren faaliyetlere ilişkin yönetmelikleri çıkarmak, diğer düzenleyici işlemler, yetkilendirmeler ve onaylar ile ilgili kararlar almak.
- Kurumun görev ve yetki alanı ile ilgili konularda strateji belirlemek ve Kurumun stratejik planını kabul etmek.
- Kurumun personel politikasına karar vermek.
- Kurumun yıllık faaliyet raporunu ve yıllık bütçesini onaylamak ve gerekli gördüğü durumlarda, bütçe kalemleri arasında aktarma yapılmasına karar vermek.
- Kurumun görev ve yetki alanıyla ilgili uluslararası kuruluşlara üyelik, bu kuruluşlara yapılacak ödemeler ile bu kuruluşlar ve Türkiye Cumhuriyeti'nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşların Kurumun görev ve yetki alanıyla ilgili projelerine katkıda bulunulması konularında karar vermek.
- Kurumun görev ve yetki alanıyla ilgili diğer ülkelerin kurum ve kuruluşları ile yapılacak iş birliğine karar vermek.
- İşlem ve hizmet bedellerini belirlemek.
- Kurumun üçüncü kişilerle olan alacak, hak ve borçları hakkında gerektiğinde sulhe, ibraya, terkine ve tahkime karar vermek.
- Takibinde ya da üst dereceli yargı mercilerine intikalinde yarar görülmeyen dava ve icra takibinden vazgeçilmesi konusunda karar vermek.
- Kuruma taşınmaz mal alınması, edinilmesi, satılması ve kiralanması konularında karar vermek.
- 7381 sayılı Kanunla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Kurul haftada en az bir kez gündemli olarak toplanmaktadır. Başkan tarafından belirlenen toplantı gündemi toplantıdan en az iki iş günü önce üyelere ulaştırılır. Ayrıca toplantı gündeminde yer almayan konular Başkan tarafından gündeme alınabilmektedir. Başkan ivedi durumlarda Kurulu toplantıya çağırma yetkisini haizdir.

2023 yılı içerisinde 98 Kurul toplantısı gerçekleştirilmiş ve bu toplantılar neticesinde 118 karar alınmıştır. Söz konusu Kurul kararlarının Kurumun hizmet birimlerine dağılımı Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1: Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı

Hizmet Birimi	Karar Sayısı		
	2021	2022	2023
Nükleer Düzenleme Kurumu	-	-	1
Nükleer Tesisler Dairesi Başkanlığı	15	18	31
Radyasyon Uygulamaları Dairesi Başkanlığı	10	12	15
Emniyet ve Güvence Dairesi Başkanlığı	5	3	11
Radyasyondan Korunma Dairesi Başkanlığı	8	15	9
Denetim Dairesi Başkanlığı	5	4	6
Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	3	7	3
Hukuk Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	6	27	18
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	12	19	20
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	8	10	4
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	-	-	-
Kurul Hizmetleri Müdürlüğü	2	-	-
Toplam	74	115	118

2. Başkanlık

Başkan, Kurumun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Kurul Başkanı aynı zamanda Kurumun da başkanıdır.

Başkanın görev ve yetkileri 95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 12 nci maddesi ile belirlenmiş olup aşağıda belirtilenleri içermektedir:

- Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek, toplantıları yönetmek ve hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak.
- Kurumun stratejik planının, yıllık faaliyet raporunun, yıllık bütçesinin, mali tablolarının ve ilgili sair raporların hazırlanmasını sağlamak ve ilgili belgeleri Kurula sunmak.
- Başkan yardımcılarında görev dağılımını yapmak, hizmet birimlerinin verimli ve uyumlu çalışmalarını sağlamak, Kurum hizmet birimleri arasındaki görev ve yetki sorunlarını çözmek, gerektiğinde hizmet birimlerine 7381 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamında ek görev, yetki ve sorumluluklar vermek.
- Kurul üyeleri hariç olmak üzere Kurum çalışanlarının performans kriterlerini belirlemek ve Kurum çalışanlarının performansını bu kriterlere göre değerlendirmek.
- Personel atamalarını yapmak.
- Kurul kararlarının gereğinin yerine getirilmesini temin etmek ve uygulanmasını izlemek.
- Millî güvenlik, emniyet, ticari sır ve kişisel verilerin korunması halleri saklı kalmak kaydıyla Kurumun faaliyetleri ile ilgili raporları kamuoyunun erişimine sunmak.
- Kurum adına basın ve yayın organlarına bilgi veya demeç vermek.
- Kurum bütçesinin uygulanmasını sağlamak.
- Kurumun diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkilerini yürütmek.
- Kurumun görev ve yetki alanına giren uluslararası anlaşmalar kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamak.
- Güvenlik veya emniyetin tehlikeye düştüğü veya düşebileceği ve müdahalenin gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yetki verilen faaliyetin tamamının veya bir kısmının geçici olarak durdurulması veya sınırlanması da dâhil olmak üzere gerekli tedbirleri aldirmek.
- Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.

3. Hizmet Birimleri

Kurumun hizmet birimleri ile bunların görev ve yetkileri 95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmiştir. Söz konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 14 üncü maddesinde belirtildiği üzere Kurum Şekil 3'te sunulan hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

Şekil 3: Hizmet Birimleri

Anılan maddenin ikinci fıkrası ile hizmet birimlerine verilen görevleri yerine getirmek üzere sayısı ve görev dağılımı Kurul kararı ile belirlenen grup başkanlıklarının kurulabileceği hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda 18.05.2023 tarihli Kurul toplantısında alınan 2023-43/2 nolu karar gereği hizmet birimlerine bağlı grup başkanlıkları kurulmuş olup görev dağılımları belirlenmiştir.

D- KURUMSAL KAPASİTE

1. Fiziki Kaynaklar

Kurum hâlihazırda "Devlet Mahallesi 85. Cadde No: 5 06420 Çankaya/Ankara" adresinde faaliyetlerine devam etmektedir.

Hizmet yerleşkesinde bulunan mevcut binalara ilave olarak Kurumun ihtiyaçları doğrultusunda yeni bir hizmet binasının inşa edilmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğünden Ankara ili, Çankaya ilçesi, Yücetepe Mahallesi, 5315 ada, 2 parselde bulunan 16.450 m² yüzölçümlü taşınmaz üzerine, 40.000 m² kapalı alanlı Kurum hizmet binası, eğitim merkezi, acil durum yönetim merkezi (ADYM), test ve laboratuvar merkezi, simülasyon merkezi, kütüphane ve diğer sosyal donatı binalarının yapımı için gerekli yatırım izni alınmıştır. Bu kapsamda Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca uygulama projeleri hazırlanmaktadır.

Bununla birlikte inşaatı devam etmekte olan ANS'nin inşaat, işletme ve işletmeden çıkarma dönemlerinin yaklaşık 80 yıl süreceği ve uluslararası uygulamalar göz önünde bulundurulduğunda Mersin ili Gülnar ilçesinde Kurumun daimi bir ofisinin olması zarureti doğmuştur. Bu kapsamda; mülkiyeti Karayolları Genel Müdürlüğü'ne ait olan Mersin ili, Silifke ilçesi, Hırmanlı Mahallesinde, 8.246,00 m² yüzölçümlü taşınmaz 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 30/g maddesi kapsamında 17.07.2021 tarihi itibarıyla satın alınmış ve akabinde Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğünden Kurumun ek hizmet binası, misafırhane ve lojman binalarının yapımı için gerekli yatırım izni alınmıştır. Mimari şirket ile sözleşme imzalanarak zemin etüdü yapılmış, uygulama projeleri tamamlanmış olup ihale dosyası hazırlanmaktadır.

Resim 1: NDK Hizmet Binası Yerleşkesi – C Blok Görünümü

Resim 2: NDK Hizmet Binası Yerleşkesi – B ve C Blok Görünümü

2. İnsan Kaynakları

Kurum mevzuatla kendisine verilen görev ve yetkileri; 259 kadrolu personel ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 25 inci maddesi kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarından Kurumda görevlendirilen 9 personel olmak üzere toplam 268 personel eliyle yürütmektedir.

Kurumda kadrolu olarak görev yapmakta olan personele ilişkin veriler son üç yıllık değişiklikleri içerecek şekilde Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 2: Kadrolu Personel Bilgisi

Ünvanı	Personel Sayısı		
	2021	2022	2023
Başkan Yardımcısı	2	2	2
Daire Başkanı	7	5	8
Grup Başkanı	17	18	27
Nükleer Düzenleme Uzmanı	48	51	41
Nükleer Düzenleme Uzman Yardımcısı	43	73	101
Mali Hizmetler Uzmanı	1	1	2
Programcı	1	1	1
Çözümleyici	1	1	1
Mühendis	24	23	20
Fizikçi	4	4	4
Şube Müdürü	1	1	-
Teknisyen	1	1	1
Şef	2	2	2
Bilgisayar İşletmeni	1	1	1
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	25	22	21
Memur	3	3	2
Sürekli İşçi	-	10	25
Toplam	181	219	259

Kurumda geçici olarak görevlendirilen personele ilişkin veriler son üç yıllık değişiklikleri içerecek şekilde Tablo 3'te gösterilmektedir.

Tablo 3: Geçici Görevlendirilen Personel Bilgisi

Ünvanı	Personel Sayısı		
	2021	2022	2023
Daire Başkanı	1	1	-
Grup Başkanı	3	3	1
Uzman	3	1	-
Mühendis	2	2	4
Memur	1	1	2
Büro Personeli	1	-	-
Şoför	1	1	-
Sürekli İşçi	-	1	2
Toplam	12	10	9

Ayrıca Kurumun yetişmiş insan gücü ihtiyacını karşılamak amacıyla 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen Yurt Dışına Lisansüstü Öğrenim Görmek Üzere Gönderilecek Öğrencileri Seçme ve Yerleştirme Programı (YLSY) ile yurt dışına lisansüstü öğrenim görmek üzere resmî burslu statüde mecburi hizmete dayalı olarak öğrenci gönderilmektedir.

Kurumda istihdam edilmek üzere Kurum adına ve hesabına yurt dışına gönderilenlerden, yüksek lisans öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenler 7381 sayılı Kanun'un geçici 1 inci maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca Nükleer Düzenleme Uzman Yardımcısı kadrolarına, doktora öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenler ise Nükleer Düzenleme Uzmanı kadrolarına atanmaktadır.

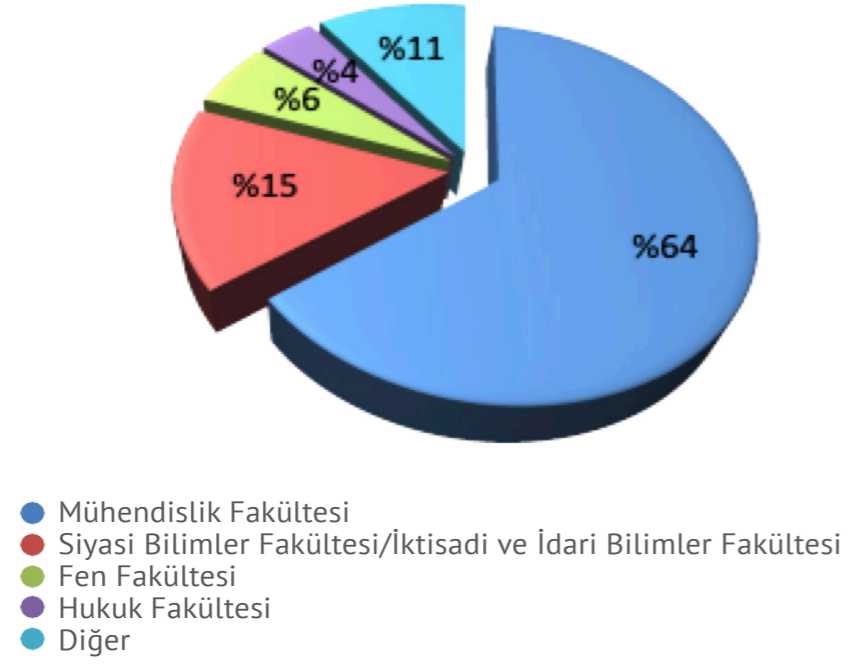
YLSY kapsamında gönderilen öğrencilerden; 2017 yılı döneminden 10, 2018 yılı döneminden 8, 2019 yılı döneminden 23 ve 2020 yılı döneminden 3 kişi olmak üzere toplam 44 bursiyer öğrenci hâlihazırda Kurum adına öğrenim görmektedir. Bu 44 öğrenciden 8'i doktora, diğerleri yüksek lisans düzeyinde öğrenim görmektedir. 2020 yılı içerisinde 1, 2021 yılı içerisinde 10, 2022 yılı içerisinde 31 ve 2023 yılı içerisinde 31 öğrenci olmak üzere toplam 73 öğrenci yurt dışındaki öğrenimini başarı ile tamamlayarak Kurumdaki Nükleer Düzenleme Uzman Yardımcısı kadrolarına atanmıştır. YLSY bursiyerlerinin hâlihazırda öğrenim gördükleri ülkelere göre dağılımı Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: YLSY Kapsamında Eğitim Alan Öğrencilerin Ülkelere Göre Dağılımı

Gönderildiği Ülke	Öğrenci Sayısı
Birleşik Krallık	13
Rusya Federasyonu	6
Amerika Birleşik Devletleri	10
Kanada	8
Fransa	1
Japonya	2
Almanya	2
Avustralya	1
İsviçre	1
Toplam	44

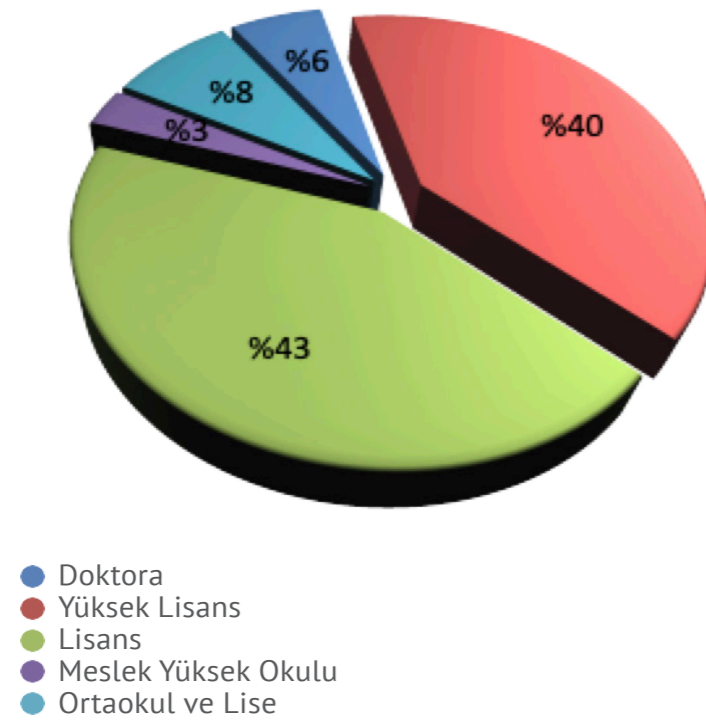
Kurum personelinin %64'ü mühendislik fakültesi bölümlerinden, %15'i siyasi bilgiler ile iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden, %6'sı fen fakültelerinden ve %4'ü hukuk fakültelerinden mezun iken, kalan %11'i ise diğer öğretim kurumlarından mezundur. Personelin eğitim durumu verilerine ilişkin dağılım Şekil 4'te gösterilmiştir.

Şekil 4: Personelin Eğitim Durumu

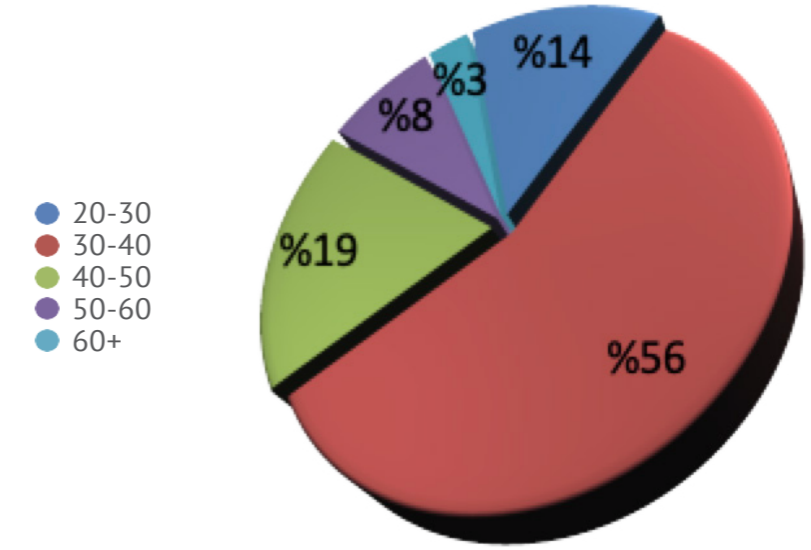
Eğitim düzeyi dağılımı incelendiğinde; Şekil 5'te görüldüğü üzere personelin %43'ü lisans, %40'ı yüksek lisans, %6'sı doktora derecesine sahip olmakla birlikte kalan %11'lik kısımdaki personel ise diğer öğretim derecelerine sahiptir.

Şekil 5: Personelin Eğitim Düzeyi

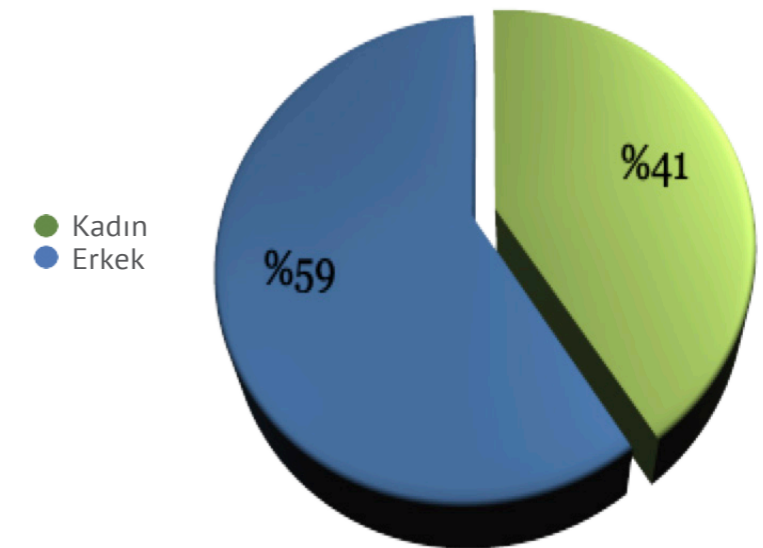
Personelin yaş durumuna ilişkin dağılım 5 kategoride ele alınmış olup Şekil 6'dan görüleceği üzere 30-40 yaş aralığı personel yoğunluğunun en çok olduğu aralık olarak öne çıkmaktadır.

Şekil 6: Personelin Yaş Durumu

Kurum personelinin cinsiyet dağılımı incelendiğinde; çalışanların %59'u erkek, %41'i kadın çalışanlar oluşturmaktadır. Şekil 7'de personelin cinsiyet dağılımına ilişkin bilgi sunulmaktadır.

Şekil 7: Personelin Cinsiyet Dağılımı

3. Mali Kaynaklar

Kurum, kamu tüzel kişiliğini haiz olup idari ve mali özerkliğe sahiptir. Kurumun gelirlerinin giderlerini karşılaması esastır. Kurumun gelirlerinin giderlerini karşılamaması durumunda fark genel bütçeden karşılanmaktadır. 95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca Kurumun gelir kaynakları aşağıdaki kalemleri

İçermektedir.

- İşlem ve hizmet bedelleri.
- Yayın ve sair gelirler.
- Kuruma yapılacak bağışlar.
- Kuruma ait taşınır veya taşınmazların gelirleri.
- Genel bütçeden yapılacak hazine yardımları.

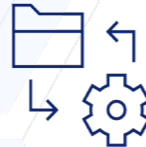
4. Bilgi Teknolojileri Altyapısı

Kurumun bilgi teknolojileri çalışmaları; mevcut kaynaklar ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin sunduğu imkânlardan en iyi şekilde yararlanmak, iş süreçlerine yönelik teknolojik altyapıyı geliştirmek amacıyla sürdürülmektedir.

Kurumun bilgi teknolojileri altyapısında; ağ yönetimi sistemleri, sunucu sistemleri, veri tabanı sistemleri, güvenlik sistemleri ve son kullanıcı donanımları bulunmaktadır. Kat anahtarları ile kullanıcı cihazları arasındaki bağlantı Cat-7 kablolu yapı üzerinden Gbps hızla sağlanmaktadır. Sistem odasındaki omurga anahtar ile kat anahtarları fiber optik kablolarla bağlıdır. Ağ güvenlik alt yapısı; yedekli yapıda çalışan güvenlik duvarı sistemleri, e-posta geçitleri, ağ anahtarları, merkezi siber güvenlik ürünleri, ağ erişim kontrol cihazları ve siber güvenlik yazılımlarından oluşmaktadır.

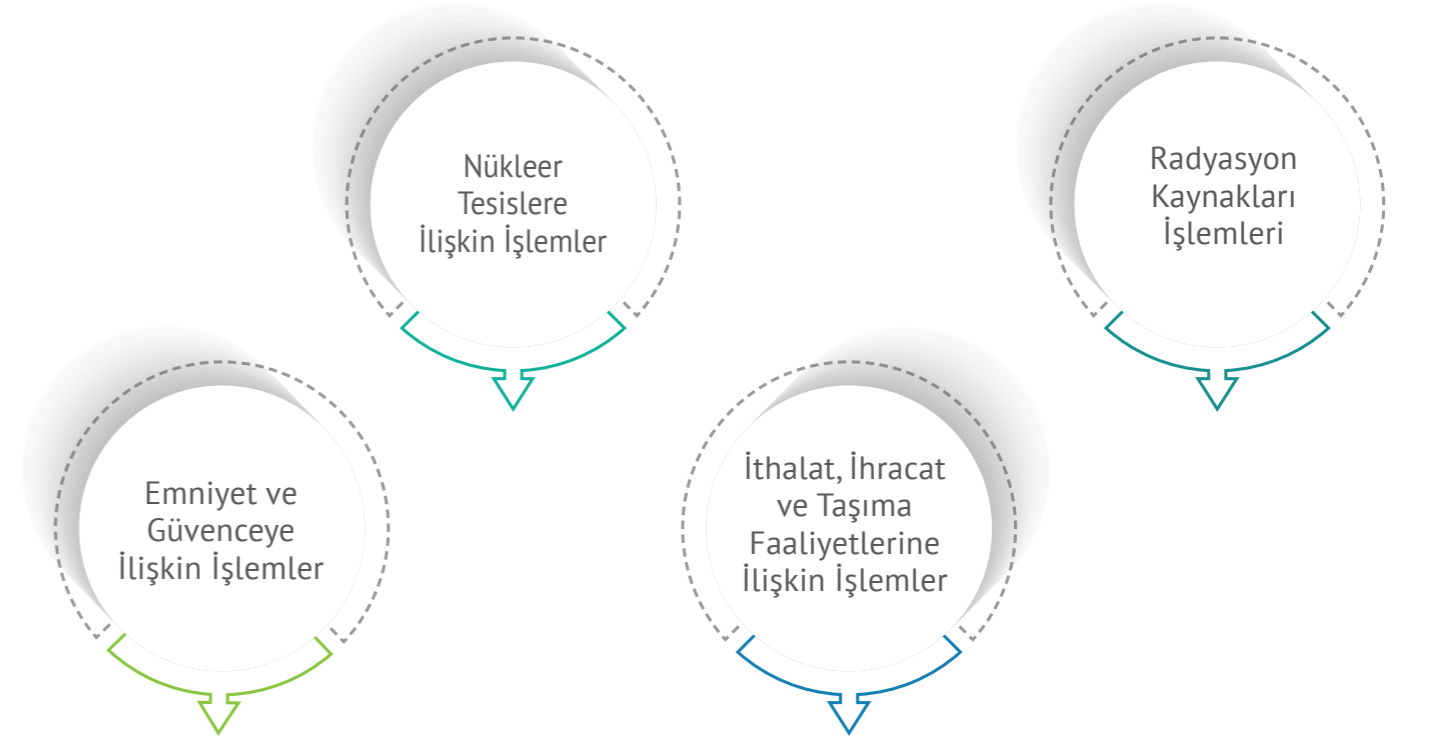
Kullanıcıların ve kullanıcılara ait verilerin güvenliğinin sağlanması amacıyla web tabanlı url filtreleme ürünü kullanılmaktadır. Yük dengeleyici cihazlar yedekli yapıda kurulmuş olup hizmet veren servislerin iş sürekliliği kapsamında yedeklenmesi ve performans dengelemesi sağlanmaktadır. Sunucu, ağ ve güvenlik ürünlerinin güncelleme işlemleri ile yedeklilik ve güvenlik gereksinimleri doğrultusunda bakım faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Kurum Veri Merkezi, Felaket Kurtarma Merkezi ve hizmet birimlerinin bulunduğu lokasyonlar arasında kaliteli, güvenli ve kesintisiz bir iletişim hizmeti sağlanmaktadır.

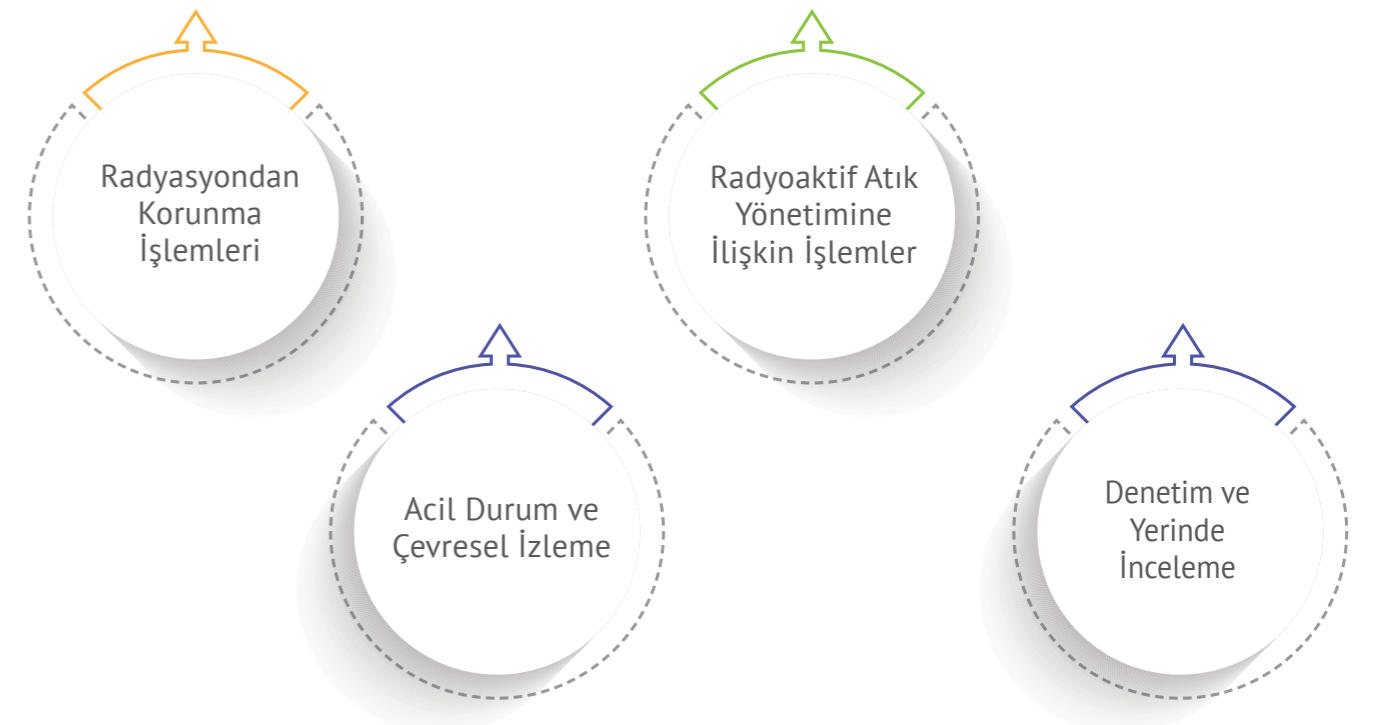
E- SUNULAN HİZMETLER

Kurum tarafından sunulan hizmetler sekiz ana alanda kategorize edilerek Şekil 8'de sunulmaktadır.

Şekil 8: Kurumun Faaliyet Alanları

NDK FAALİYET ALANLARI

Her bir kategoride Kurum tarafından sunulan hizmetler aşağıda detaylandırılmıştır.

I) Nükleer Tesislere İlişkin İşlemler

- » Nükleer Tesislere İlişkin Yetkilendirmeler
- » Nükleer Güvenlik Açısından Önemli Ekipman İmalatçılarına İlişkin Yetkilendirmeler
- » Nükleer Yapı Denetim Kuruluşlarına İlişkin Yetkilendirmeler
- » Nükleer Tesislerde Çalışacak Personele İlişkin Yetkilendirmeler

II) Radyasyon Kaynaklarına İlişkin İşlemler

Yurt içinde radyasyon tesislerinin işletilmesi ve radyasyon uygulamalarının yürütülebilmesi için Kurum tarafından yapılan yetkilendirme ve onay işlemleridir. Yetki ve onay koşulları radyasyon tesisinin ve radyasyon uygulamasının türüne göre değişiklik göstermektedir.

• Radyasyon Tesisleri

1. Işınlama tesisleri
 - a) Gama ışınlama tesisleri
 - b) Elektron demeti/X-ışını ışınlama tesisleri
2. Hızlandırıcı tesisleri
 - a) Radyoizotop üretim amaçlı hızlandırıcı tesisleri
 - b) Eğitim/araştırma amaçlı hızlandırıcı tesisleri
3. Proton tedavi tesisleri
4. Radyoaktif kaynak hazırlama tesisleri (radyofarmasötik hazırlama tesisleri, radyoizotop jeneratörü üretimi/hazırlama tesisleri, kalibrasyon kaynağı hazırlama tesisleri)
5. Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakımı ve onarımının yapılması amacıyla özel olarak tasarlanmış tesisler

• Radyasyon Uygulamaları

1. Nükleer tıp uygulamaları
2. Radyoterapi uygulamaları
3. Zırhlanmış alanda yapılan endüstriyel radyografi uygulamaları
4. Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakım ve onarımı veya radyoaktif kaynak değişimi yapmak amacıyla kurulan alanlarda yürütülen uygulamalar
5. Tıbbi radyoloji uygulamaları-Tip 1 (girişimsel radyoloji ve bilgisayarlı tomografi)
6. Endüstriyel radyografi uygulamaları
7. Kuyu tipi (sondaj) ölçüm sistemleri ile yapılan uygulamalar

8. Mobil/taşınabilir nükleer ölçüm cihazları ile yapılan uygulamalar
9. Proses kontrol ve ölçüm amaçlı sabit cihazlar ile yapılan uygulamalar
10. Yüksek aktiviteli kapalı kaynaklar veya ışınlama cihazları ile yapılan uygulamalar (ölçüm, analiz, test, kontrol, muayene, kalibrasyon gibi çalışmaların yapıldığı uygulamalar)
11. Araç, konteyner tarama cihazları ile yapılan uygulamalar
12. Elektron demeti kaynak makineleri ile yapılan uygulamalar
13. 4 üncü ve 5 inci sınıf radyoaktif kaynaklar, radyoaktif kaynak içeren cihazlar ve X-ışını analiz cihazları ile yapılan uygulamalar (eğitim, araştırma, ölçüm, analiz, test, kontrol, muayene, kalibrasyon gibi çalışmaların yapıldığı uygulamalar)
14. Radyoimmün test uygulamaları
15. Tıbbi radyoloji uygulamaları- Tip 2 (diğer tıbbi radyoloji uygulamaları)
16. Veterinerlik radyoloji uygulamaları
17. Diş radyoloji uygulamaları
18. Paket/bagaj kontrol cihazları ile yapılan uygulamalar
19. Kaçak/patlayıcı madde tespit dedektörleri ile yapılan uygulamalar
20. Endüstriyel kabinli radyoskopi uygulamaları

III) Emniyet ve Güvenceye İlişkin İşlemler

- » Nükleer tesislerde, radyasyon tesislerinde ve radyoaktif atık tesislerinde emniyetin sağlanması
- » Ulusal nükleer madde sayım ve kontrol sisteminin işletilmesi
- » Nükleer güvence kapsamında; nükleer alanda kullanılmak üzere özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknoloji ile nükleer çift kullanımlı madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknolojinin ihracatı ile Kurum tarafından belirlenen madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen veya ilgili teknolojinin ithalatı

IV) İhracat, İthalat, Taşıma ve Transit Geçiş İşlemleri

İthalat, ihracat, taşıma faaliyetleri yetkilendirmeleri; radyoaktif maddelerin ihracatı, ithalatı, taşınması ve transit geçişi için yapılan yetkilendirme faaliyetleridir.

V) Radyasyondan Korunma İşlemleri

- » Kişisel dozimetri hizmeti verecek kuruluşların yetkilendirilmesi
- » Radyasyon ölçüm sistemleri için yapılacak yetkilendirmeler
- » Uluslararası gözetim şirketlerinin yetkilendirilmesi
- » Nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyon ile çalışan personel adına tahsis edilmiş dozimetrelerde okunan ve Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemi'ne (MDKS) aktarılan doz değerlerinin takip edilmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde radyasyonla çalışanların çalıştığı kuruluşların incelenmesi ve denetlenmesi
- » MDKS'nin işletilmesi ve geliştirilmesi
- » Radyoaktif kirlenmiş sahaların temizlenmesi faaliyetlerini yürütecek Kuruluşların yürüttüğü işlemlerin radyasyondan korunma açısından değerlendirilmesi
- » ANS ve SNS projelerinde radyasyondan korunmaya yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi
- » Ülkemizde sökülecek gemilere ilişkin radyasyondan korunmaya yönelik iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi

VI) Radyoaktif Atık Yönetimine İlişkin İşlemler

- » Radyoaktif atık tesislerinin yetkilendirilmesi
- » Radyoaktif kirliliğe maruz kalmış alanların çevresel iyileştirme faaliyetlerinin yetkilendirilmesi
- » Radyoaktif maddelerin serbestleştirilmesi ve salımı konularında ilgili hizmet birimlerine görüş verilmesi ve izleme yapılması
- » Görev ve yetki alanına giren konularda düzenleyici kontrolden çıkarmaya ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi

VII) Acil Durum ve Çevresel İzleme

- » Radyasyon acil durumlarının saha içi yönetimine ilişkin düzenleyici kontrol kapsamında ilgili mevzuatın hazırlanması ve saha içi acil durum planları başta olmak üzere radyasyon acil durumu yönetimine ilişkin saha içindeki hazırlıkların ilgili yetkilendirme süreçlerinde değerlendirilmesi
- » Ulusal bildirim noktası görevinin yerine getirilmesi
- » Radyasyon acil durumlarının yönetiminde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılması, ilgili koordinasyon ve müdahale faaliyetlerine katılım sağlanması
- » Radyasyon acil durumlarına müdahale kapsamında uygulanacak koruyucu eylemlere ilişkin dozimetrik nicelikler olan genel kriterlerin ve müdahale eylem düzeylerinin belirlenmesi
- » Acil durum çalışanları için izin verilen doz düzeylerinin belirlenmesi
- » Radyasyon İzleme ve Uyarı Sistemi Ağı'nın (RADİSA) işletilmesi
- » Radyasyon Kontrol ve Tespit İzleme Sistemi'nin (RKTS) işletilmesinde Ticaret Bakanlığına teknik destek sağlanması
- » Yurt içinde yer alan veya yurt dışında işletilmekte olup ülkemiz sınırları içerisinde radyolojik etkilere sebep olabileceği değerlendirilen tesisler için çevresel radyolojik izleme faaliyetlerinin yürütülmesi
- » Radyasyon acil durumları sırasında doz tahminleri yapmak ve karar vericilere tavsiyelerde bulunmak için "Çevresel Atmosferik Dağılım Modelleme Sistemi - Çevresel Acil Durum Müdahale Sistemi"nin (ÇADMS) kullanılması

VIII) Denetim ve Yerinde İnceleme

- » Nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetlerin düzenleyici gereklere ve yetkilendirmede belirtilen özel koşullara uygun olduğuna dair yerinde inceleme ve denetim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

F- YÖNETİM VE STRATEJİK PLANLAMA

Kurum; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli III sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar arasında yer almakta olup, anılan Kanun'un 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68, 76 ve 78 inci maddelerine tabidir. Bu çerçevede; Kanun'un iç kontrol ve ön mali kontrole ilişkin hükümleri Kurumu kapsamamakla birlikte yıl içerisinde gerçekleştirilen gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin mali karar ve işlemler Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer ilgili mali mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden ön mali kontrole tabi tutulmaktadır.

Kurum faaliyetlerinde etkinliğin ve verimliliğin sağlanması, Kurum performansının iyileştirilmesi ve Kurumda güçlü bir güvenlik kültürü geliştirilmesi amacıyla Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) Güvenlik Standartları Serisinde yer alan dokümanlar çerçevesinde verilen tavsiyeler ile uluslararası standartlarda yer alan şartları karşılayan entegre bir yönetim sistemi oluşturulması çalışmaları 2020 yılı içerisinde başlatılmış olup, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından gerçekleştirilen tetkikler neticesinde NDK Entegre Yönetim Sistemi TS EN ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve TS ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi standartları yönünden belgelendirilmiştir. Ayrıca ISO 27001/2022 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi'nin kurulması ve belgelendirilmesi için çalışmalar yürütülmüş olup gerçekleştirilen tetkikler neticesinde 06.12.2023 tarihi itibarıyla sistem belgelendirilmiştir. Kurumumuz kamu kurumları arasında ISO 27001/2022 belgesinin 2022 versiyonunu alan ilk kamu kurumu olmuştur.

Kurumda; entegre yönetim sisteminin şartlara uygunluğunu, yeterliğini, etkinliğini değerlendirmek ve stratejik yönü ile uyumluluğunu güvence altına almak için iç tetkik uygulanmakta, yönetimin gözden geçirmesi toplantısı yapılmakta ve TSE tarafından dış tetkikler gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede, 2023 yılı iç tetkikleri 13.03.2023 - 17.03.2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş ve 17.05.2023 tarihinde yapılan Yönetimin Gözden Geçirmesi Toplantısında iyileştirici tedbirler alınmıştır. Ayrıca TSE tarafından 06.06.2023 - 07.06.2023 tarihleri arasında gözetim tetkikleri gerçekleştirilmiştir.

Stratejik yönetim anlayışı kapsamında hazırlanan NDK Stratejik Planı'nda (2021-2025) yer alan amaçlar şu şekildedir:

1. Nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetlerde güvenliği garanti altına almak için NDK'nın düzenleyici kontrol yetkinliği artırılacaktır.
2. Emniyet ve nükleer güvenceye ilişkin düzenleyici kontrolün etkinliği artırılacaktır.
3. Radyasyondan korunmanın ulusal seviyede etkili bir şekilde yürütülmesini sağlamak için gerekli sistemler oluşturulacak, düzenleyici faaliyetler ve ilgili taraflarla koordinasyon güçlendirilecektir.
4. Ulusal ve uluslararası alanda şeffaf, güvenilir ve bilgi odaklı bir kurum olunacaktır.
5. Kurumsal kapasite geliştirilecek ve hizmet etkinliği artırılacaktır.

NDK Stratejik Planı'nda yer alan amaç ve hedeflere ne derecede ulaşıldığının değerlendirilmesi ve plan dönemi içerisinde gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla altı ayda bir izleme faaliyetleri ve yılda bir değerlendirme faaliyetleri yapılmaktadır.

II-FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİLER

A.DÜZENLEME FAALİYETLERİ

Düzenleme faaliyetleri kapsamında Kurum; kanun, cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve cumhurbaşkanı kararı gibi üst hukuk normlarının uygulanmasına yönelik olarak ve üçüncü kişiler için bağlayıcı hükümler içeren yönetmelik, tebliğ, usul ve esaslar gibi düzenleyici işlemleri hazırlama görevini yerine getirmektedir. Kurum tarafından hazırlanan düzenleyici işlemler ile güvenlik, emniyet ve nükleer güvence konusunda alınacak kararlara ve yürütülecek eylemlere dayanak oluşturan ilkeler, gerekler ve kriterler belirlenmektedir. Ayrıca bu düzenleyici işlemler ülkemizin tabii olduğu uluslararası sözleşmelerin gerekleri, güvenlik, emniyet ve nükleer güvenceye ilişkin uluslararası standartlar ve yaklaşımlardaki değişiklikler ile gerek ulusal düzeyde gerekse uluslararası alanda elde edilen tecrübeler göz önünde bulundurularak güncelliklerinin korunması amacıyla gözden geçirilmekte ve revize edilmektedir. Düzenleyici işlemler vasıtasıyla Kurum; güvenlik, emniyet ve nükleer güvenceyle ilgili ilkeler, gerekler ve kriterler konusunda ilgili tarafların açık ve şeffaf bir şekilde bilgi sahibi olmasını temin etmektedir.

2023 yılında Kurum tarafından aşağıdaki düzenleyici işlemler hazırlanmış ve yürürlüğe girmiştir:

- » 24.01.2023 tarihli ve 32083 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Düzenleme Kurumu İdari Yaptırımlar Yönetmeliği.
- » 17.03.2023 tarihli ve 32135 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Tesislere İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliği.
- » 05.05.2023 tarihli ve 32181 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Tesislerde Yangın Güvenliği Yönetmeliği.
- » 16.06.2023 tarihli ve 32223 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyasyon Acil Durumlarının Yönetimi Hakkında Yönetmelik.
- » 11.08.2023 tarihli ve 32276 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemeler Yönetmeliği.
- » 01.09.2023 tarihli ve 32296 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyoaktif Maddelerin Serbestleştirilmesi ve Salımına İlişkin Yönetmelik.
- » 19.10.2023 tarihli ve 32344 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Risklere İlişkin Sorumluluk Sigortasına ve Teminatına Dair Yönetmelik.
- » 28.10.2023 tarihli ve 32353 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliği.
- » 07.11.2023 tarihli ve 32362 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyoaktif Atık ve Kullanılmış Yakıt Yönetimi Yönetmeliği.
- » 29.11.2023 tarihli ve 32384 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Düzenleme Kurumu İnsan Kaynakları Yönetmeliği.

- » 12.07.2023 tarihli Kurul kararıyla Nükleer Düzenleme Kurumu İkincil Düzenleme Hazırlama Usul ve Esasları’nda yapılan değişiklik.
- » Nükleer Güvenlik Sözleşmesi ile İlgili Faaliyetlerin Yürütülmesi Yönergesi.
- » Nükleer Düzenleme Kurumu İmza Yetkileri Yönergesi.
- » Nükleer Düzenleme Kurumu Arşiv Hizmetleri Yönergesi.
- » 21.12.2023 tarihli ve 32406 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7381 Sayılı Nükleer Düzenleme Kanunu’nun 25 inci Maddesi Uyarınca 2024 Yılında Uygulanacak İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ.
- » Radyasyon Uyarı İşaretlerine İlişkin Kılavuz.
- » Radyasyon Olay veya Kazalarının Sınıflandırılmasına İlişkin Kılavuz.
- » Nükleer Tesisler İçin Yetkilendirme Başvuruları Kılavuzu.

2023 yılı içerisinde hazırlık çalışmaları devam eden düzenlemeler ise aşağıda yer almaktadır:

- » Nükleer Düzenleme Kurumu Personeli Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Yönetmeliği Taslağı hazırlanarak kurum dışı görüşe gönderilmiştir.
- » Nükleer Düzenleme Kurumu Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (bb) Bendi Uyarınca Yapılacak Alımlara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Taslağı hakkında çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Tesislerin ve Nükleer Maddelerin Emniyetine İlişkin Yönetmelik Taslağı hazırlanarak kurum dışı görüş alınmak üzere ilgili kamu tüzel kişilerine ve özel hukuk kişilerine gönderilmiş, gelen görüşler değerlendirilmiştir.
- » Nükleer İthalat ve İhracat Kontrolü Yönetmeliği Taslağı kurum içi görüşe açılarak hizmet birimlerinin görüşleri alınmıştır.
- » Radyasyon Tesisleri, Radyoaktif Atık Tesisleri, Radyoaktif Kaynaklar ve Radyoaktif Maddelerin Emniyetine İlişkin Yönetmelik Taslağı kurum içi görüşe açılarak hizmet birimlerinin görüşleri alınmıştır.
- » Nükleer Tesislerde Siber Emniyete İlişkin Yönetmelik Taslağı hakkında çalışmalar yürütülmüştür.
- » Radyoaktif Maddenin Güvenli Taşınması Yönetmelik Taslağı Kurula sunulmuş, Kurul Kararları doğrultusunda Taslak’a ilişkin çalışmalar sürdürülmüştür.
- » Radyoaktif Maddelerin İthalatı, İhracatı, Taşınması veya Transit Geçiş Faaliyetlerinin Yetkilendirilmesine İlişkin Yönetmelik Taslağı kurum içi görüşe açılarak hizmet birimlerinin görüşleri alınmış, gelen görüşler değerlendirilmiştir.
- » Radyasyondan Korunma Yönetmeliği Taslağı hazırlanarak kurum dışı görüş alınmak üzere ilgili kamu tüzel kişilerine ve özel hukuk kişilerine gönderilmiş, gelen görüşler değerlendirilmiştir.

- » Radyasyon Kontrolü ve Radyasyon Ölçümü Yapacak A Tipi Uluslararası Gözetim Şirketleri ile Kuruluşların Yetkilendirilmesine İlişkin Yönetmelik Taslağı kurum içi görüşe açılarak hizmet birimlerinin görüşleri alınmıştır.
- » Radyasyondan Korunma Eğitimlerine İlişkin Yönetmelik Taslağı hazırlanarak kurum dışı görüş alınmak üzere ilgili kamu tüzel kişilerine ve özel hukuk kişilerine gönderilmiş, gelen görüşler değerlendirilmiştir.
- » Nükleer Tesislerde Tedarik Zinciri Kontrolüne ve Bağımsız Gözetim Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik Taslağı hakkında çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Güvenlik Yönetmeliği Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Tesislerde Kayıt, Bildirim ve Raporlama Yönetmeliği Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Tesislere İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemeler Usul ve Esasları Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yerinde İnceleme ve Denetim Usul ve Esasları Taslağı kurum içi görüşe açılarak hizmet birimlerinin görüşleri alınmıştır.
- » Nükleer Tesisler için Bulguların Sınıflandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Güvence Denetimlerine İlişkin Usul ve Esaslar Taslağı kurum içi görüşe açılarak hizmet birimlerinin görüşleri alınmıştır.
- » Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmelerin ve Onayların Usul ve Esasları taslaklarının hazırlanması çalışmaları yürütülmüştür.
- » Radyasyon Kaynaklarının Muafiyetine İlişkin Usul ve Esaslar Taslağı hazırlanmıştır.
- » Tesislerin İşletmeden Çıkarılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeyle İlgili Faaliyetlerin Yürütülmesine Dair Yönerge Taslağı hakkında çalışmalar yürütülmüştür.
- » Denetçi Vasıflandırılması Yönergesi Taslağı kurum içi görüşe açılarak hizmet birimlerinin görüşleri alınmıştır.
- » Yerleşik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına İlişkin Yönerge Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Tesislere İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemeler Yönergesi Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Tıbbi Radyoloji Odalarının Havalandırılmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Radyoaktif Kaynakların Sınıflandırılmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.

- » Düşük Aktiviteli Radyoaktif Kaynaklar İle Güvenli Çalışma Talimatlarının Hazırlanmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Radyonüklid Tedavisi Gören Hastaların Taburcu Edilmesine İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Dış Röntgen Cihazları İle Yapılan Uygulamalar İçin Radyasyon Güvenliği Kılavuzu Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Veterinerlikte Radyoloji Uygulamaları İçin Radyasyondan Korunma Programının Hazırlanmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Tıpta Kullanılan Radyoaktif Kaynakların Emniyetine İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Endüstriyel Amaçlı Kullanılan Analiz Cihazları İçin Çalışma Talimatlarının Hazırlanmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Endüstriyel Radyografide Radyasyondan Korunma Programı Hazırlanmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Radyolojik Acil Durumların Değerlendirilmesi ve Müdahalesi İçin Kullanılacak Genel Prosedürlere İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Tıp Uygulamalarında Radyasyondan Korunma Programına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Ölçüm Cihazları ile Yapılan Uygulamalarda Radyasyondan Korunma Programının Hazırlanmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Araç Konteyner Tarama Uygulamalarında Radyasyondan Korunma Programının Hazırlanmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Tıp Ünitelerinin İşletmeden Çıkarılması İşlemlerine İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Güvenlik Amaçlı Paket/Bagaj Kontrol Cihazları İle Patlayıcı/Kaçak Madde Tespit Cihazları İçin Radyasyon Güvenliği Kılavuzu Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Tıbbi Radyoloji Uygulamalarında Radyasyondan Korunma Programı Hazırlanmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Radyasyon Tesislerinde ve Radyasyon Uygulamalarında Radyolojik Acil Durumlara Hazırlık ve Planlamaya İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Zırlama Hesaplamaları Kılavuzu Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Radyoterapi Uygulamalarında Radyasyondan Korunma Programına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.

- » Radyasyon Tesislerinde ve Radyasyon Uygulamalarında Güvenlik Değerlendirmesine İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Radyoizotop Üretim Amaçlı Hızlandırıcı Tesisleri ve Radyoaktif Kaynak Hazırlama Tesislerinde Radyasyondan Korunma Programına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Tıp Üniteleri için Mekânsal Tasarıma İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Proses Kontrol ve Ölçüm Amaçlı Sabit Cihazlarla ve Işınlama Cihazlarıyla Yapılan Uygulamalarda Radyasyondan Korunma Programının Hazırlanmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Dozimetrik Niceliklere İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Kişisel Dozimetre Kullanımına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Radyasyon Alanlarının Sınıflandırılmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Radyasyondan Koruyucu Donanımlara İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Kozmik Radyasyon Sebebiyle Uçuş Personelinin Maruz Kaldığı Radyasyon Dozunun Değerlendirilmesine İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Santrallerde Deterministik Güvenlik Değerlendirmesine İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Denetim Stratejisi Kılavuzu Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Madde Sayım Raporlarının Hazırlanmasına İlişkin Kılavuz Taslağı'na ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- » Nükleer Düzenleme Kurumu Tarafından Çalıştırılacak Sözleşmeli Personele İlişkin Karar hakkında taslak hazırlanmıştır.

B.YETKİLENDİRME FAALİYETLERİ

Ülkemizde nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin bir tesisi işletmek veya bir faaliyeti yürütmek niyetinde olan gerçek veya tüzel kişilerin ilgili mevzuat uyarınca Kuruma bildirimde bulunması ve/veya yetkilendirme başvurusu yapması gerekmektedir. Kurum tarafından yapılacak yetkilendirme 7381 sayılı Kanun kapsamında yer alan bir tesisin işletilmesi veya bir faaliyetin yürütülebilmesi için ön koşul niteliği taşımaktadır. Nitekim 7381 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

"Bu Kanun kapsamındaki faaliyetler Kuruma bildirimde bulunulmaksızın veya Kurumdan yetki alınmaksızın yürütülemez. Bu faaliyetleri yürütmek isteyen gerçek veya tüzel kişiler Kuruma başvuruda bulunmakla yükümlüdür. Kurum güvenlik ve emniyetle ilgili ilkeleri esas alarak; bildirim veya yetkilendirme gerektiren faaliyetleri belirler."

hükmü yer almaktadır.

Kurum tarafından lisans, izin ve yetki belgesi olmak üzere üç tür yetkilendirme yapılmaktadır. Hangi faaliyetler için ne tür bir yetkilendirmenin yapılması gerektiği Kanun'un 4 üncü maddesi kapsamında tespit edilmiştir. Buna göre;

1. Nükleer tesis, radyasyon tesisi, radyoaktif atık tesisi işletmek ve radyasyon uygulamalarını yürütmek için Kurumdan lisans alınması zorunludur. Kurumdan yalnızca Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının veya Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına göre kurulmuş tüzel kişilerin lisans alması mümkündür.
2. Aşağıda belirtilenler için Kurumdan izin alınması gerekmektedir:
 - » Nükleer tesis için sahanın hazırlanması, Kurum tarafından belirlenen ekipmanın imal edilmesi, tesisin inşa edilmesi, işletmeye alınması, işletmeden çıkarılması, yeniden işletmeye geçilmesi ile tesiste güvenlik ve emniyeti ilgilendiren değişiklik yapılması.
 - » Radyasyon tesisinin işletmeye alınması, işletmeden çıkarılması ile tesiste güvenlik ve emniyeti ilgilendiren değişiklik yapılması.
 - » Radyoaktif atık tesisi için tesisin inşa edilmesi, işletmeye alınması, işletmeden çıkarılması, kapatılması ile tesiste güvenlik ve emniyeti ilgilendiren değişiklik yapılması.
 - » Radyoaktif maddelerin ihracatı, ithalatı, taşınması, transit geçirilmesi.
 - » Nükleer güvence kapsamında, nükleer alanda kullanılmak üzere özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknoloji ile nükleer çift kullanımlı madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknolojinin ihracatı.
 - » Nükleer güvence kapsamında Kurum tarafından belirlenen madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen veya ilgili teknolojinin ithalatı.
 - » Güvenlik, emniyet ve nükleer güvence dikkate alınarak Kurum tarafından belirlenen diğer faaliyetler.

3. 7381 sayılı Kanun kapsamındaki faaliyetlere ilişkin Kurum tarafından belirlenen faaliyetlerde görev alacak personele radyasyondan korunmaya yönelik eğitim veren tüzel kişiler, radyasyondan korunmaya yönelik hizmet verecek kişiler, bu faaliyetlerde görev alacak personel, ekipman imalatı yapan kişiler ve üçüncü taraf gözetimi yapan şirketler için Kurumdan yetki belgesi alınması zorunludur. Ayrıca Kurum, yetkilendirilen kişilere diğer kişiler tarafından verilecek hizmetler veya güvenlik, emniyet ve nükleer güvenceye etki edebilecek diğer faaliyetler için yetki belgesi alma yükümlülüğü getirebilmektedir.

Kurum tarafından yapılacak yetkilendirmeler kapsamında; yetkilendirilmek üzere Kuruma başvuruda bulunan kişiler tarafından sunulan bilgi ve belgeler, Kurum tarafından yapılacak denetim ve yerinden incelemelerden elde edilecek bilgiler ile Kurum tarafından elde edilecek diğer her türlü bilgi ve belge gözden geçirme ve değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Gözden geçirme ve değerlendirme faaliyetlerinin amacı yetkilendirmeye konu hususların ilgili mevzuata ve Kurum tarafından belirlenen gereklere uygun olup olmadığını tespit etmek ve böylece yetkilendirmeye konu tesisin veya faaliyetin güvenlik ve emniyet açısından kabul edilebilirliği konusunda Kurumun karar vermesine imkân sağlamaktır.

Yetkilendirme faaliyetleri kapsamında Kurum tarafından 2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen iş ve işlemlere ilişkin bilgilere aşağıdaki alt başlıklarda yer verilmiştir.

1. Nükleer Tesislere İlişkin Yetkilendirmeler

17.03.2023 tarihli ve 32135 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6973 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla 18.11.1983 tarihli ve 83/7405 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Nükleer Tesislere Lisans Verilmesine İlişkin Tüzük'ün yürürlükten kaldırılmasına karar verilmiş, ayrıca Nükleer Tesislere İlişkin Yetkilendirmeler

Yönetmeliği yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Hâlihazırda nükleer tesislere ilişkin faaliyetlerin radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyet ilkeleri çerçevesinde yürütüldüğünün tespit ve teyit edilmesi için yetkilendirilmelerine ilişkin usul ve esaslar anılan Yönetmelik kapsamında belirlenmektedir.

Yönetmelik hükümleri uyarınca nükleer tesislerin düzenleyici kontrolü Kurum tarafından imalat, saha, inşaat, işletmeye alma, işletme ve işletmeden çıkarma süreçleri kapsamında yürütülmektedir. Bahse konu süreçlere konu faaliyetler ve işlemler şu şekildedir:

- » İmalat süreci, yarı mamuller de dâhil olmak üzere nükleer tesisi oluşturan ekipman için ilk imalatçının belirlenmesinden son ekipmanın sahaya girişinin tamamlanmasına kadar yürütülecek imalat faaliyetlerini ve faaliyetler kapsamındaki işleri içermektedir.
- » Saha süreci, saha onayına ve saha hazırlama iznine yönelik saha araştırmaları ile yetkilendirme yapıldıktan sonra sahada yürütülecek olan hazırlık ve inşaat faaliyetlerini ve faaliyetler kapsamındaki işleri içermektedir.
- » Nükleer tesisin inşaat süreci, güvenlik açısından önemli yapıların inşasına, ekipmanın sahada geçici olarak depolanması ve yerine yerleştirilmesi ile sistemlerin montajına ilişkin faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işleri içermektedir.

- » Nükleer tesislerin işletmeye alma süreci, nükleer maddeler kullanılmaya başlanmadan önce güvenlik açısından önemli yapı ve sistemler ile tesisin testlerine ilişkin faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işleri içermektedir.
- » Nükleer tesislerde işletme süreci; reaktör içeren nükleer tesislerde ilk yakıtın yüklenmeye başlanması, nükleer hammadde işleme tesisleri ile nükleer yakıt üretim tesislerinde nükleer hammaddenin sahaya gelmesi, yeniden işleme tesislerinde sahaya kullanılmış yakıtların gelmesi, madenlerde ilk hammaddenin çıkarılması ile başlamakta olup tesisin işletmeden çıkarılması için yetki verilene kadar yürütülen faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işleri içermektedir.
- » Nükleer tesis veya bir ünite için işletmeden çıkarma süreci; söküm, radyoaktif maddelerin sahadan çıkarılması, radyoaktif kirliliğin giderilmesi, çevresel iyileştirmenin yapılması gibi faaliyetleri ve faaliyetler kapsamındaki işleri içermektedir.

Nükleer tesislere ilişkin olarak Kurumun yetkilendirmesine tabi faaliyetlere aşağıda yer verilmektedir:

- » Sahanın hazırlanması.
- » Ekipmanın imal edilmesi.
- » Tesisin inşa edilmesi.
- » Tesisin işletmeye alınması.
- » Tesisin işletilmesi.
- » Tesiste yeniden işletmeye geçilmesi.
- » Tesiste güvenlik ve emniyeti ilgilendiren değişiklik yapılması.
- » Tesisin işletmeden çıkarılması.

Bu faaliyetlerin yetkilendirilmesi Yönetmelik'in ilgili bölümlerinde tesisin türüne ve niteliklerine göre dereceli yaklaşımla belirlenen yetkiler kapsamında ele alınmaktadır. Ayrıca nükleer tesislerin kurulacağı saha, Kurum tarafından verilecek olan saha onayına tabidir.

Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatta belirlenmiş olan Kurucunun tanınması işlemi niyet bildirimine, yer lisansı saha onayına, tedarike başlama izni imalat iznine, imalatçı onayı imalatçı yetki belgesine, saha parametreleri onayıyla birlikte sınırlı çalışma izni saha hazırlama iznine, inşaat lisansı inşaat iznine, tesise yakıt getirme izniyle birlikte hizmete sokma izni işletmeye alma iznine, yakıt yükleme ve deneme işletmelerine başlama izniyle birlikte tam güçte çalışma izni ve işletme lisansı ise işletme lisansına tekabül etmektedir.

1.1. ANS'ye İlişkin Yetkilendirmeler

ANS projesi, Akkuyu sahasında bir NGS kurmak ve işletmek üzere 2010 yılında Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Hükümetleri arasında imzalanan anlaşmayla başlatılmıştır. Anlaşma hükümlerine göre Akkuyu sahasında 4 üniteden oluşan, AES 2006 tasarımı, VVER 1200 tipi, 1200 MWe gücünde nükleer reaktörlerin inşası gerçekleştirilmektedir. Anlaşma hükümlerini hayata geçirmek üzere 2010 yılı sonunda proje şirketi Akkuyu NGS Elektrik Üretim A.Ş. kurulmuştur. Akkuyu NGS Elektrik Üretim A.Ş., mülga Nükleer Tesislere Lisans Verilmesine İlişkin Tüzük hükümleri uyarınca "Kurucu" olarak tanınmıştır. Kurucu daha sonraki süreçte ticari unvanını Akkuyu Nükleer A.Ş. (ANAŞ) olarak değiştirmiştir.

ANAŞ, anılan mülga Tüzük hükümleri uyarınca saha özelliklerini ve saha parametrelerini güncellemek üzere Akkuyu sahasında yer etütlerine başlamıştır. İnşa edilecek santralin özellikleri ve bölgede yapılan son etüt çalışmaları dikkate alınarak ANAŞ tarafından hazırlanan Güncellenmiş Yer Raporu 06.12.2013 tarihinde TAEK tarafından uygun bulunmuştur.

ANAŞ, 02.03.2017 tarihinde mülga Tüzük hükümleri uyarınca ANS 1. ünitesi için inşaat lisansı başvurusunu yapmıştır. Başvurunun değerlendirilmesi çerçevesinde, TAEK Atom Enerjisi Komisyonunun 19.10.2017 tarihli ve 146/1 sayılı kararıyla ANS 1. ünitesi için sınırlı çalışma izni ve 30.03.2018 tarihli ve 148/2 sayılı kararı ile de inşaat lisansı verilmiştir.

ANAŞ, 22.06.2018 tarihinde mülga Tüzük hükümleri uyarınca ANS 2. ünitesi için inşaat lisansı başvurusunu yapmıştır. Başvurunun değerlendirilmesi çerçevesinde TAEK Atom Enerjisi Komisyonunun 30.11.2018 tarihli ve 149/1 sayılı kararı ile ANS 2. ünitesi için sınırlı çalışma izni verilmiştir. ANS 2. ünitesi için inşaat lisansı ise Nükleer Düzenleme Kurulunun 26.08.2019 tarihli ve 2019-44/1-1 sayılı kararı ile verilmiştir.

ANAŞ, 28.03.2019 tarihinde mülga Tüzük hükümleri uyarınca ANS 3. ünitesi için inşaat lisansı başvurusunu yapmıştır. Başvurunun değerlendirilmesi çerçevesinde Nükleer Düzenleme Kurulunun 23.07.2020 tarihli ve 2020-46/1 sayılı kararı ile ANS 3. ünitesi için sınırlı çalışma izni ve 13.11.2020 tarihli ve 2019-71/2-1 sayılı kararı ile ANS 3. ünitesi için inşaat lisansı verilmiştir.

ANAŞ, 12.05.2020 tarihinde anılan mülga Tüzük hükümleri uyarınca ANS 4. ünitesi için inşaat lisansı başvurusunu yapmıştır. Başvurunun değerlendirilmesi çerçevesinde Nükleer Düzenleme Kurulunun 30.06.2021 tarihli ve 2021-35/2 sayılı kararı ile ANS 4. ünitesi için sınırlı çalışma izni ve 28.10.2021 tarihli ve 2021-51/3-1 sayılı kararı ile ANS 4. ünitesi için inşaat lisansı verilmiştir.

2023 yılı içerisinde ANS kapsamında aşağıdaki yetkilendirmeler gerçekleştirilmiştir.

Tasarım Değişikliği - Su Alma Yapıları: ANAŞ 19.01.2023 tarihinde ANS ünitelerinin su alma yapılarında tasarım değişikliği gerçekleştirilmesi hususunda Kuruma onay için başvuruda bulunmuştur. Başvurunun değerlendirmesi neticesinde Nükleer Düzenleme Kurulunun 26.01.2023 tarihli ve 2023-8/6 sayılı kararı ile ANS su alma yapılarına ilişkin tasarım değişikliğine onay verilmiştir.

Taze Nükleer Yakıt Getirilmesine İlişkin Yapı, Sistem ve Bileşenler için İşletmeye Alma İzni: Yönetmelik'in 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kuruluş tarafından gerekçelendirilmek kaydıyla, işletmeye alma sürecine ilişkin yetkilendirme öncesinde kullanılması gereken yapı, sistem ve bileşenlerin işletmeye alınabilmesi için Kurum tarafından ayrıca izin verilebilmektedir. Bu kapsamda ANAŞ, 07.04.2023 tarihinde taze nükleer yakıt getirilmesine ilişkin yapı, sistem ve bileşenler için işletmeye alma iznine başvurmuştur. Başvurunun değerlendirilmesi neticesinde Nükleer Düzenleme Kurulunun 07.04.2023 tarihli ve 2023-28/7 sayılı kararı ile ANS sahasına taze nükleer yakıt getirilmesine ilişkin yapı, sistem ve bileşenler için işletmeye alma izni verilmesine karar verilmiştir.

Yakıt Getirme İzni: ANAŞ, 07.09.2022 tarihinde mülga Nükleer Tesislere Lisans Verilmesine İlişkin Tüzük hükümlerince yakıt getirme izni başvurusunda bulunmuştur. Başvurunun değerlendirilmesi neticesinde Nükleer Düzenleme Kurulunun 20.04.2023 tarihli ve 2023-35/7 sayılı kararı ile ANS sahasına nükleer yakıt getirilmesine yönelik izin verilmesine karar verilmiştir.

Tasarım Değişikliği-Deniz Deşarj Yapıları: ANAŞ, 22.06.2023 tarihinde ANS ünitelerinin deniz deşarj yapılarında tasarım değişikliği gerçekleştirilmesi hususunda Kuruma onay için başvuruda bulunmuştur. Başvurunun değerlendirmesi neticesinde Nükleer Düzenleme Kurulunun 01.09.2023 tarihli ve 2023-71/4 sayılı kararı ile ANS deniz deşarj yapılarına ilişkin tasarım değişikliğine onay verilmiştir.

Tasarım Değişikliği-Güvenlik Sistemleri: ANAŞ, 07.10.2023 tarihinde ANS tasarımında yer alan bazı güvenlik sistemlerine ilişkin tasarım değişikliği gerçekleştirilmesi hususunda Kuruma başvuruda bulunmuştur. Başvurunun değerlendirilmesi neticesinde Nükleer Düzenleme Kurulunun 24.08.2023 tarihli ve 2023-68/3 sayılı kararı ile tasarım değişikliğine onay verilmiştir.

ANS 1. Ünite İşletmeye Alma İzni: ANAŞ, 17.03.2023 tarihinde Yönetmelik'in 25 inci maddesi uyarınca ANS 1. Ünitesi için işletmeye alma izni başvurusunda bulunmuştur. ANAŞ'a, 17.03.2023 ve 24.08.2023 tarihli yazılar ile ilettiği belgelere istinaden 7381 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat uyarınca Nükleer Düzenleme Kurulunun 21.11.2023 tarihli ve 2023-90/4 sayılı kararı ile ANS 1. Ünitesi için işletmeye alma izni verilmiştir.

2023 yılı içerisinde ANS yetkilendirme faaliyetleri kapsamında ANS'nin tüm ünitelerinin inşaat lisansı koşullarının takibi ve raporlamasına ilişkin faaliyetlere devam edilmiş, ANAŞ ile ek bilgi talepleri, sınırlı çalışma izni koşulları ve inşaat lisansı koşulları konularında ortak çalışma grubu toplantıları düzenlenmiştir.

ANS üniteleri inşaat lisansı özel koşulları kapsamında ANAŞ tarafından sunulan ek bilgi talepleri ile raporların gözden geçirilmesi çerçevesinde aşağıdaki bulgulara ilişkin değerlendirmeler tamamlanmıştır. İlgili Kurul kararları çerçevesinde:

- » Yapısal Sistemlere İlişkin Bulgular kapsamında 4. Ünite Reaktör Yardımcı Binasına (40UKC) ilişkin süreçler tamamlanarak bu yapıların inşaatının başlaması uygun bulunmuştur.
- » Tasarım İlkelerine İlişkin Bulgular kapsamında 11 numaralı bulguya ilişkin süreçler tamamlanarak bahse konu sistem ve bileşenlerin montajının başlaması uygun bulunmuştur.

- » Olasılıklı Güvenlik Değerlendirmelerine İlişkin Bulgular'dan 2, 3, 4 ve 5 numaralı bulgulara ilişkin süreçler tamamlanarak bulgular kapatılmıştır.
- » Kaza Analizlerine İlişkin Bulgular'dan 1, 2 ve 3 numaralı bulgulara ilişkin süreçler tamamlanarak bulgular kapatılmıştır.
- » Radyasyondan Korunma ve Radyoaktif Atık Yönetimine İlişkin Bulgular'dan 7 numaralı bulguya ilişkin süreç tamamlanarak bulgu kapatılmıştır.

ANS ünitelerine ilişkin inşaat lisansı özel koşulları kapsamında Kurucu tarafından sunulan ek bilgi talepleri ile raporların gözden geçirilmesi çerçevesinde bulguların değerlendirilmesine devam edilmiş ve Kuruma sunulması gereken eksik bilgi ve belgeler ANAŞ'a bildirilmiştir.

Ayrıca yıl içerisinde Denetim Dairesi Başkanlığı tarafından olumlu kapatılmadığı bildirilen bulgulara ilişkin değerlendirme ve ön tespit raporu hazırlık çalışmalarına devam edilmiştir. 2023 yılı içerisinde Akkuyu sahasında yerinde inceleme ve çalışma grupları toplantıları kapsamında yaklaşık 60 adam.gün süreyle Nükleer Tesisler Dairesi Başkanlığı personeli görev almıştır. Ayrıca ANAŞ ile yapılan çalışma grubu toplantılarında yaklaşık 350 adam-saat süre harcanmıştır. ANS sahasının 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait görüntüleri Resim 3, 4 ve 5'te yer almaktadır.

Resim 3: Akkuyu Sahasının Görüntüsü - 2021*Resim 4: Akkuyu Sahasının Görüntüsü - 2022**Resim 5: Akkuyu Sahasının Görüntüsü - 2023*

ANS ünitelerinin gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi kapsamında TÜV SÜD Industrie Service firmasından teknik destek hizmeti alınmaya devam edilmiştir. Ayrıca yine ANS kapsamında saha, inşaat, mukavemet analizleri ve malzeme konularında ilgili üniversite öğretim üyelerinden danışmanlık hizmeti alınmaya devam edilmiştir. İşletmeye alma izni ile sunulan bazı belgelerin değerlendirmesi kapsamında Nükleer Teknik Destek Anonim Şirketi'nden (NÜTED A.Ş.) teknik destek alınmaya başlanmış ve yıl içerisinde teknik destek alınmaya devam edilmiştir. ANS Elektriksel Sistemlerinin Simülasyonu için NÜTED A.Ş.'den teknik destek alınmasına dair sözleşme imzalanmıştır.

ANS 1. Ünitesi'nde kullanılmak üzere getirilen taze yakıtın taşınmasında kullanılan paket için Nükleer Düzenleme Kurulu'nun 09.03.2023 tarihli ve 2023-16/3 sayılı Kararı ile 23.03.2023 tarihinde paket tasarım onayı verilmiştir. ANS 1. Ünitesi'nde kullanılmak üzere getirilen taze yakıtların ithalatı ve taşınması için; Nükleer Düzenleme Kurulu'nun 19.04.2023 tarihli ve 2023-34/7 sayılı, 20.04.2023 tarihli ve 2023-35/8 sayılı ve 25.05.2023 tarihli ve 2023-44/5 sayılı kararları ile izin verilmiştir.

NGS'lerde imalat izni, uygunluk görüşleri ve bildirimlere ilişkin hususlar Nükleer Tesislere İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliği'nin 21 inci maddesinde düzenlenmektedir. Mezkûr madde gereği NGS'ler için imalat izni başvurusu, güvenlik açısından önemli ekipmanın imalatına başlanmasından önce ilgili kuruluş tarafından yapılmalıdır. Bununla birlikte, bu Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarihten önce ANAŞ'a verilmiş olan tedarik izni ve bu izne ilişkin yetkilendirme koşulları 28.05.2015 tarihli ve 29369 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer Tesisler İçin Ekipman Tedarik Sürecine ve İmalatçıların Onaylanmasına İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca belirlenmiş olup ANS'deki ekipmanların imalat faaliyetleri için bu Yönetmelik kapsamında yetkilendirme faaliyetlerine devam edilmektedir.

Bahsi geçen Nükleer Tesisler için Ekipman Tedarik Sürecine ve İmalatçıların Onaylanmasına İlişkin Yönetmelik; nükleer tesislerde kullanılan tüm ekipmanın tedarik sürecini, tedarike başlanabilmesi için Kurucu tarafından alınması gereken izin ve izin başvurusu için gerekli belgeleri, imalat bildirimini, imalat onayını ve bu onay için sunulması gereken belgeleri, nükleer güvenlik açısından önemli ekipmanın tedarik sürecinde yer alacak imalatçıların onaylanmasına yönelik hususları ve tedarik sürecinde gerçekleştirilecek olan düzenleyici denetimleri ve yaptırımları düzenlemektedir. Buna göre, ANAŞ tarafından Yönetmelik'in 4 üncü maddesi üçüncü fıkrasına göre nükleer güvenlik açısından önemli ekipmanın imalatına başlanabilmesi için Kuruma imalat bildirimini yapılması gerekmektedir. Tedarik sürecinin uzun olması nedeniyle sınırlı çalışma izni alınmadan önce imalatına başlanması gereken nükleer güvenlik açısından önemli ekipman için ise Kurumdan imalat onayı alınmaktadır. Kurum tarafından gerçekleştirilen imalat onayları ve imalat sürecinin kontrolü faaliyetleri kapsamında onay ve bildirim amacı ile sunulan belgelerin değerlendirilmesi yapılmakta, onayların kapsamı ile koşulları belirlenmektedir.

20.09.2023 tarihli ve 2023-76/4 sayılı Kurul Kararı ile değişik 05.10.2022 tarihli ve 2022-61/4 sayılı Kurul Kararı uyarınca Yönetmelik'in uygulanması kapsamında;

» Sınırlı çalışma izni koşulu olarak belirlenmiş 49 ekipman için; ekipman ve yarı mamullerinin bildirim tabi olması, ekipmanın ve bunlardan güvenlik sınıfı 1 olanların yarı mamullerinin onaylı imalatçılarda imal ettirilmesi ve Kurumun denetimine tabi olması uygulamasına devam edilmesine,

» Güvenlik sınıfı 1 olan diğer ekipman ve yarı mamullerinin bildirim tabi olması ve onaylı imalatçılarda imal ettirilmesi uygulamasına devam ettirilmesine, Kurum tarafından gerçekleştirilecek denetimlerin dereceli yaklaşımla belirlenmesine,

» Güvenlik sınıfı 2 olan ekipman ve yarı mamuller için; ekipmanın bildirim tabi olmasına, yarı mamullere ilişkin tüm bileşenleri içeren imalat takvimi sunulmasına ve gerekli hallerde güncellenmesinin istenmesine, Kurum tarafından gerçekleştirilecek denetimlerin dereceli yaklaşımla belirlenmesine,

» Güvenlik sınıfı 3 olan ekipman ve yarı mamuller için; sadece ekipmanın bildirim tabi olması ve onaylı imalatçılarda imal ettirilmesi uygulamasının devam etmesine, Kurum tarafından gerçekleştirilecek denetimlerin, ekipmanın sahaya kabul aşamasında dereceli yaklaşımla belirlenmesine,

karar verilmiştir.

ANAŞ tarafından farklı ünitelere ait olmak üzere nükleer güvenlik açısından önemli ekipmanın imalatına ilişkin olarak 2022 yılında 466 imalat bildirim, 2023 yılında ise 521 imalat bildirim yapılmıştır. Hem imalat bildirim hem de imalat onayı başvurularında mevzuata göre bir başvuru ile birkaç üniteye ait ve/veya birden fazla ekipman-alt ekipman-yarı mamule ait başvurular yapılabilmekte ve dolayısıyla bir başvuru ile sadece bir ekipmana ait dokümanlar sunulurken başka bir başvuruda birden fazla ekipmana ait belgeler sunulabilmektedir. Tablo 5'te 2021, 2022 ve 2023 yıllarında ANAŞ tarafından Kuruma yapılan imalat bildirimlerinin aylara göre dağılımı ve durumları verilmektedir. Görüleceği üzere 2023 yılında tüm üniteler için imalat süreci yoğun bir şekilde devam etmiş ve bir önceki yıla göre artan sayıda imalat bildirim değerlendirilmiştir. Tüm üniteler için sınırlı çalışma izni verilmesi sebebiyle 2023 yılında imalat onayı başvurusu yapılmamıştır.

Tablo 5: 2021-2022-2023 Yıllarında Yapılan İmalat Bildirimleri

Aylar	2021		2022		2023	
	Tamamlanan	Yanıt Beklenen	Tamamlanan	Yanıt Beklenen / Değerlendirme Aşamasında	Tamamlanan	Yanıt Beklenen / Değerlendirme Aşamasında
Ocak	7		26	1	43	
Şubat	26		21	1	39	1
Mart	21	1	38		41	1
Nisan	12		27		29	2
Mayıs	13	1	38		39	
Haziran	12		44	1	17	
Temmuz	11		49	1	47	1
Ağustos	29	1	68	2	48	1
Eylül	16		39		36	
Ekim	17		36	1	44	4
Kasım	26		27	2	54	9
Aralık	40		37	7	60	5
Ara Toplam	230	3	450	16	497	24
Toplam	233		466		521	

Bir ünite için sınırlı çalışma izni verilmesi durumunda Yönetmelik'in 6 ncı maddesi uyarınca tüm ekipmanın imalatına bildirim yaparak başlama yetkisi de verilmektedir. Öte yandan, nükleer güvenlik açısından önemli ekipmanın imalatına başlanmadan önce ekipmanın ayrıntılı tasarım bilgilerinin de değerlendirilmesi gerekmekte olduğundan Kurum tarafından önem teşkil ettiği ve imalatının özellikle düzenleyici kontrol altında olması gerektiği değerlendirilen toplam 49 ekipman için sınırlı çalışma izni kapsamında Ek Bilgi Talebi (EBT) yapılmasına karar verilmiştir. Bu tür EBT'ler olumlu kapatılmadan EBT'ye konu ekipmanın imalatına başlanamaması sınırlı çalışma izni koşulu olarak belirlenmiştir. ANAŞ, sınırlı çalışma izni sonrasında inşaat lisansı yetkilendirme sürecinden tamamen bağımsız olarak, Kurum tarafından belirlenen ekipmanın imalatı için yapacağı bildirim ile birlikte ilgili EBT'ye yanıtını Kuruma sunmakta ve sağlanan bilgilerin değerlendirilmesi de dahil olmak üzere EBT'nin olumlu olarak kapatıldığı yanıtı Kurumdan alınmadan ekipman imalatına başlayamamaktadır. 2023 yılı içerisinde nükleer güvenlik açısından büyük önem taşıdığı için imalata başlanmadan ilgili EBT'si olumlu olarak kapatılması beklenen 49 adet ekipman ve güvenlik sınıfı 1 olan ekipmanlara ait toplam 86 imalat bildirim yapılmıştır ve bu bildirimlerin 79'unun değerlendirme süreci tamamlanmıştır.

Değerlendirme süreci tamamlanan ekipmanlar arasında basınçlandırıcı, buhar üretici gibi önemli ekipmanların bileşenleri ile vana, pompa, boru hattı gibi nükleer güvenlik açısından önemli ekipmanlar yer almaktadır.

1.2. SNS'ye İlişkin Yetkilendirmeler

ANS'nin yanı sıra ülkemizin nükleer enerji altyapısının güçlendirilmesi amacıyla yeni NGS'lerin kurulmasının yapılması hedeflenmektedir. 2019 - 2023 yıllarını kapsayan 11. Kalkınma Planı'nda NGS'lerin elektrik enerjisi üretim portföyüne dâhil edilmesi amacına ilaveten nükleer enerjinin elektrik enerjisi üretimindeki payının artırılmasına ilişkin çalışmaların sürdürüleceği ve kurumsal kapasitenin güçlendirileceği ifade edilmektedir. Hakeza 11. Kalkınma Planı'nda yer alan bu amacın gerçekleştirilmesine yönelik olarak 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı çerçevesinde alınan tedbirlerle ANS'ye ek olarak, iki NGS'nin daha kurulmasına yönelik çalışmalara devam edileceği belirtilmektedir.

Sinop sahasında bir NGS kurulması planı uzun yıllardır ülkemizin hedefleri arasında yer almaktadır. Bu kapsamda yapılan birçok çalışmanın ardından gelinen noktada TÜNAŞ, 30.12.2022 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) Bakan Olur'u ile "SNS Projesi" için Kurucu başvurusunda bulunmak ve gerekli diğer izin, lisans ve onayları almak üzere görevlendirilmiştir. Ardından 30.12.2022 tarihli TÜNAŞ talebine istinaden NDK tarafından yapılan inceleme sonucunda TÜNAŞ, SNS Projesi kapsamında Sinop sahasında bir NGS kurmak için 27.01.2023 tarihinde "Kurucu" olarak tanınmıştır. 10.05.2023 tarihinde SNS'ye ilişkin düzenleyici belgeler listesi Kurul kararıyla belirlenmiştir.

TÜNAŞ tarafından 30.05.2023 tarihinde Sinop İli Abalı Köyü İnceburun mevkiinde yer alan saha için saha onayı başvurusu yapılmıştır. Yapılan uygunluk değerlendirmesinin ardından, 16.06.2023 tarihinde ayrıntılı gözden geçirme ve değerlendirme faaliyetlerine başlanmıştır. SNS'nin saha onayı başvurusu kapsamında sunulan saha raporunun, düzenleyici belgelere uygun ve yeterli içerikte olduğuna ilişkin ayrıntılı gözden geçirme ve değerlendirme çalışmaları yürütülmüştür. Bu süreçte, SNS kurulması planlanan sahayı daha detaylı inceleme fırsatı bulmak amacıyla saha ve çevresine 26-27.10.2023 tarihlerinde teknik bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Bundan sonraki aşamada saha onayına esas teşkil edecek güvenlik değerlendirme raporunun tamamlanan gözden geçirme ve değerlendirme raporları temelinde hazırlanmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.

1.3. Eti Maden Kompleks Cevher Ocağı, Cevher Hazırlama ve Zenginleştirme ve Depolama Tesisi

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Eti Maden), mülga Nükleer Tesislere Lisans Verilmesine İlişkin Tüzük gereğince Eskişehir İli, Beylikova ve Sivrihisar İlçeleri, Kızılcaören Mahallesi mevkiinde bir kompleks cevher ocağı, cevher hazırlama ve zenginleştirme ve depolama tesisi kurmak için 03.07.2019 tarihinde Kuruma "Kurucu" olarak tanınma başvurusunda bulunmuştur. 19.09.2019 tarihli ve 2019-49/1 sayılı Kurul kararı ile Kurucu başvurusunun uygun olduğuna karar verilmiş ve karar Eti Maden'e bildirilmiştir.

30.09.2020 tarihinde Eti Maden tarafından Kuruma yer lisansı başvurusunda bulunulmuştur. Başvuru, Nükleer Tesisler İçin Kurucu ve Yetkilendirme Kılavuzu kapsamında başvuru uygunluk kontrolüne tabi tutulmuştur. Kontrol sonucunda tespit edilen bulgular "Eskişehir Beylikova Kompleks Cevher Ocağı, Cevher Hazırlama ve Zenginleştirme ve Depolama Tesisi Yer Lisansı Başvurusuna İlişkin Başvuru Uygunluk Kontrolü Raporu" kapsamında raporlanmış ve Başkanlık Makamı Olur'u ile tesis için ayrıntılı gözden geçirme ve değerlendirme aşamasına geçilmiştir.

2021 yılı içerisinde Yer Raporunun gözden geçirme ve değerlendirme sürecine devam edilmiş, yer lisansı başvurusuna ilişkin Kurum bulguları kapsamında hazırlanan Yer Değerlendirme Raporu 22.01.2021 tarihinde Eti Maden'e iletilmiştir. Eti Maden tarafından güncellenen "Yer Raporu Sürüm 1" 22.06.2021 tarihinde Kuruma sunulmuştur. Yer Raporu Sürüm 1'e ilişkin Kurum değerlendirmeleri 07.07.2021 tarihinde Eti Maden'e iletilmiştir. Eti Maden 11.08.2021 tarihinde Yer Raporu Sürüm 2'yi, 07.10.2021 tarihinde de yönetim sistemi belgelerini Kuruma sunmuştur. Sunulan belgelerin gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi neticesinde hazırlanan Yer Değerlendirme Raporu kapsamında 13.01.2022 tarihli ve 2022-2/2-1 ve 2022-2/2-2 sayılı Kurul kararları ile yer lisansı verilmiştir.

Eti Maden, 05.08.2022 tarihinde ise inşaat lisansı için Kuruma başvuruda bulunmuştur. 2022 yılı sonunda Eskişehir-Beylikova Kompleks Cevher (Barit, Florit, NTE, Toryum) Ocağı, Cevher Hazırlama ve Zenginleştirme ve Depolama Pilot Tesisi için sunulan başvuru belgeleri değerlendirilmiş ve Eti Maden'e 26.01.2023 tarihli ve 2023-8/5-1 sayılı Kurul kararı ile sınırlı çalışma izni ve inşaat lisansı verilmiştir.

1.4. Küçük Modüler Reaktörlere (SMR) İlişkin Yürütülen Faaliyetler

SMR teknolojileri son yıllarda tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ilgi görmektedir. Bu doğrultuda SMR'lar için olası bir yetkilendirme başvurusu yapılmasına hazırlıklı olmak adına, mevcut düzenlemeleri SMR'lara uyumlaştırma çalışmalarının yanı sıra uluslararası kurum ve kuruluşların SMR'larla ilgili faaliyetlerine de katılım sağlanmaktadır.

2023 yılı içerisinde başlatılan ve ETKB ile TÜNAŞ iş birliğiyle yürütülen SMR İş Planı Geliştirme Projesi kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlere de Kurum tarafından hazırlanan mevzuat ile bir çelişki oluşmaması amacıyla destek sağlanmaktadır.

Bununla birlikte 2023 yılı içerisinde SMR'ların yetkilendirme faaliyetlerine yönelik olarak ortaya çıkabilecek mevzuat geliştirme ve uyumlaştırma ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bir rapor hazırlanması amacıyla Hacettepe Teknokent Teknoloji Transferi Ar-Ge Danışmanlık Enerji Sağlık Çevre İletişim San. ve Tic. A.Ş. ile danışmanlık hizmeti sözleşmesi imzalanmıştır.

1.5. Nükleer Güvenlik Açısından Önemli Ekipman İmalatçılarına İlişkin Yetkilendirmeler

7381 sayılı Kanun ile Kurum tarafından belirlenen ekipman imalatı yapan kişilerin Kurumdan yetki belgesi alması zorunluluğu getirilmiştir. Bu kapsamdaki yetkilendirmeler hâlihazırda yürürlükte bulunan Nükleer Tesiser İçin Ekipman Tedarik Sürecine ve İmalatçıların Onaylanmasına İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yapılmaktadır. Yönetmelik'e göre nükleer güvenlik açısından önemli ekipmanın tedarik sürecinde Kurum tarafından onaylanmış imalatçılar yer almaktadır.

2015 yılında yayımlanan mezkûr Yönetmelik uyarınca yürütülen imalatçı onayı faaliyetleri kapsamında 2023 yılı içerisinde 44 firma tarafından ilk yetkilendirme başvurusu yapılmıştır. Yıl içerisinde 39 başvuru için imalatçı onayı verilmiş ve yapılan bu yetkilendirmelerle birlikte 2023 yılı sonu itibarıyla onaylanan toplam imalatçı sayısı 178 olmuştur.

Öte yandan, 2023 yılı içerisinde hâlihazırda onaylı olan 7 imalatçı firmanın onay kapsamlarının genişletilmesi amacıyla yaptıkları başvurular alınmış ve değerlendirme süreçleri başlatılmıştır. Önceki yıldan devam eden süreçler de dikkate alındığında bu faaliyet kapsamında 8 başvuru sonlandırılarak ilgili firmaların onay kapsamı genişletilmiştir. Bunlarla birlikte 14 firma imalatçı onayı geçerlilik sürelerinin yenilenmesi kapsamında başvuruda bulunmuş ve değerlendirme süreci tamamlanmış olan 12 firmanın imalatçı onayı geçerlilik süresi uzatılmıştır.

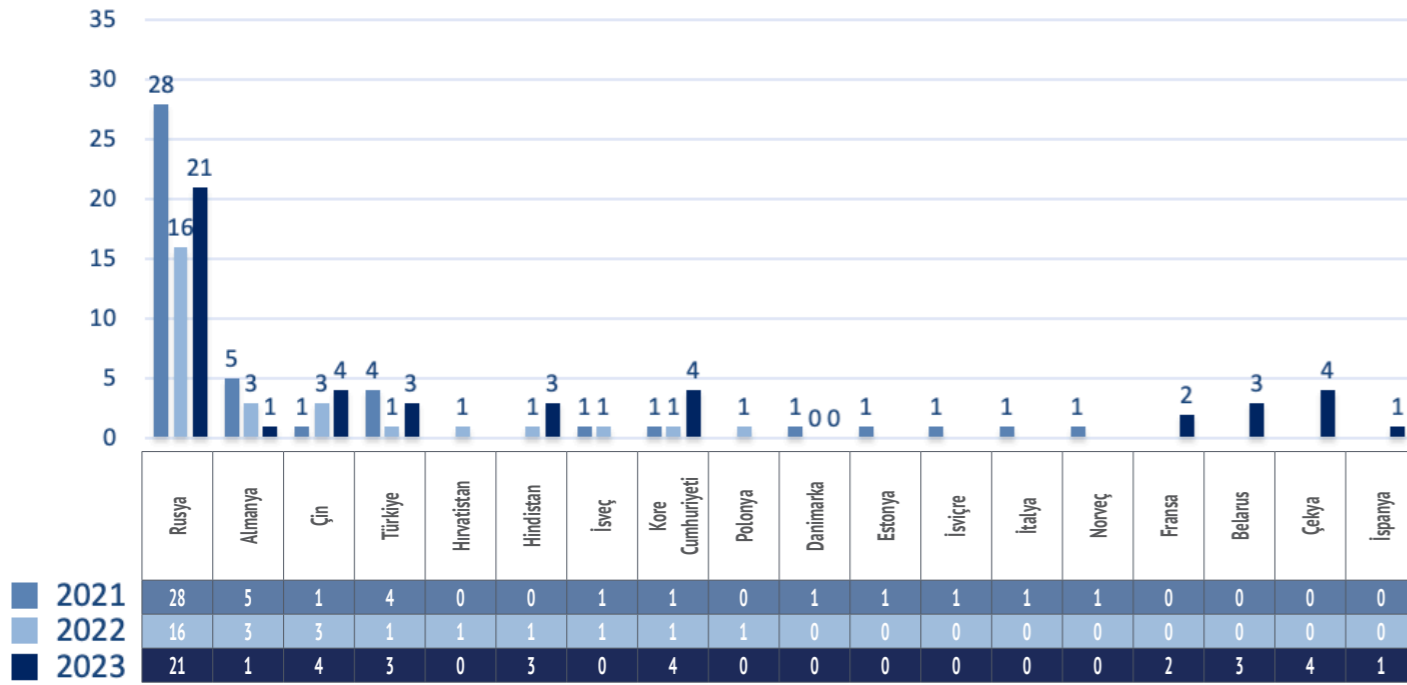
İmalatçı onayı almak üzere yapılan başvuruların değerlendirilmesi aşamasında 2023 yılı içerisinde 61 tesiste yerinde inceleme faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen 30 inceleme faaliyetinde NÜTED A.Ş. tarafından sağlanan teknik destek hizmeti kullanılmıştır.

2023 yılı içerisinde ilk defa imalatçı onayı almak üzere başvurusu alınan 44 firma ve imalatçı onayı verilen 39 firmanın yerleşik bulunduğu ülkeler açısından değerlendirmesi yapıldığında, bunların büyük çoğunluğunun Rusya Federasyonu menşei firmalardan oluştuğu, bunu takiben de Çin Halk Cumhuriyeti'nden, Kore Cumhuriyeti'nden, Çekya'dan ve ülkemizden firmaların bulunduğu görülmektedir. İmalatçı onayı kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin bilgilere Tablo 6, Şekil 9 ve Şekil 10'da yer verilmektedir.

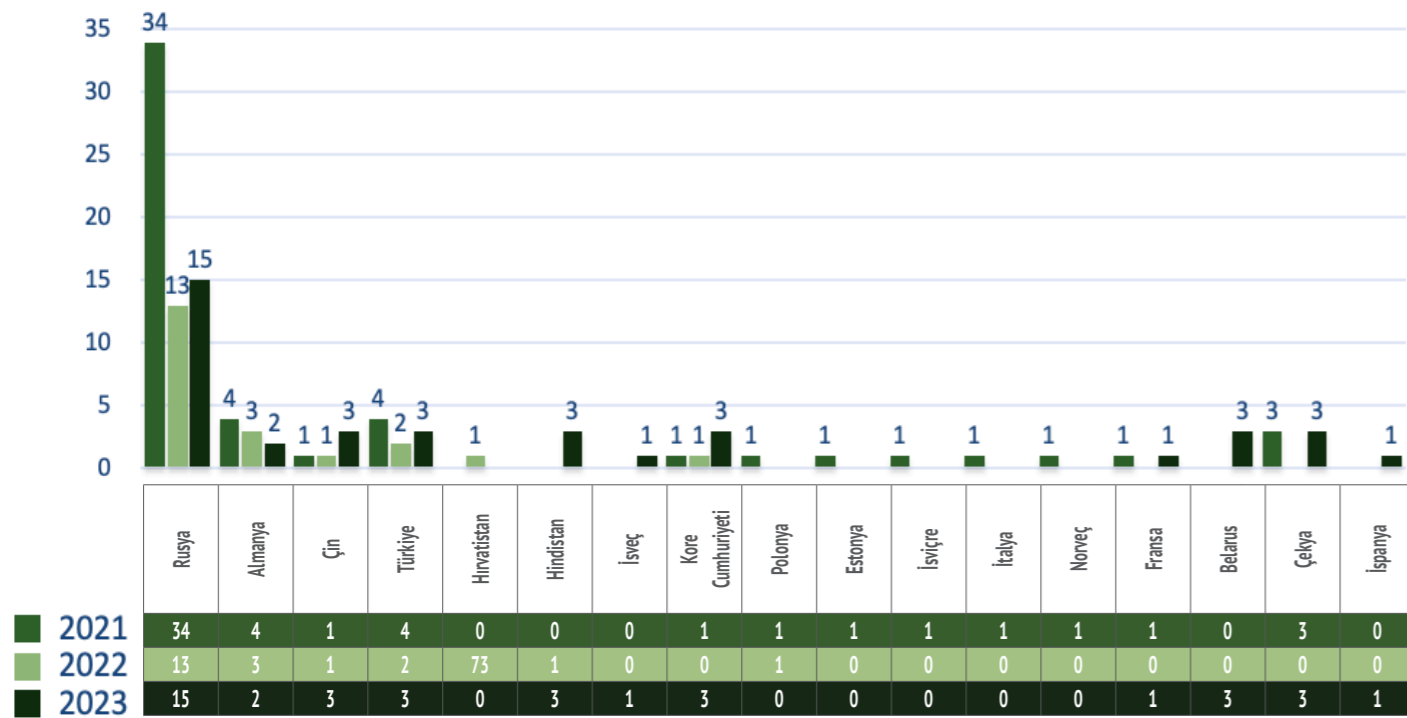
Tablo 6: 2023 Yılında İmalatçı Onayı Verilen Kuruluşlar, Onay Kodları ve Yerleşik Oldukları Ülkeleri

Onay Kodu	Kuruluş	Ülke
TR-İMO-012	ARAKO spol. s.r.o.	Çekya
TR-İMO-013	Atommasheexport Joint Stock Company	Rusya Federasyonu
TR-İMO-142	JSC "Tulaelektroprivod"	Rusya Federasyonu
TR-İMO-143	Alfa Laval Technologies AB	İsveç
TR-İMO-144	ELARA JSC	Rusya Federasyonu
TR-İMO-145	HELS Endüstriyel Mamüller Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye
TR-İMO-146	Sempell GmbH	Almanya
TR-İMO-147	Joint-Stock Company Izhevsk Electromechanical Plant KUPOL	Rusya Federasyonu
TR-İMO-148	Joint Stock Company "Himmash Group of Machine-Building Plants"	Rusya Federasyonu
TR-İMO-149	Sichuan Kexin Mechanical and Electrical Equipment Co., Ltd.	Çin Halk Cumhuriyeti
TR-İMO-150	R. K. Control Instruments Pvt. Ltd.	Hindistan
TR-İMO-151	MDIS Limited Liability Company	Rusya Federasyonu
TR-İMO-152	YPP Corporation	Kore Cumhuriyeti
TR-İMO-153	Hangzhou Complete Throttling Device Co., Ltd.	Çin Halk Cumhuriyeti
TR-İMO-154	DUON System Co., Ltd.	Kore Cumhuriyeti
TR-İMO-155	WOOJIN INC	Kore Cumhuriyeti
TR-İMO-156	Scientific and Production Enterprise "Interpolyaris" LLC	Rusya Federasyonu
TR-İMO-157	MIRION Technologies (IST France)	Fransa
TR-İMO-158	Stock Company "Uralgidrostal"	Rusya Federasyonu
TR-İMO-159	FSUE «VNIIA»	Rusya Federasyonu
TR-İMO-160	Podolsk Electrical Installation and Wiring Equipment Factory JSC	Rusya Federasyonu
TR-İMO-161	Delval Flow Controls Private Limited	Hindistan
TR-İMO-162	Bayramoğlu Endüstriyel Çelik Anonim Şirketi	Türkiye
TR-İMO-163	Ge Power Systems India Pvt. Ltd.	Hindistan
TR-İMO-164	Production Association "Energocomplekt" Ltd.	Belarus
TR-İMO-165	TES Vsetin s.r.o.	Çekya
TR-İMO-166	Limited Liability Company "NTL-Pribor"	Rusya Federasyonu
TR-İMO-167	JSC "Central Design and Technological Institute"	Rusya Federasyonu
TR-İMO-168	Aydiner İnşaat Anonim Şirketi	Türkiye
TR-İMO-169	Shanghai Liancheng (Group) Co., Ltd	Çin Halk Cumhuriyeti
TR-İMO-170	JSC "HMS Livgidromash"	Rusya Federasyonu
TR-İMO-171	Limited Liability Company Aktan	Rusya Federasyonu
TR-İMO-172	Limited Liability Company «Pilot Plant VNIETO»	Rusya Federasyonu
TR-İMO-173	Ringo Valvulas S.L.	İspanya
TR-İMO-174	WIKA Polska Spolka z Ograniczona Odpowiedzialnoscia SGF sp. k.	Polonya
TR-İMO-175	Limited Liability Company BAIR WEST	Belarus
TR-İMO-176	WIKA Alexander Wiegand SE & Co. KG	Almanya
TR-İMO-177	Joint Closed Stock Company «Beltelecabel»	Belarus
TR-İMO-178	Kabelovna Kabex A.S.	Çekya

Şekil 9: İmalatçı Onay Başvurularının Ülkelere Göre Dağılımı

Şekil 10: Verilen İmalatçı Onaylarının Ülkelere Göre Dağılımı

1.6. Nükleer Yapı Denetimi Kuruluşlarına İlişkin Yetkilendirmeler

7381 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendi uyarınca Kurumdan yetki belgesi alınması zorunlu olan hususlar arasında "üçüncü taraf gözetimi yapan şirketler" yer almaktadır. Bununla birlikte Kanun'un 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası "Kurumun denetimine ilave olarak; yetkilendirilen tüzel kişiler, nükleer tesis veya radyoaktif atık tesisine ilişkin yapıların denetimi de dâhil olmak üzere Kurum tarafından belirlenen faaliyetlerin üçüncü taraf gözetimi için yetkilendirilmiş şirketlerden hizmet alır. Bu şirketlerin faaliyet, yetki ve sorumlulukları ile hizmet alımına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından yönetmelikle belirlenir." hükmünü haizdir. Üçüncü taraf gözetimi çerçevesinde yetkilendirilen tüzel kişiler tarafından bağımsız gözetim şirketlerine yaptırılacak denetimler vasıtasıyla nükleer tesislerin güvenlik ve emniyet ilkeleriyle uyumlu ve ilgili mevzuat ve standartlara uygun olarak kurulması temin edilmektedir.

Hâlihazırda üçüncü taraf gözetimi yapan şirketlerin yetkilendirilmesine ilişkin iş ve işlemler 31.03.2017 tarihli ve 30024 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer Santrallerin Yapı Denetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bahse konu Yönetmelik gereği yetkilendirilen kişiler, Kurum tarafından yapılacak düzenleyici denetimlerin yanı sıra nükleer yapı denetimi kuruluşlarına denetim yaptırmalıdır. Nükleer yapı denetimi kuruluşu olabilmek için Yönetmelik'te belirlenen esaslara göre Kuruma başvuruda bulunmak ve yetki belgesi almak gerekmektedir. Nükleer yapı denetimi kuruluşu olarak yetkilendirilmek isteyen kuruluşlar tarafından yapılacak başvuruya ilişkin usul ve esaslar ile başvuruda istenen belgeler Yönetmelik'in 14 üncü maddesinde, başvuru üzerine Kurum tarafından yapılacak değerlendirmelere ilişkin hususlar ise Yönetmelik'in 15 inci maddesinde düzenlenmektedir. Kurum başvuruları, istenilen belgelerdeki bilgileri göz önünde bulundurarak kuruluşların yetki almak için başvurdukları yapı denetimi faaliyetini gerçekleştirebilme yeterliliği açısından değerlendirmektedir.

2023 yılı içerisinde nükleer güvenlik açısından önemli yapı, sistem ve bileşenlerin denetimleri için bir kuruluş tarafından yetki belgesi yenileme ve güvenlik açısından önemli olmayan yapı, sistem ve bileşenlerin denetimleri için bir kuruluş tarafından yetki kapsamının genişletilmesi olmak üzere toplamda iki kuruluşun başvuruları alınmış ve değerlendirme süreçleri başlatılmıştır. 2023 yılı içerisinde yapılan yenileme başvurusu sonucunda Joint Stock Company "VO Safety" şirketinin yetkisi belgesi yenilenmiştir. Bununla birlikte, 2023 yılı öncesinde yapılan yenileme başvurusunun değerlendirilmesi sonucunda da Assystem Engineering and Operation Services Şirketinin yetki belgesi 2023 yılı içerisinde yenilenmiştir.

1.7. Nükleer Tesislerde Çalışacak Personele İlişkin Yetkilendirmeler

7381 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası (c) bendi hükmü gereğince bu Kanun kapsamındaki faaliyetlere ilişkin Kurum tarafından belirlenen faaliyetlerde görev alacak personel için Kurumdan yetki belgesi alınması zorunludur. 01.12.2022 tarihli ve 32030 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer Tesislerde Organizasyon Yapısı ve Personel Yönetmeliği ile nükleer santrallerde ve araştırma reaktörlerinde kontrol odasında görev yapan personel ile bu personelin eylemlerinin gözetiminden ve yönetiminden sorumlu kişiler işletici personel olarak tanımlanmış olup işletici personelin Kurumdan yetki belgesi alması gerekmektedir.

Nükleer santrallerde ve araştırma reaktörlerinde aşağıda belirtilen faaliyetler işletici personel tarafından yürütülmektedir:

- » Kontrol odasında reaktörün işletilmesine yönelik faaliyetleri Kurum tarafından verilen reaktör operatörü yetki belgesine sahip kişiler yürütmektedir.
- » Kontrol odasında türbinin işletilmesine yönelik faaliyetleri Kurum tarafından verilen türbin operatörü yetki belgesine sahip kişiler yürütmektedir.
- » Kontrol odasında yürütülen faaliyetlerin gözetimi ve yönetimi kapsamında tesisin güvenli işletilmesinden sorumlu yönetici, amir ve benzeri görevleri Kurum tarafından verilen kıdemli operatör yetki belgesine sahip kişiler yürütmektedir.

2023 yılı içerisinde TR-2 araştırma reaktörü işletici personelinin yetkilendirilmesi faaliyeti kapsamında 4 adet operatör yetki belgesi süre uzatım başvurusu alınmış olup değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

ANS'de görev yapacak işletici personel adaylarının yetkilendirilmesi amacıyla yapılması beklenen başvurular göz önünde bulundurularak, bu başvurulara ilişkin hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir. Bu çalışmalar kapsamında 17-19.10.2023 tarihleri arasında Rusya Federasyonu'nda nükleer alanda düzenleyici faaliyetleri yerine getiren kurum olan "Rostechnadzor" ile Kurumumuz arasında nükleer tesislerde çalışacak işletici personelin eğitimi ve yetkilendirilmesi konusunda bilgi alışverişi ve iş birliği faaliyetlerine ilişkin çalıştay gerçekleştirilmiştir. Kurumun ev sahipliğinde gerçekleştirilen çalıştayda, işletici personelin işletmeye alma ve işletme süreçlerindeki rolü ve organizasyon yapısı, işletici personel sınav konuları ve sınav türleri, tam donanımlı simülatör hakkında detaylar, işletici personel yetkilendirme süreci ve işletici personel eğitimleri ile bu eğitimlerin değerlendirilmesi gibi konularda bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Yönetmelik'in 10 uncu maddesinin birinci fıkrası gereği, nükleer santrallerde ve araştırma reaktörlerinde kuruluş, Kurum tarafından yetkilendirilmesi gereken personelin teknik yeterliğinin sağlanmasına yönelik olarak bu personelin tesise özgü eğitim programları uyarınca eğitilmesini, sınavlar aracılığıyla yeterliklerinin ölçülmesini ve belgelendirilmesini sağlamakla yükümlüdür. Anılan maddenin dördüncü fıkrası uyarınca kuruluş, eğitimlerin uygun gördüğü aşamalarında adayların yeterliklerinin ölçülmesine yönelik olarak ara sınavlar uygulayabilmekte ve Kurum bu eğitim ve sınavlara gözlemci olarak katılabilmektedir. Bu hükme istinaden 04-06.09.2023 tarihleri arasında Rosatom Technical Academy (TAR) tarafından gerçekleştirilen "Practical Training at the Novovoronezh NPP site (branch TAR) Control of NPP Unit States and Modes Under Conditions of Operational Occurrences" başlıklı aday eğitimine, 25-26.09.2023 ve 05-06.10.2023 tarihlerinde ROSATOM Teknik Akademisi uzmanları tarafından ANS sahasında 1. ve 2. ünite işletme personeline yönelik gerçekleştirilen "ANS ve Referans Nükleer Santral Arasındaki Farklılıklar Eğitimi" ne ve 07-08.12.2023 tarihinde Novovoronej'deki simülatör ve eğitim merkezi ziyaret edilerek "On the job training at the Novovoronezh NPP site" faaliyetlerine gözlemci olarak katılım sağlanmıştır. Ayrıca Avrupa Birliği Nükleer Güvenlik İş Birliği Aracı (INSC) projesi kapsamında 28.11.2023 tarihinde teknik iş birliği yapılmasına yönelik çalışmalara başlanılmıştır.

2. Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmeler ve Onaylar

Radyasyon tesislerine ve radyasyon uygulamalarına ilişkin yetkilendirme ve onay iş ve işlemleri 7381 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin sırasıyla ikinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan:

"Kurumdan; radyasyon tesisi işletmek ve radyasyon uygulamalarını yürütmek için lisans alınması zorunludur."

"Kurumdan; Radyasyon tesisinin işletmeye alınması, işletmeden çıkarılması ile tesiste güvenlik ve emniyeti ilgilendiren değişiklik yapılması için izin alınması zorunludur."

hükümleri ile

"Nükleer tesisler, radyasyon tesisleri veya radyoaktif atık tesislerinin kurulacağı saha Kurumun onayına tabidir. Kurum, faaliyetlere ilişkin olarak radyasyondan korunma, güvenlik, emniyet ve nükleer güvenceyi dikkate alarak, onaya tabi başka hususlar belirleyebilir."

hükümüne dayanılarak gerçekleştirilmektedir.

Radyasyon tesislerine ve radyasyon uygulamalarına ilişkin faaliyetlerin radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyet ilkeleri çerçevesinde yürütüldüğünün tespit ve teyit edilmesi için faaliyetlerin yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar 28.10.2023 tarihli ve 32353 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliği ile belirlenmektedir.

Mezkûr Yönetmelik gereğince;

-Radyasyon uygulamalarının yürütülmesi kapsamında; radyasyon kaynaklarının üretilmesi, kullanılması, bulundurulması, bakımı ve onarımı ile radyoaktif kaynakların ihracatı, ithalatı ve taşınması faaliyetleri için,

- Radyasyon tesislerinin işletilmesi kapsamında; radyasyon kaynaklarının üretilmesi, kullanılması, bulundurulması veya bakımı ve onarımının yapılması amacıyla özel olarak tasarlanmış tesisler için,

Kurumdan gerekli onaylar ve izinler ile lisans alınması zorunludur.

Onay, izin ve lisans koşulları ve bunlara yönelik başvurularda sunulan bilgi ve belgeler radyasyon tesisinin veya radyasyon uygulamasının türüne göre Kurum tarafından dereceli yaklaşım ile belirlenmektedir. Mezkûr Yönetmelik kapsamındaki yükümlülükler, Kuruma yetkilendirme başvurusu yapılması ile başlamaktadır. Radyasyon tesislerini işletecek ve radyasyon uygulamalarını yürütecek gerçek ya da tüzel kişiler, lisans, izin veya onay almak için Kurum tarafından yayımlanarak yürürlüğe giren;

- Radyasyon Kaynaklarına Kullanma ve Bulundurma Lisansı Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar

- Zırhlama Hesaplamaları ve Uygunluk Değerlendirmesine İlişkin Usul ve Esaslar

- Radyasyon Kaynaklarının Yurda Girişi, Yurt Dışına Çıkışı, Transit Geçişi ve Taşınması Faaliyetlerinin Yetkilendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar

- Radyasyon Kaynaklarının İmalat, Bakım, Onarım veya Kaynak Değişim Faaliyetlerinin Yetkilendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar

- Radyoaktif Kaynakların Emniyetine İlişkin Usul ve Esaslar

çerçevesinde e-Devlet Kapısı üzerinden başvuruda bulunmaktadır.

Radyasyon uygulamalarının yürütülmesi ve radyasyon tesislerinin işletilmesi için mezkûr Yönetmelik hükümlerine göre dereceli yaklaşım ilkesi esas alınarak belirlenen tesisler ve uygulamalar için; onaylar kapsamında saha onayı ve mekânsal tasarım onayı alınmakta, izinler kapsamında işletmeye alma izni, ithalat ve ihracat izni alınmaktadır. Onay ve izin alındıktan sonra tesislerin işletilmesi ve uygulamaların yürütülmesi için Kurumdan lisans alınmalıdır. Lisans, verildiği haldeki koşulların değişmemesi şartıyla 5 yıl için geçerlidir. Her 5 yılın bitiminden önceki 6 ay içerisinde lisansın yenilenmesi için gerekli bilgi ve belgelerle başvuru yapılması hâlinde lisans süresi 5 yıl uzatılır. Ayrıca lisans geçerlilik süresi içerisinde; radyasyondan korunma sorumlusu değişikliği, adres değişikliği gibi durumlarda lisans belgesinin yeniden düzenlenmesi sağlanır.

Kurum tarafından sunulan hizmetlerden faydalanan kurum, kuruluş ve vatandaşın en kolay ve en etkin yoldan, kaliteli, hızlı, kesintisiz ve güvenli bir şekilde faydalanması ve sunulan hizmetlerin e-Devlet kapısından elektronik ortamda sunulması amacıyla çalışmalar e-NDK hizmetleri olarak yürütülmektedir. Bu çerçevede radyasyon kaynaklarıyla faaliyet yürütülen radyasyon tesislerine ve radyasyon uygulamalarına ilişkin e-Devlet üzerinden sunulan hizmetler Tablo 7'de gösterilmektedir.

Tablo 7: Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin e-Devlet Üzerinden Sunulan Hizmetler

Lisans İşlemlerine İlişkin Hizmetler	
1.	Tıbbi radyoloji, diş radyoloji ve veterinerlik radyoloji cihazları; proses kontrol ve ölçüm amaçlı sabit cihazlar; ışınlama cihazları; düşük aktiviteli radyoaktif kaynak içeren analiz, ölçüm, tespit cihazları ve X-ışını analiz cihazları; araç/konteyner tarama cihazları, paket/bagaj kontrol cihazları, kaçak/patlayıcı madde tespit dedektörleri; düşük aktiviteli radyoaktif kaynaklar; elektron demeti kaynak makineleri ile yapılan uygulamaların; endüstriyel kabinli radyoskopi uygulamalarının; radyoimmun test uygulamalarının; radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakım ve onarımı veya radyoaktif kaynak değişimi uygulamalarının; radyasyon kaynaklarının ithalatı, ihracatı ile taşıma faaliyetlerinin lisanslanması ve lisanslara ilişkin yenileme işlemleri
2.	Radyoterapi, endüstriyel radyografi, zırhlanmış alanda yapılan endüstriyel radyografi, kuyu tipi ölçüm sistemleri, mobil/taşınabilir nükleer ölçüm cihazları ile yapılan uygulamaların lisanslanması ve lisanslara ilişkin yenileme işlemleri
3.	Nükleer tıp uygulamalarının lisanslanması ve lisanslara ilişkin yenileme işlemleri
4.	Işınlama, hızlandırıcı, proton tedavi, radyoaktif kaynak hazırlama, radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakımı ve onarımının yapılması amacıyla özel olarak tasarlanmış tesislerin lisanslanması ve lisanslara ilişkin yenileme işlemleri
5.	Lisans belgeleri üzerinde yapılacak değişiklik ile kayıp belgenin yeniden düzenlenmesi.
6.	Nükleer Düzenleme Kurumu Lisans Sorgulama Hizmeti.
İzin İşlemlerine İlişkin Hizmetler	
1.	Işınlama (gama ışınlama), hızlandırıcı, radyoaktif kaynak hazırlama (radyofarmasötik hazırlama, radyoizotop jeneratörü üretimi/hazırlama) ve proton tedavi tesisleri için işletmeye alma izni.
2.	Işınlama, hızlandırıcı, radyoaktif kaynak hazırlama ve proton tedavi tesisleri için işletmeden çıkarma izni.
3.	Radyasyon kaynakları veya radyoaktif kaynaklarla kullanılabilir cihaz/ekipman/donanım için ithalat, ihracat, geçici giriş-çıkış, taşıma izni veya uygunluk yazısı.
4.	Değişiklik izni.
Onay İşlemlerine İlişkin Hizmetler	
1.	Işınlama tesisleri (radyoaktif kaynağın havuz içerisinde muhafaza edildiği tesisler) için saha onayı verilmesi.
2.	Radyoterapi, zırhlanmış alanda yapılan endüstriyel radyografi, radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakımı ve onarımı veya radyoaktif kaynak değişimi uygulamaları ve isteğe bağlı diğer radyasyon uygulamaları için mekânsal tasarım onayı verilmesi.
3.	Işınlama, hızlandırıcı, proton tedavi, radyoaktif kaynak hazırlama, radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakımı ve onarımının yapılması amacıyla özel olarak tasarlanmış tesislerin ve nükleer tıp uygulamaları için mekânsal tasarım onayı verilmesi.

Radyasyon tesislerine ve radyasyon uygulamalarına ilişkin yetkilendirmeler ve onaylar kapsamında 2021-2022-2023 yıllarında Tablo 8'de yer alan iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 8: Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Gerçekleştirilen İş ve İşlemler

Yetkilendirme/ Onay İş ve İşlemleri	Adet		
	2021	2022	2023
Lisans	6.812	7.757	7.269
Lisansın Yenilenmesi	3.058	3.314	3.399
Lisans Belgesi Değişikliği	1.758	2.117	2.458
Lisans Başvurusu Değerlendirme	6.838	8.007	7.519
Eksik Husus Bildirimi	3.569	3.939	3.241
Lisansın Sonlandırılması	1.066	1.189	1.169
Bilgilendirme	340	550	462
Mekânsal Tasarım Onayı	67	89	80
Lisans Kapsamı Değişikliği	26	34	-
Diğer İşlemler (Denetim İşlemleri, Ücret İadesi, Muafiyet, Başvuru İptali, Damga Vergisi İadesi, Diğer Yazışmalar)	1.607	1.638	1540

3. Radyoaktif Maddelerin İhracatı, İthalatı, Taşınması ve Transit Geçirilmesi Faaliyetlerine İlişkin Yetkilendirmeler

7381 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereği radyasyon uygulamalarının yürütülebilmesi için Kurumdan lisans alınması gerekmektedir. Aynı maddenin üçüncü fıkrasının (ç) bendinde "Kurumdan radyoaktif maddelerin ihracatı, ithalatı, taşınması, transit geçirilmesi için izin alınması zorunludur." hükmü mevcuttur. Bu kapsamdaki hususlar Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliği ile düzenlenmiştir.

2023 yılı içerisinde radyoaktif kaynakların ihracatı, ithalatı ve taşınması faaliyetleri yürüten kuruluşlara lisans verilmesine ilişkin olarak toplam 27 adet başvuru değerlendirilmiş olup 5 adet yeni lisans düzenlenmiş, 13 adet lisans yenileme ve 9 adet lisans belgesi değişikliği işlemi yapılmıştır. 2023 yılı sonu itibarıyla ihracat, ithalat ve taşıma faaliyetlerini yürüten 64 adet lisanslı kuruluş bulunmaktadır.

Radyoaktif maddelerin ihracatı, ithalatı, taşınması veya transit geçişine ilişkin olarak 2021-2022-2023 yıllarında gerçekleştirilen iş ve işlemlerle ilgili verilere Tablo 9'da yer verilmektedir.

Tablo 9: Radyoaktif Maddelerin İhracatı, İthalatı, Taşınması veya Transit Geçişine İlişkin Gerçekleştirilen İş ve İşlemler

Faaliyet Türü	Adet		
	2021	2022	2023
Radyoaktif Kaynakların İhracatı, İthalatı ve Taşınması Faaliyetleri Lisansı	13	14	27
Radyoaktif Kaynakların İthal İzni	619	633	588
Radyoaktif Kaynakların İhraç İzni	705	721	849
Radyoaktif Kaynakların Transit Geçiş İzni	1151	1056	794
Radyoaktif Kaynakların Geçici Çıkış-Giriş İzni	23	20	29
Yüksek Aktiviteli Radyoaktif Kaynakların Yurtiçi Taşıma İzni	2	-	-
ANS Taze Yakıt İthal İzni	-	-	3
ANS Taze Yakıt Taşıma Paketi Onayı	-	-	1

4. Nükleer İhracat ve İthalat Kontrolü Kapsamında Yetkilendirmeler

7381 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde, "Nükleer güvence kapsamında, nükleer alanda kullanılmak üzere özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknoloji ile nükleer çift kullanımlı madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknolojinin ihracatı için Kurumdan izin alınması zorunludur." hükmü yer almaktadır. Nükleer silahların yayılmasının önlenmesi amacıyla, nükleer alanda kullanılmak üzere özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknoloji ile nükleer çift kullanımlı madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknolojinin ihracatına izin verilmesine ilişkin usul ve esaslar 13.02.2020 tarihli ve 31038 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer İhracat Kontrolü Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Bu çerçevede 2023 yılı içerisinde toplam 36 adet başvuruya izin verilmiş olup 6 adet izin için süre uzatımı yapılmıştır.

Yönetmelik'in 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında "Nükleer silahların yayılmasının önlenmesi amacıyla, nükleer ihracata konu eşyaya ilişkin olarak diğer bakanlık, kurum veya kuruluşlardan gelen talep kapsamında Kurum tarafından ihracata konu eşya ile ilgili teknik değerlendirme yapılır ve ilgili bakanlık, kurum veya kuruluş bilgilendirilir." hükmü yer almaktadır. Bu doğrultuda Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan gümrük kontrollerinde uluslararası yükümlülükler çerçevesinde nükleer ihracat kontrolüne tabi olmasından şüphelenilen ihracı veya transit geçişi gerçekleştirilen madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve teknolojiye yönelik Kurumdan teknik görüş talep edilmektedir. 2023 yılı içerisinde Ticaret Bakanlığına 1 adet teknik görüş yazısı düzenlenmiştir.

Ayrıca 7381 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (e) bendinde; "Nükleer güvence kapsamında Kurum tarafından belirlenen madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen veya ilgili teknolojinin ithalatı için Kurumdan izin alınması zorunludur." hükmü yer almaktadır. Hâlihazırda Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan Radyoaktif Maddeler İle Bunların Kullanıldığı Cihazların İthaline İlişkin Tebliğ (İthalat: 2022/3) uyarınca izin veya uygunluk yazısı verilmektedir. 2023 yılı içerisinde nükleer madde ve malzemeler ile stratejik maddelerin ithalat izni kapsamında 154 adet uygunluk yazısı düzenlenmiştir.

5. Radyoaktif Atık Tesislerine İlişkin Yetkilendirmeler

7381 sayılı Kanun gereği bir radyoaktif atık tesisinin işletilebilmesi için Kurumdan lisans, tesisin inşa edilmesi, işletmeye alınması, işletmeden çıkarılması, kapatılması ile tesiste güvenlik ve emniyeti ilgilendiren değişiklik yapılması için ise Kurumdan izin alınması zorunludur. Radyoaktif atık tesislerine ilişkin faaliyetlerin radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyet ilkeleri çerçevesinde yürütüldüğünün tespit ve teyit edilmesi için faaliyetlerin yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu tesislerde uyulması gereken güvenlik ilkeleri 07.07.2022 tarihli ve 31889 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Radyoaktif Atık Tesislerine İlişkin Yetkilendirmeler ve Güvenlik İlkeleri Yönetmeliği ile belirlenmektedir.

Söz konusu mevzuat çerçevesinde radyoaktif atık tesislerinin yetkilendirilmesine yönelik olarak 2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen iş ve işlemlere ilişkin detaylar aşağıda yer almaktadır:

- » Radyasyondan Korunma Dairesi Başkanlığının görev ve yetkileri kapsamında TENMAK Nükleer Enerji Araştırma Enstitüsü (NÜKEN) İstanbul Yerleşkesinde bulunan Radyoaktif Atık İşleme ve Depolama Tesisi'nin yetkilendirilmesine ilişkin faaliyetler yürütülmüştür.
- » TENMAK NÜKEN İstanbul Yerleşkesinde bulunan Radyoaktif Atık İşleme ve Depolama Tesisi'ne yerinde inceleme yapılmıştır.
- » TENMAK NÜKEN İstanbul Yerleşkesinde bulunan Radyoaktif Atık İşleme ve Depolama Tesisi'nin lisanslanmasına ve kurulması planlanan yakın yüzey bertaraf tesisinin yetkilendirilmesine ilişkin bilgi alışverişinin sağlanması amacıyla NDK ile TENMAK arasında kurulan ortak çalışma grupları ile toplantılar gerçekleştirilmiştir.
- » TENMAK tarafından kurulması planlanan yakın yüzey bertaraf tesisi için yapılan niyet bildiriminin değerlendirilmesine ilişkin faaliyetler yürütülmüştür.

» Ülkemizde hâlihazırda kurulumu devam eden ve gelecekte yapılması planlanan NGS'lerin işletmeye girmesiyle ortaya çıkacak olan düşük ve orta seviyeli radyoaktif atıkların bertarafı için kurulacak olan yakın yüzey bertaraf tesisine ilişkin TENMAK tarafından Kurumumuza yapılan niyet bildirimi 17.04.2023 tarihinde kayıt altına alınmıştır.

» Avrupa Birliği INSC Projesi kapsamında İşletmeden Çıkartma ve Yakın Yüzey Bertarafa ilişkin Kurum ve mevzuat altyapısının güçlendirilmesi için hazırlık çalışmaları yürütülmüştür.

6. Dozimetri Hizmeti Verecek Kuruluşların Yetkilendirilmesi

7381 sayılı Kanun uyarınca "Radyasyondan korunmaya yönelik hizmet verecek kişiler" için Kurum tarafından yetki belgesi alınması zorunludur. Radyasyondan korunmaya yönelik olarak dozimetri hizmeti verecek ve verdiği hizmet sonrası kişisel doz verilerini Kurum bünyesindeki Ulusal Merkezi Doz Kayıt Sistemi'ne aktaracak kuruluşların yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar 20.08.2022 tarihli ve 31929 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dozimetri Hizmeti Verecek Kuruluşların Yetkilendirilmesine İlişkin Yönetmelik ile düzenlenmiştir.

2023 yılı itibarıyla Kurum tarafından yetkilendirilmiş dört adet dozimetri servisi faaliyette bulunmakta olup söz konusu kuruluşlardan iki tanesi TLD ve diğerleri de OSL dozimetreler ile hizmet vermektedir. Bu kuruluşlara ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır:

- RADAT Dozimetri Laboratuvar Hizmetleri A.Ş. / TLD Dozimetre
- TENMAK NÜKEN / TLD Dozimetre
- Epsilon-Landauer Dozimetri Teknolojileri San. Tic. A.Ş. / OSL Dozimetre
- RADKOR Eğt. Öğr. Sağ. Ürn. Enerji Elekt. Elektronik ve Bil. Tek. Ltd. Şti. / OSL Dozimetre

7. Radyasyon Ölçüm Sistemlerinin Uygunluğuna İlişkin Yetkilendirmeler

Radyasyon ölçüm sistemlerinin uygunluğuna ilişkin yetkilendirme işlemleri 07.04.2016 tarihli Radyasyon Ölçüm Sistemi Uygunluk Değerlendirmesine İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında yürütülmektedir.

2023 yılı içerisinde metal hurda ithal edecek veya hurda elleçleyecek 137 gerçek ve tüzel kişiye Radyasyon Ölçüm Sistemi Uygunluk Belgesi verilmiştir.

8. Uluslararası Gözetim Şirketlerinin Radyasyon Ölçümü Yapabilmelerine İlişkin Yetkilendirmeler

Uluslararası gözetim şirketlerinin radyasyon ölçümü yapabilmelerine ilişkin yetkilendirme işlemleri 07.04.2016 tarihli Uluslararası Gözetim Şirketlerinin Radyasyon Ölçümü Yapabilmelerine İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında yürütülmektedir.

2023 yılı içerisinde 7 adet A tipi uluslararası gözetim şirketi statüsüne sahip şirkete Radyasyon Ölçümü Yapabilme Uygunluk Belgesi verilmiştir.

9. Radyoaktif Kirliliğe Maruz Kalmış Alanların Çevresel İyileştirme Faaliyetlerinin Yetkilendirilmesi

Radyoaktif kirliliğe maruz kalmış alanlarda yürütülecek çevresel iyileştirme faaliyetlerinin yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar 13.08.2022 tarihli ve 31922 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Radyoaktif Kirliliğe Maruz Kalmış Alanların Çevresel İyileştirme Faaliyetlerinin Yetkilendirilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında düzenlenmektedir. Bu Yönetmelik kapsamındaki çevresel iyileştirme faaliyetleri Kurumdan izin alınmaksızın yürütülememektedir. Bu faaliyetleri yürütmek isteyen tüzel kişiler Kuruma başvuruda bulunmakla yükümlüdür. Ayrıca 7381 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrası ile bu Kanun kapsamı dışında yürütülen bir faaliyet sonucunda radyoaktif kirliliğe maruz kalmış alanların çevresel iyileştirmesine ilişkin iş ve işlemlerin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Kurum ile iş birliği yapılarak yürütüleceği hüküm altına alınmıştır.

2023 yılı içerisinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen radyoaktif kirliliğe maruz kalmış alanların çevresel iyileştirme faaliyetleri kapsamında; İzmir ili, Gaziemir ilçesinde, Aslan Avcı Döküm San. ve Tic. A.Ş.'ye ait hurda kurşun ve akümülatörden kurşun geri kazanımı tesisi sahasındaki tehlikeli atıkların kaldırılabilmesi çalışmaları ile ilgili toplantılara katılım sağlanmıştır. Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, Aslan Avcı Döküm Sanayi ve Tic. A.Ş.'ye ait ve radyoaktif kirliliğe maruz kalmış alanda çevresel iyileştirme faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin olarak EKOVAR Çevre Grup Geri Dönüşüm Atık Depolama İnş. Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.'ye 08.03.2023 tarihli ve 2023-15/4 sayılı Kurul kararıyla izin verilmiştir.

C- RADYASYONDAN KORUNMAYA YÖNELİK FAALİYETLER

Çalışanların, halkın, çevrenin ve gelecek nesillerin radyasyondan korunması Kurumun temel faaliyet alanını meydana getirmektedir. Bu kapsamda Kurum tarafından 2023 yılı içerisinde radyasyondan korunmaya yönelik gerçekleştirilen faaliyetler;

1. Radyasyon Acil Durumlarının Yönetimi, Ulusal Radyasyon İzleme Faaliyeti ve Radyasyon Kontrolü
2. Mesleki Işınlanmaların Kontrolü

olmak üzere 2 ana başlık altında ele alınmaktadır.

1. Radyasyon Acil Durumlarının Yönetimi, Ulusal Radyasyon İzleme Faaliyeti ve Radyasyon Kontrolü

Radyasyon acil durumlarının saha içi yönetimi Kurumun düzenlediği faaliyet, konu ve alanlar içerisinde yer almaktadır. Kurum, radyasyon acil durumlarının saha içi yönetiminin düzenlenmesi kapsamında ilgili mevzuatı hazırlamakta ve saha içi radyasyon acil durumu planlarını ilgili yetkilendirme süreçlerinde değerlendirmektedir.

95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 5 inci maddesinde Kurumun görev ve yetkileri arasında;

- İlgili ulusal veya uluslararası kuruluşları olağandışı olaylar hakkında bilgilendirmek,
- Ulusal radyasyon izleme faaliyetini yürütmek veya yürütülmesini temin etmek,
- Düzenleyici kontrol altında olmayan faaliyetler sonucu meydana gelebilecek radyasyon acil durumlarının yönetiminde AFAD ve ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak,

sayılmaktadır.

İlgili ulusal veya uluslararası kuruluşların olağandışı olaylar hakkında bilgilendirilmesi kapsamında Kurum ulusal bildirim noktası olarak görev yapmaktadır. 2023 yılı içinde Ukrayna ile Rusya Federasyonu arasındaki çatışmayla ilgili olarak UAEA tarafından yapılan bildirimler takip edilmiş olup ilgili bakanlıklar ile kurum ve kuruluşlara gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır. Bu kapsamda 2023 yılında 65 basın duyurusu ve 20 adet olay bildirim formu hakkında bilgi notları hazırlanarak ilgili temas noktalarına gönderilmiştir. Ayrıca, radyasyon acil durumlarına ilişkin ihbar ve bildirimler değerlendirilerek acil durumdan etkilenen ilin Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezine, AFAD'a, ilgili bakanlıklara, ulusal ve uluslararası kuruluşlara bilgi verilmektedir. Bunlara ek olarak, Kurumda, radyasyon acil durumları sırasında doz tahminleri yapmak ve karar vericilere tavsiyelerde bulunmak için ÇADMS kullanılmaktadır. Öte yandan Ukrayna - Rusya Federasyonu çatışması nedeniyle, Çernobil NGS ve Zaporeche NGS'ye ilişkin ÇADMS ile günlük olarak izleme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

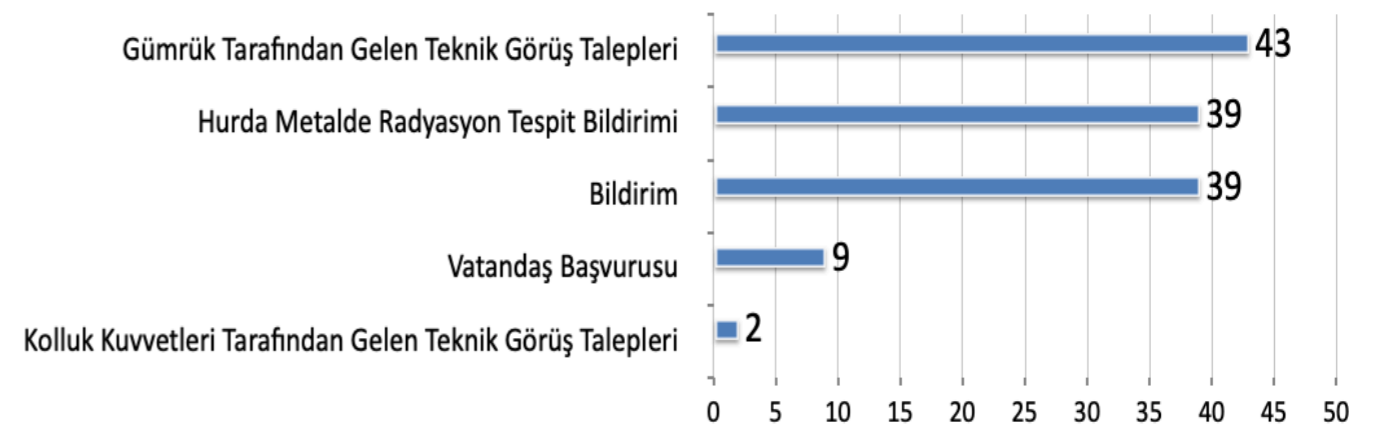
Ulusal radyasyon izleme faaliyeti kapsamında Kurum tarafından RADİSA işletilmekte ve izlenmekte olup gümrük kapılarında kurulu bulunan RKTS'lerden alınan uyarıların değerlendirilmesinde Ticaret Bakanlığına teknik destek sağlanmaktadır. RADİSA'ya ait veriler devamlı olarak AFAD'a ve gönüllülük esasına göre Avrupa Radyolojik Veri Değişim Platformuna (EURDEP) aktarılmakta olup, bu sene içinde UAEA'nın "The International Radiation Monitoring Information System" sistemine de aktarılmaya başlanmıştır.

ANS'ye nükleer yakıtın getirilmesi sırasında olabilecek herhangi bir kazaya karşı bir ekip görevlendirilerek 25-26 Nisan 2023 tarihlerinde havalimanından ANS sahasına kadar eşlik edilmiştir. Ayrıca yurt içinde yer alan ve yurt dışında işletilmekte olup ülkemiz sınırları içerisinde radyolojik etkilere sebep olabileceği değerlendirilen nükleer tesisler için Kurum tarafından çevresel radyolojik izleme faaliyetleri de yürütülmektedir. Bu kapsamda İğdır ilinde gerçekleştirilen faaliyetlere 2021 yılında başlanmış olup 2023 yılında da sürdürülmüştür. ANS için Mersin ilinde yürütülecek olan izleme faaliyetleri ile ilgili hazırlık çalışmaları yürütülmüştür.

1.1. Radyasyon Acil Durum Yönetimine İlişkin Faaliyetler

Kurum, radyasyon acil durumlarının yönetiminde AFAD ve ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmakta olup ilgili koordinasyon ve müdahale faaliyetlerine katılım sağlamaktadır. Bununla birlikte görev alanı ile ilgili uluslararası yükümlülükler kapsamında gerekli kayıtlar tutulmakta ve bildirimler yapılmaktadır. Bu kapsamda Acil Durum Hattı (444 63 56) ve Kurum telefonu üzerinden gelen başvurular 7 gün 24 saat esasına uygun bir şekilde yanıtlanmakta ve gerekli teknik bilgilendirmeler yapılmaktadır. Kolluk kuvvetleri tarafından şüpheli maddeler ile ilgili başvurularda bilgi talepleri karşılanmakta ve analiz sonuçlarının değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede mahkemelerden gelen görüş taleplerine ve diğer hukuki sorulara ilişkin teknik raporlar hazırlanmıştır. 2023 yılında bu hatlara gelen 132 bildirim, ihbar ve şikâyete ilişkin detaylar Şekil 11'de verilmektedir.

Şekil 11: Kuruma Gelen Bildirim, İhbar ve Şikâyet Sayıları

Kurumun radyasyon acil durumlarında ve denetim faaliyetlerinde kullanılması için yeni bir cihaz parkı oluşturulması amacıyla radyasyon ölçüm cihazlarının, kişisel koruyucu ekipmanın ve ilgili sistemlerin satın alım faaliyetleri ile ilgili işlemler yürütülmüştür. Bu kapsamda, Kurum cihaz parkına yeni radyasyon ölçüm cihazları, kişisel koruyucu ekipmanlar ve radyasyon ölçüm sistemleri eklenmiştir.

UAEA hizmetlerinden birisi olan Acil Duruma Hazırlık Gözden Geçirme Hizmeti (Emergency Preparedness Review, EPREV) misyonunun alınması için AFAD ile imzalanan iş birliği protokolü kapsamında ve UAEA ile yapılan görüşmeler sonucunda 2023 yılının Şubat ayında hazırlık toplantısı gerçekleştirilmiştir. Ülkemizde 06.02.2023 tarihinde meydana gelen müessif deprem afeti nedeniyle söz konusu misyonun 2024 yılının son çeyreğinde gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Bu misyonla ilgili bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar ile koordinasyon toplantıları gerçekleştirilerek misyona hazırlık faaliyetleri yürütülmüştür.

Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezinin faaliyetleri kapsamında ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar ile 2023 yılı içerisinde Tablo 10'da bilgisi verilen tatbikatlara katılım sağlanmıştır.

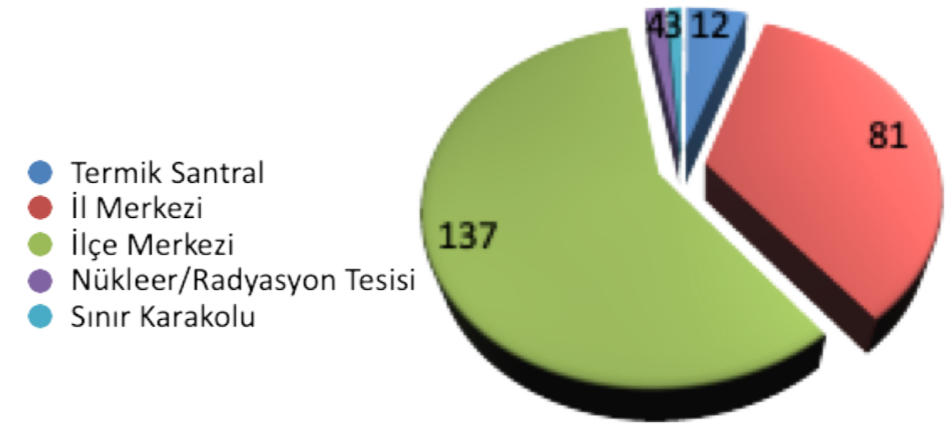
Tablo 10: 2023 Yılı Katılım Sağlanan Tatbikatlar

Tatbikatın Adı	Tatbikatın Tarihi	Tatbikatın Süresi
ANAŞ ile İletişim Tatbikatı (Masabaşı tatbikatı)	09.03.2023	1 gün
Tam Ölçekli Mersin Radyasyon Acil Durum Saha İçi Tatbikatı (2022 Aralık ayında yapılan tatbikatta tespit edilen eksikliklerin tekrarlanması için.) (Saha tatbikatı)	15.03.2023	1 gün
ConvEx-1a (Masabaşı tatbikatı)	28.03.2023	1 gün
Ukrayna- Türkiye İkilili Haberleşme Tatbikatı (Masabaşı tatbikatı)	25.05.2023	1 gün
ConvEx-2a (Masabaşı tatbikatı)	14.06.2023	1 gün
ConvEx-2c (Masabaşı tatbikatı)	03.10.2023	1 gün
2023 Geniş Katımlı Acil Durum Planı Tatbikatı (Uçak İçerisinde KBRN Olayı) (Saha tatbikatı)	04.10.2023	1 gün

1.2. Ulusal Radyasyon İzleme ve Radyasyon Kontrolüne İlişkin Faaliyetler

RADİSA, ulusal radyasyon izleme faaliyeti kapsamında Kurum tarafından işletilmekte ve izlenmekte olup yapılan tehlike değerlendirmeleri göz önüne alınarak, özellikle ANS çevresinde RADİSA istasyonlarının kurulması yaklaşımı benimsenmiştir. İstasyonlarda sürekli gama radyasyon doz hızı ölçümleri yapılması amacıyla Geiger-Müller dedektörü kullanan portatif radyasyon ölçüm cihazları yerleştirilmiştir. Eş-zamanlı olarak çalışan ve 237 istasyona haiz sistemin kurulu olduğu yerlere ilişkin bilgiler Şekil 12'de yer almaktadır.

Şekil 12: Ülkemizde RADİSA İstasyonlarının Kurulu Olduğu Yerler

RADİSA istasyonlarının kurulması, işletilmesi ve takip edilmesi, arızaların giderilmesini ve bakımlarının yapılması faaliyetleri ile ilgili bilgiler Tablo 11'de sunulmaktadır.

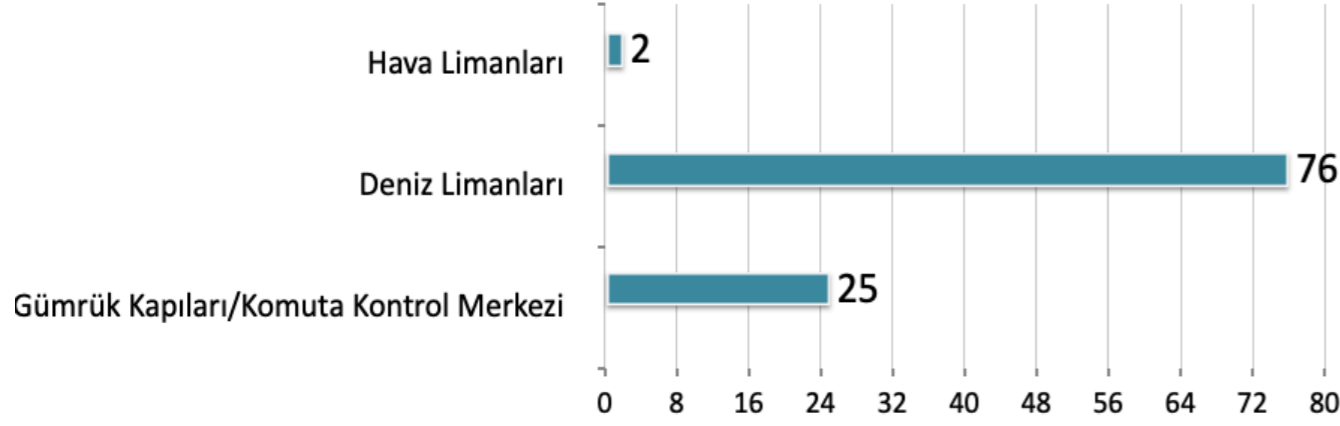
Tablo 11: RADİSA İstasyonlarına İlişkin Sayısal Veriler

	2021	2022	2023
Toplam Kurulu İstasyon Sayısı	211	211	237
Bakım onarım Sayısı	107	414	452
Değişim Sayısı	61	56	58

2023 yılı içerisinde RADİSA verilerinin düzenli olarak izlenerek AFAD ve EURDEP veri tabanına aktarılmasına devam edilmiştir. Buna ek olarak, yıl içerisinde UAEA'nın "The International Radiation Monitoring Information System" veri tabanına da aktarım yapılmaya başlanmıştır.

RKTS'lerin işletilmesinde Ticaret Bakanlığına teknik değerlendirme desteği sağlanmaktadır. Ticaret Bakanlığı tarafından RKTS işletimine ilişkin yapılan toplam 103 başvurunun dağılımına ilişkin bilgi Şekil 13'te sunulmaktadır.

Şekil 13: RKTS'lere İlişkin Teknik Destek Sağlanması Kapsamındaki Başvurular

İğdir ilinde, Ermenistan'da işletilmekte olan Metsamor NGS merkezli yaklaşık 30 km yarıçaplı alan içinde kalan bölgede, halk ve çevre üzerinde santral kaynaklı olası radyolojik etkilerin takip edilebilmesi için TENMAK'tan hizmet alımı yapılarak hava, su, toprak, gıda, bitki vb. ortamlarda periyodik olarak çevresel radyolojik izleme faaliyeti yürütülmüştür. 2023 yılı içinde bölgeden alınan numunelere ilişkin radyolojik ölçüm-analiz sonuçlarını içeren 8 iş paketi raporu Kuruma sunulmuştur.

2. Mesleki Işınlanmaların Kontrolü

Nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetlerde çalışan personel adına tahsis edilmiş dozimetrelerde ilgili mevzuatta belirlenmiş inceleme düzeyi üzerindeki doz değerinin tespit edilmesi halinde radyasyon uygulamalarının yapıldığı söz konusu kuruluşun Kurum tarafından denetlenmesi büyük önem taşımaktadır.

İnceleme düzeyi üzerinde doz değeri tespit edilmiş olan kişisel dozimetrelerde, bu dozlara hangi koşulların (gerçek çalışma koşulları / dozimetrenin hatalı kullanımı / dozimetrenin kasıtlı ışınlanması vb.) sebep olduğunun belirlenmesine yönelik olarak Kurum tarafından yetkilendirilmiş dozimetri servisleri tarafından hizmet verdikleri kuruluşlara, radyasyondan korunma sorumlusu mesuliyetinde dozimetre kullanıcısı tarafından doldurulması gereken İnceleme Düzeyi Araştırma Formu gönderilmekte ve bu formda beyan edilen bilgiler doğrultusunda MDKS'ye aktarılmış olan veriler Kurum tarafından değerlendirilmektedir. Yapılan değerlendirme sonucunda gerekmesi halinde dozimetri hizmeti alan kuruluşlar Kurum tarafından denetlenmekte ve kuruluşlar olası bir doz aşımı durumunda uyarılmaktadır.

Bu kapsamda 2023 yılı içerisinde MDKS'de 71.358 adet kişiye ait 154.164 adet kişisel doz verisi takip edilmiş gerekli inceleme ve değerlendirmeler yapılmıştır. Ayrıca görev gereği iyonlaştırıcı radyasyonla çalışan personele tahsis edilmiş dozimetrelerde okunan doz değerlerinin ilgili mevzuatta belirlenen doz değerlerini aştığının tespit edildiği durumlarda, söz konusu çalışanların çalışma koşullarının incelenmesini sağlamak üzere 51 adet denetim talimatı verilmiştir.

D- DENETİM FAALİYETLERİ

Kurum, nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetler açısından yetkilendirilen kişilerin mevzuat gereklerine ve Kurum tarafından yetkilendirmede belirtilen koşullara uygunluk sağladığını doğrulamak için tesislerin ve faaliyetlerin denetimini gerçekleştirmektedir. Kurum tarafından yürütülen denetim faaliyetleri aracılığıyla radyasyon risklerine yol açan tesislerin ve faaliyetlerin durumu hakkında yetkilendirilen kişilerin bağımsız bir kontrole tabi tutulması sağlanmaktadır. Denetimler sayesinde Kurum gerek yetkilendirme başvurularında olsun gerekse yetkilendirme sonrasında yetkilendirilen kişiler tarafından sunulan bilgileri doğrulamakta ve güvenlik konusunda kendi değerlendirmesini yapabilme imkânına kavuşmaktadır. Denetimin bir diğer faydası Kurumun gözden geçirme ve değerlendirme sürecinde yararlanacağı bilgilerin sağlanmasıdır. Ayrıca denetimler sayesinde yetkilendirilen kişilere, güvenlik ve emniyet hedefleri ile gereklerine uygun davranıp davranmadığı konusunda bir değerlendirme sunulmaktadır. Böylece yetkilendirilen kişiler tarafından gerekli tedbirlerin alınması temin edilmektedir.

Nitekim 7381 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin birinci fıkrası "Bu Kanun kapsamındaki faaliyetler ve yetkilendirilen kişiler Kurumun denetimine tabidir. Kurum, yetkilendirme kapsamında yetkilendirilen kişilerin yüklenici, alt yüklenici, tedarikçi ve alt tedarikçilerinin faaliyetlerini de denetleyebilir." hükmünü haizdir. Bununla birlikte anılan maddenin sekizinci fıkrasında "Denetim ve yerinde incelemeye ilişkin iş ve işlemler, denetimin türü ve kapsamı ile Kurum denetçilerine ilişkin hususlar Kurum tarafından yönetmelikle belirlenir." hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetler ve yetkilendirilen kişiler için Kurum tarafından yapılan denetim ve yerinde incelemelere ilişkin iş ve işlemler, denetimlerin türü ve kapsamı ile denetim görevlilerine ilişkin hususlar 11.08.2023 tarihli ve 32276 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Denetim ve Yerinde İncelemeler Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Kurum tarafından gerçekleştirilecek denetimler programlı ve programsız denetimler olarak sınıflandırılmaktadır. Denetimler resmî tatil günleri de dâhil olmak üzere yılın herhangi bir günü ve günün herhangi bir saatinde haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilebilmektedir. Söz konusu Yönetmelik gereğince, Kurum tarafından yıllık olarak gerçekleştirilecek programlı denetimleri belirlemek amacıyla önceki dönemde yapılan denetimlerin sonuçları, denetlenen faaliyetlerin özellikleri ile denetlenenlerin ilgili plan, program ve iş takvimleri dikkate alınarak yıllık denetim programı hazırlanmakta ve uygulanmaktadır. Ayrıca meydana gelen olağandışı bir olay nedeniyle; olayın etkilerine ve varsa olay nedeniyle yürütülen düzeltici ve önleyici faaliyetlerin yeterliğine veya şikâyetlere, ihbarlara ya da kişisel doz değerlerine ilişkin olarak Kurum tarafından yapılan değerlendirme sonucu tepkisel denetimler yapılabilmektedir.

Denetimler haricinde Kurum tarafından; yetkilendirme için başvuru yapan kişilere, yetkilendirilen kişilere veya yetkilendirme kapsamında yetkilendirilen kişilerin yüklenici, alt yüklenici, tedarikçi, alt tedarikçilerinin faaliyetlerine yönelik inceleme, araştırma, ölçüm ve benzeri faaliyetleri gerçekleştirmek amacıyla yerinde inceleme faaliyetleri de yürütülmektedir.

1. Tesislere ve Uygulamalara İlişkin Denetim ve Yerinde İnceleme

Kurumun görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde nükleer tesislere, radyasyon tesislerine, radyoaktif atık tesislerine ve radyasyon uygulamalarına yönelik denetimlerin planlanması, gerçekleştirilmesi ve sonuçlarının takip edilmesi gerekmektedir. Söz konusu denetimler ulusal ve uluslararası gereklere göre sürekli iyileştirme felsefesi çerçevesinde ve dereceli yaklaşım ilkesi doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Denetimleri ulusal ve uluslararası gereklere uygun, eksiksiz ve etkin bir şekilde yürütmek için gerekli olan her türlü tedbiri almak Kurumun öncelikli hedefleri arasındadır. Bu doğrultuda Kurum, ulusal ve uluslararası tecrübeye sahip kurum ve kuruluşlardan denetimlere esas bilgi ve belge oluşturmak üzere yerinde inceleme yapılması amacıyla, 7381 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Kurum, denetim ve yerinde inceleme kapsamında, sonuçları itibarıyla Kurum açısından bağlayıcı olmayacak şekilde inceleme, araştırma, tespit ve raporlama yapma üzere ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşları, özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişilerden teknik destek hizmeti alabilir." hükmü çerçevesinde teknik destek hizmet alımı gerçekleştirilmektedir.

Teknik destek hizmet alımı kapsamında NÜTED A.Ş. ile;

- » ANS'nin saha, inşaat, imalat ve montaj aşamasında yürütmekte olduğu düzenleyici denetimler kapsamında;
 - Nükleer Santrallerin Saha, İnşaat ve Montaj Denetimlerine İlişkin Teknik Destek Hizmeti Alımı Sözleşmesi,
 - Nükleer Santrallerin Ekipman İmalat Denetimlerine İlişkin Teknik Destek Hizmeti Alımı Sözleşmesi,
 - ANS'nin Lisanslanmasına Yönelik Radyasyon Acil Durumları, Radyasyondan Korunma, Radyoaktif Atık ve Kullanılmış Yakıt Dokümanlarının Değerlendirilmesine İlişkin Teknik Destek Hizmet Alımı Sözleşmesi,
- » Radyasyon uygulamaları ve radyasyon tesislerine yönelik yerinde inceleme ve denetimler kapsamında;
 - Radyasyon Tesisleri, Radyasyon Uygulamaları ve Radyasyondan Korunmaya Yönelik Yetkilendirme Faaliyetleri Kapsamında Yapılan Yerinde İnceleme ve Denetimlere İlişkin Teknik Destek Hizmet Alımı Sözleşmesi,
- » Radyoaktif Atık ve Kullanılmış Yakıt Yönetimi ile Radyoaktif Atık Tesislerinin Yetkilendirilmesi Faaliyetlerine İlişkin Eğitim ve Teknik Destek Hizmeti Alımı kapsamında;
 - Saha Seçim Kriterleri, Yetkilendirme Prosedürleri, İşletmeden Çıkartma ile Denetime İlişkin Kontrol Listeleri Hazırlama Teknik Destek Hizmet Alımı Sözleşmesi

imzalanmış olup hizmet alımları ilgili teknik şartnamelere uygun olarak devam ettirilmektedir. Bu sözleşmelere ek olarak, ANS'nin işletmeye alma aşamasında yürütülecek faaliyetlere yönelik Kurum tarafından yapılacak denetimler kapsamında ihtiyaç duyulan teknik destek hizmetini almak için çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Nükleer tesisler, imalatçı firmalar, radyoaktif atık tesisi, radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları ile nükleer yapı denetimi kuruluşları kapsamında yıllık denetim programına uygun olarak denetim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Yıllık denetim programına ilişkin olarak 2022-2023 yıllarına ait gerçekleştirme verileri Tablo 12'de verilmektedir.

Tablo 12: Denetim Programı Gerçekleşme Verileri

	Planlanan Denetim Sayısı		Gerçekleşen Denetim Sayısı		Gerçekleşme Yüzdesi (%)		
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	
İnşaat Süreci Denetimleri	8	13	12	16	150	123,1	
İmalat Denetimleri	10	6	9	6	90	100	
İşletme Denetimleri	-	3	-	5	-	166,7	
Radyasyon Güvenliği Denetimleri	Radyasyon Tesisleri	20	22	20	22	100	100
	Radyoaktif Atık Tesisi	1	2	1	2	100	100
	Radyasyon Uygulamaları	379	577	558	615	147,2	107
Emniyet ve Güvence Denetimleri	19	21	19	21	100	100	

1.1. İnşaat Süreci Denetimleri

Ülkemizde inşaat sürecindeki nükleer tesis ve faaliyetlerin nükleer güvenlik ilkeleri çerçevesinde yürütüldüğü tespit ve teyit edilerek düzenleyici kontrol altında tutulması amacıyla nükleer tesislere yönelik denetim ve yerinde incelemeler gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda, ANS sahasındaki yapıların inşasına, ekipmanın sahada geçici olarak depolanması ve yerine yerleştirilmesi ile sistemlerin montajına ilişkin faaliyetlere ve bu faaliyetler kapsamındaki işlere yönelik denetimler ile ANS sahasında üçüncü taraf gözetimi faaliyetlerini yürüten şirketlere denetimler gerçekleştirilmiştir. Denetim ve yerinde inceleme faaliyetlerine ilişkin teknik destek hizmet alımı kapsamında NÜTED A.Ş.'nin teknik uzmanları ANS sahasında yerleşik olarak görevlendirilmiştir.

İnşaat sürecindeki denetim ve yerinde incelemeler kapsamında ANS sahasına ve ANS sahasında üçüncü taraf gözetimi faaliyetlerini yürüten şirketlere yönelik olarak Kurumun denetim görevlileri ve NÜTED A.Ş. teknik uzmanları tarafından denetim ve yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.

Kurum tarafından inşaat süreci denetimleri kapsamında, 2023 yılında ANS'ye 7 adet, üçüncü taraf gözetim şirketlerine 8 adet ve Eskişehir Beylikova Kompleks Cevher Ocağı, Cevher Hazırlama ve Zenginleştirme ve Depolama Tesisine 1 adet olmak üzere toplamda 16 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda 2023 yılı içerisinde;

- » ANS sahası ve ANS sahasındaki üçüncü taraf gözetim şirketlerine; Kurumun denetim görevlileri tarafından 2937 adam.gün denetim ve yerinde inceleme ve NÜTED A.Ş. teknik uzmanları tarafından 5121 adam.gün yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir.
- » Eskişehir Beylikova Kompleks Cevher Ocağı, Cevher Hazırlama ve Zenginleştirme ve Depolama Tesisine; Kurumun denetim görevlileri tarafından 2 adam.gün denetim gerçekleştirilmiştir.

2023 yılında toplam 8060 adam.gün denetim ve yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetlerin 2023 yılı içerisinde aylara göre dağılımı Tablo 13'te sunulmaktadır.

Tablo 13: İnşaat Süreci Denetimleri Kapsamında Gerçekleştirilen Denetim ve Yerinden İncelemelere İlişkin Veriler

Denetim – Yerinde İnceleme (adam.gün)						
Aylar	2021		2022		2023	
	NDK (Denetim/ Yerinde İnceleme)	NÜTED A.Ş. (Yerinde İnceleme)	NDK (Denetim/ Yerinde İnceleme)	NÜTED A.Ş. (Yerinde İnceleme)	NDK (Denetim/ Yerinde İnceleme)	NÜTED A.Ş. (Yerinde İnceleme)
Ocak	22	81	70	281	197	444
Şubat	30	125	62	274	211	415
Mart	23	119	75	345	269	451
Nisan	22	96	83	330	192	376
Mayıs	26	95	114	385	214	414
Haziran	22	155	94	394	175	414
Temmuz	22	131	82	378	219	406
Ağustos	31	203	77	428	232	437
Eylül	25	191	93	409	278	417
Ekim	44	246	105	399	333	428
Kasım	25	280	113	404	293	478
Aralık	41	281	120	412	326	441
Toplam	333	2003	1088	4439	2939	5121

2021 yılında 2336, 2022 yılında 5527 ve 2023 yılında 8060 adam.gün denetim ve yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir.

1.2. İmalat Denetimleri

Rusya Federasyonu başta olmak üzere Avrupa'nın birçok ülkesinden ve ülkemizden imalatçılar ANS'nin 1., 2., 3. ve 4. ünitelerine yönelik ekipman tedariki gerçekleştirmektedir. Kuruma yapılan imalat bildirimleri kapsamında söz konusu imalatçılara yönelik imalat denetim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Bununla birlikte Kurum tarafından yetkilendirilerek imalatçı tesislerde üçüncü taraf gözetimi faaliyetlerini yürüten şirketlere de denetimler gerçekleştirilmiştir. Teknik destek hizmet alımı kapsamında Rusya Federasyonu'nda yer alan nükleer güvenlik açısından önemli ekipman üreten imalatçılarda NÜTED A.Ş.'nin teknik uzmanları yerleşik olarak görevlendirilmiş olup bu uzmanlar tarafından yerinde inceleme faaliyetleri yürütülmektedir.

İmalat Denetimleri kapsamında 2023 yılı içerisinde gerçekleştirilmiş olan denetim ve yerinde inceleme faaliyetleri neticesinde Kurum tarafından 45 adam.günlük ve NÜTED A.Ş. tarafından da 3966 adam.günlük denetim yapılmıştır. Yapılan denetimlerin ülkelere göre sınıflandırılması Tablo 14'te sunulmaktadır.

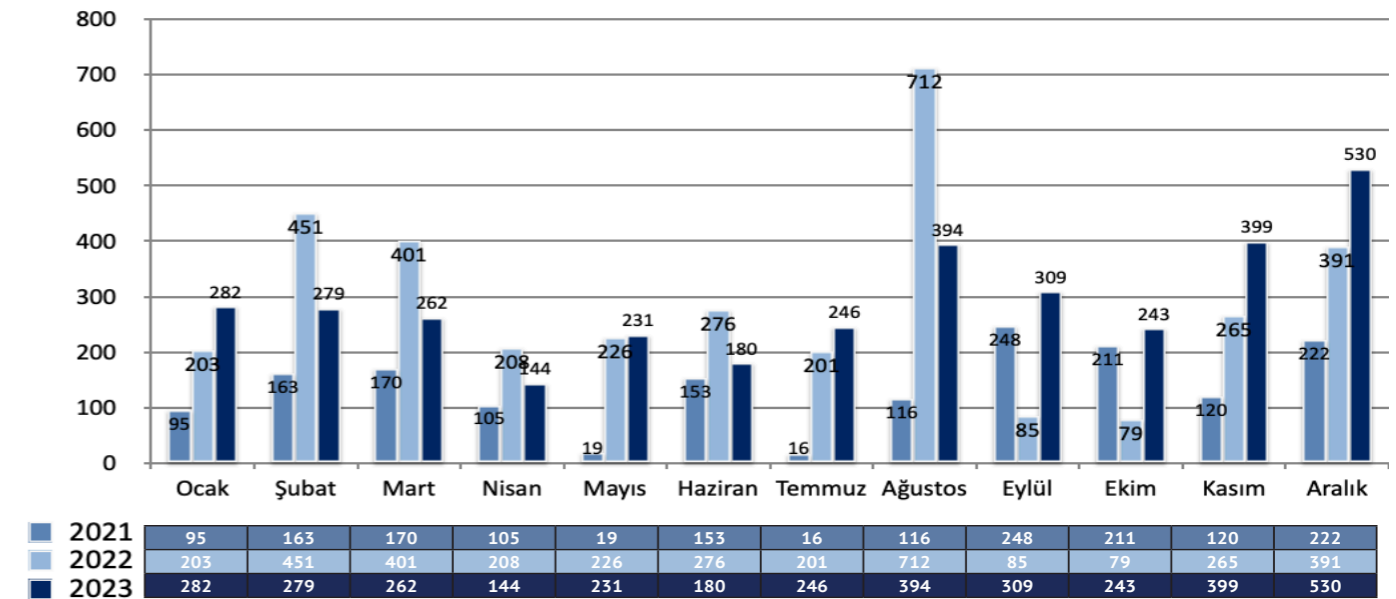
Tablo 14: İmalat Denetimleri ve Yerinde İncelemeler (Ülkelere Göre)

Ülke	NDK Denetim/Yerinde İnceleme			NÜTED A.Ş. Yerinde İnceleme		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Rusya Federasyonu	11	24	9	469	762	991
İsviçre	-	1	-	-	-	-
İspanya	-	2	-	-	-	2
Norveç	-	1	1	-	-	1
Ukrayna	3	-	-	14	2	-
Fransa	-	-	-	8	6	5
Çekya	-	-	1	-	-	6
Almanya	-	-	-	-	2	1
Türkiye	-	-	-	-	4	8
Hindistan	-	-	-	-	-	1
Toplam (Adet)	14	28	11	491	776	1015

27.04.2022 tarihli ve 31822 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer Tesisler, Radyasyon Tesisleri ve Radyoaktif Atık Tesislerinde Yönetim Sistemi Yönetmeliği'nin 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince tesislere ilişkin faaliyetlerin kalite planları kapsamında yürütülmesi gerekmektedir. Kalite planı, tesislerle ilgili faaliyetlerin yetkilendirilen kişi veya bu kişilerin yüklenici, alt yüklenici, tedarikçi, alt tedarikçileri tarafından hazırlanan, ilgili faaliyet özelinde tüm işlere ve iş adımlarına ilişkin bilgilerin yer aldığı ve yetkilendirilen kişi tarafından onaylanarak değerlendirilmek üzere Kuruma sunulan dokümanı ifade etmektedir. Kuruma imalat bildirimleri kapsamında sunulan kalite planları dereceli yaklaşımla değerlendirmekte olup değerlendirme sonucu hazırlanan denetim programı ANAŞ'a bildirilmektedir.

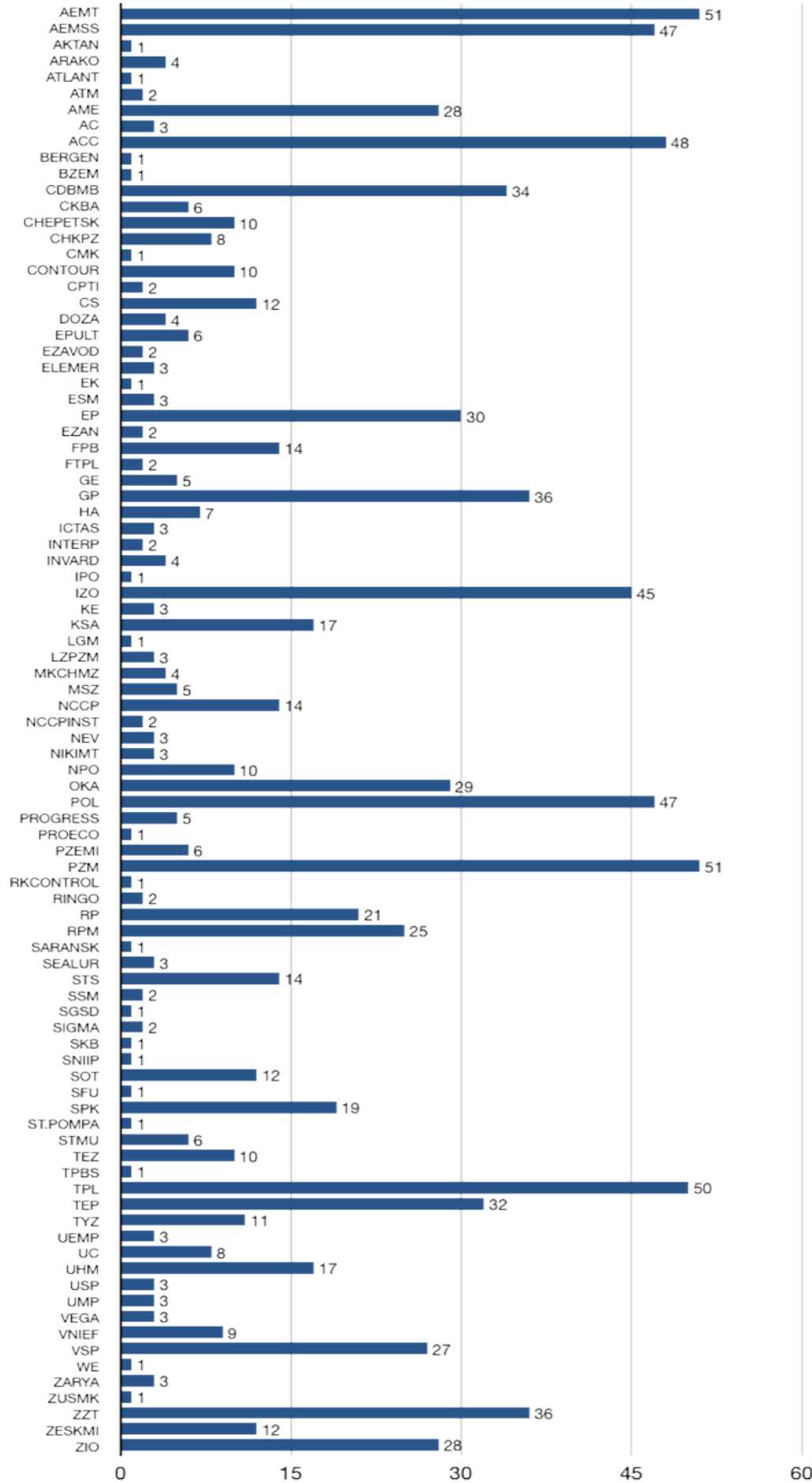
2021-2022-2023 yıllarında değerlendirilen kalite planlarının aylara göre dağılımı Şekil 14'te gösterilmektedir. Şekil 14'te de görüleceği gibi 2021 yılında 1.638 adet, 2022 yılında 3.498 adet ve 2023 yılında 3.499 adet kalite planı değerlendirilmiştir.

Şekil 14: İmalat Denetimleri Kapsamında Değerlendirilen Kalite Planları İstatistiği

2023 yılında haftalık yerinde inceleme faaliyetleri sonrasında hazırlanan raporların imalatçı firmalara göre dağılımı Şekil 15'te gösterilmektedir.

Şekil 15: İmalat Denetimleri Grubu Tarafından Hazırlanan Yerinde İnceleme Rapor Grafiği

1.3. İşletme Denetimleri

Ülkemizde hâlihazırda işletmeye alma veya işletme aşamasında bulunan nükleer tesislerde güvenliğin sağlanmasına yönelik olarak tesis ve ilgili faaliyetlerin düzenleyici kontrolü gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda 2023 yılı içerisinde TENMAK NÜKEN TR-2, İTÜ TRIGA Mark II araştırma reaktörleri ve ANS'ye yönelik denetim ve yerinde inceleme faaliyetleri yürütülmüştür. İşletme denetimleri kapsamında, 2023 yılında 2 tanesi araştırma reaktörlerine ve 3 tanesi ANS'ye yönelik olmak üzere toplam 5 denetim gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetlerden;

- » TENMAK NÜKEN TR-2 ve İTÜ TRIGA Mark II araştırma reaktörlerine yönelik 18 adam.gün denetim,
- » ANS'nin işletmeye alma faaliyetlerine yönelik 175 adam.gün denetim,
- » Kurumun ANS sahasında görevli denetim görevlileri tarafından işletmeye alma faaliyetlerine dair 320 adam.gün yerinde inceleme

yapılmıştır. Sonuç olarak 2023 yılında araştırma reaktörleri ve ANS'ye yönelik toplam 513 adam.gün denetim ve yerinde inceleme faaliyeti yerine getirilmiştir. Bu faaliyetlerin 2023 yılı içerisinde aylara göre dağılımı Tablo 15'te sunulmaktadır.

Tablo15: Nükleer Tesislerin İşletme ve İşletmeye Alma Süreçlerine Dair Gerçekleştirilen Denetim ve Yerinde İncelemelere İlişkin Veriler

Aylar	Denetim – Yerinde İnceleme (adam.gün)		
	ANS	TR2	TRIGA
Ocak	-	-	-
Şubat	-	-	-
Mart	-	-	-
Nisan	139	-	-
Mayıs	-	-	-
Haziran	-	9	9
Temmuz	29	-	-
Ağustos	22	-	-
Eylül	14	-	-
Ekim	80	-	-
Kasım	116	-	-
Aralık	95	-	-
Toplam	495	9	9

1.4. Radyasyon Güvenliği Denetimleri

Denetim faaliyetleri kapsamında çalışanların, halkın, çevrenin ve gelecek nesillerin iyonlaştırıcı radyasyonun olası zararlı etkilerinden korunduğunu teyit etmek amacıyla;

- » Yetkilendirme öncesi radyasyon kaynaklarının bulunduğu ve kullanıldığı yerlerde koşulların yetkilendirilmeye uygunluğunun tespiti için yerinde inceleme,
- » Yetkilendirme öncesi geri dönüşüm tesislerinde kurulu bulunan radyasyon ölçüm sistemlerinin yetkilendirilmeye uygunluğunun tespiti için yerinde inceleme ve
- » Yetkilendirme sonrası ise dereceli yaklaşım ilkesi uyarınca belirlenen denetim sıklıkları esas alınarak yetki koşullarının devamlılığının sağlandığının teyidine yönelik radyasyon güvenliği denetimleri,

gerçekleştirilmektedir.

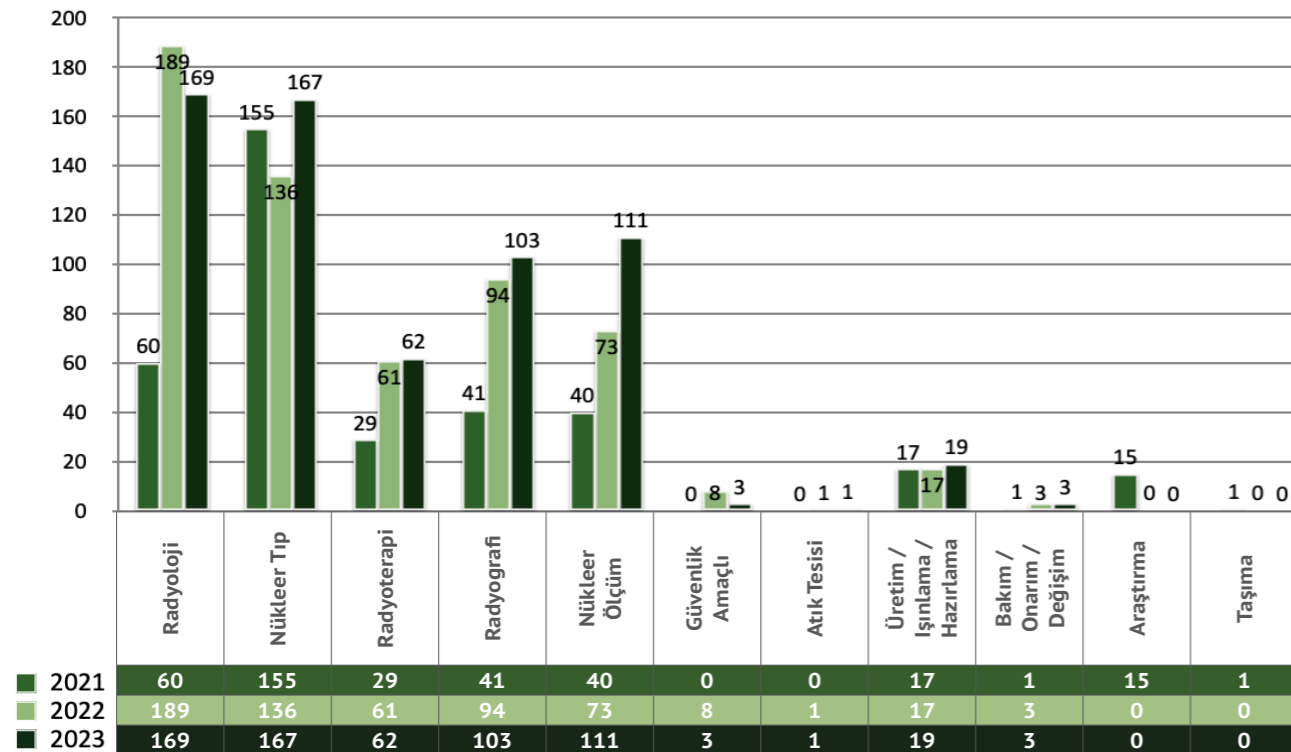
Bu kapsamda, 2023 yılında ülke genelinde;

- 638 kuruluşta 2.148 kaynak/cihaz/tesisi kapsayan radyasyon güvenliği denetimi,
- 4.716 kuruluşta 6.791 kaynak/cihaz/tesisi için yerinde inceleme,
- Radyasyon ölçüm sistemi kurulu 162 geri dönüşüm tesisinde yerinde inceleme,

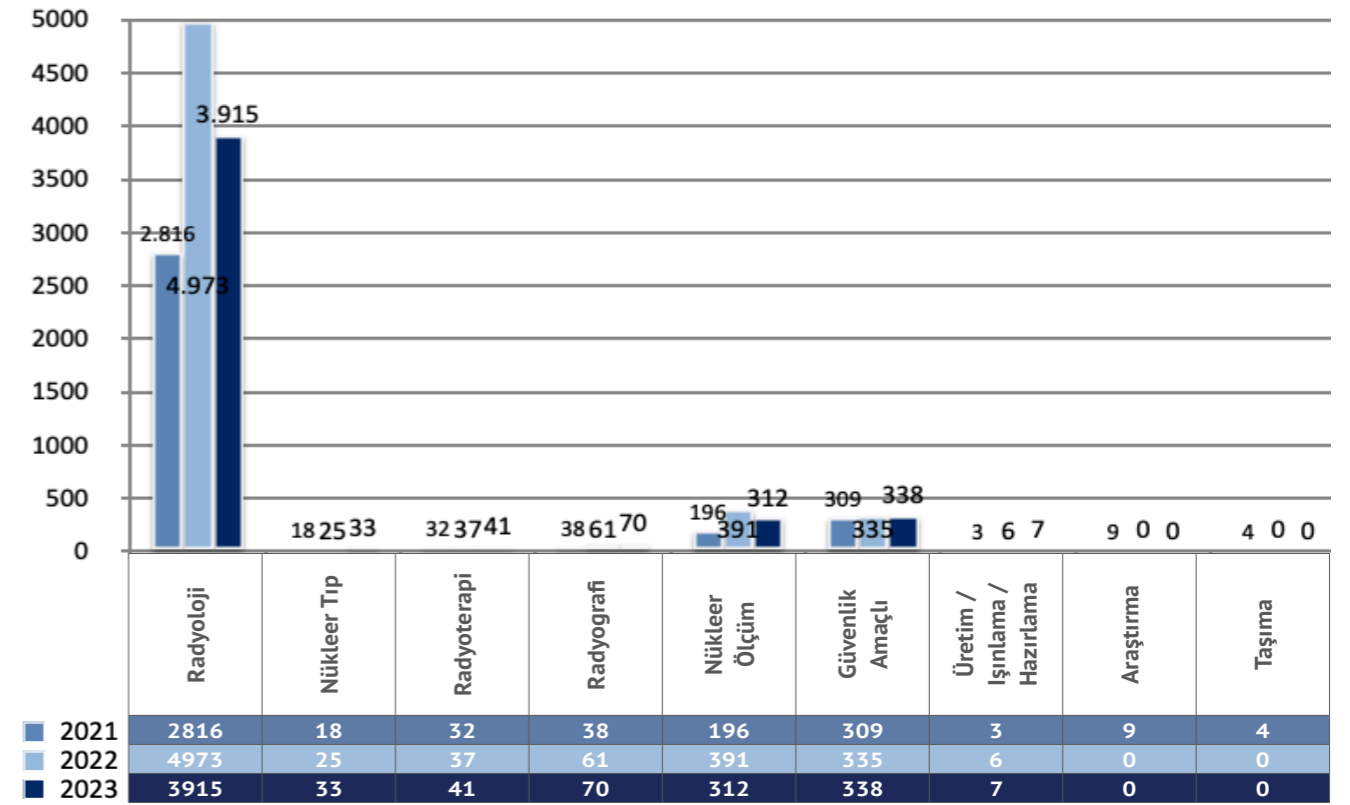
gerçekleştirilmiştir.

Radyasyon güvenliği denetimleri kapsamında 2021, 2022, 2023 yıllarında radyasyon tesislerine ve radyasyon uygulamalarına ilişkin yürütülen denetim ve yerinde inceleme faaliyetlerine ilişkin veriler Şekil 16, 17, 18 ve 19'da verilmektedir.

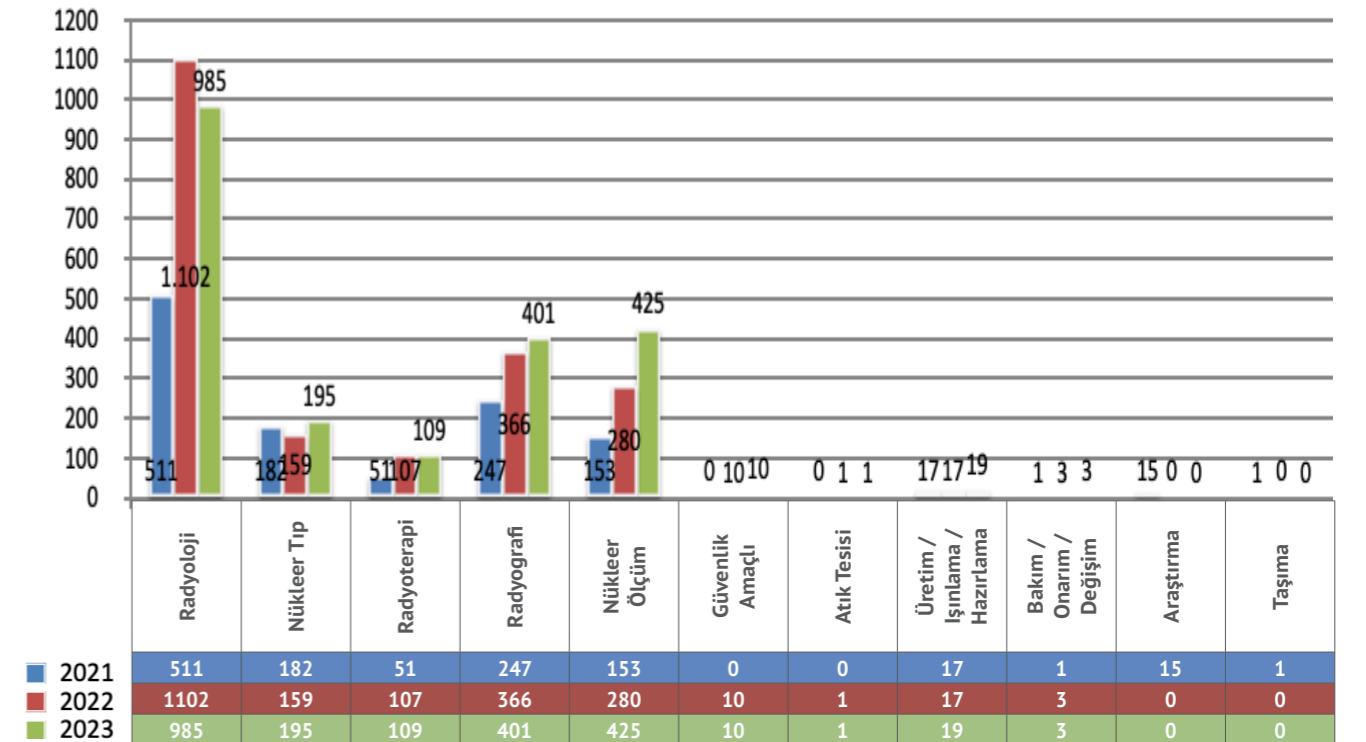
Şekil 16: Radyasyon Güvenliği Denetimleri Kapsamında Denetlenen Kuruluş Sayısı

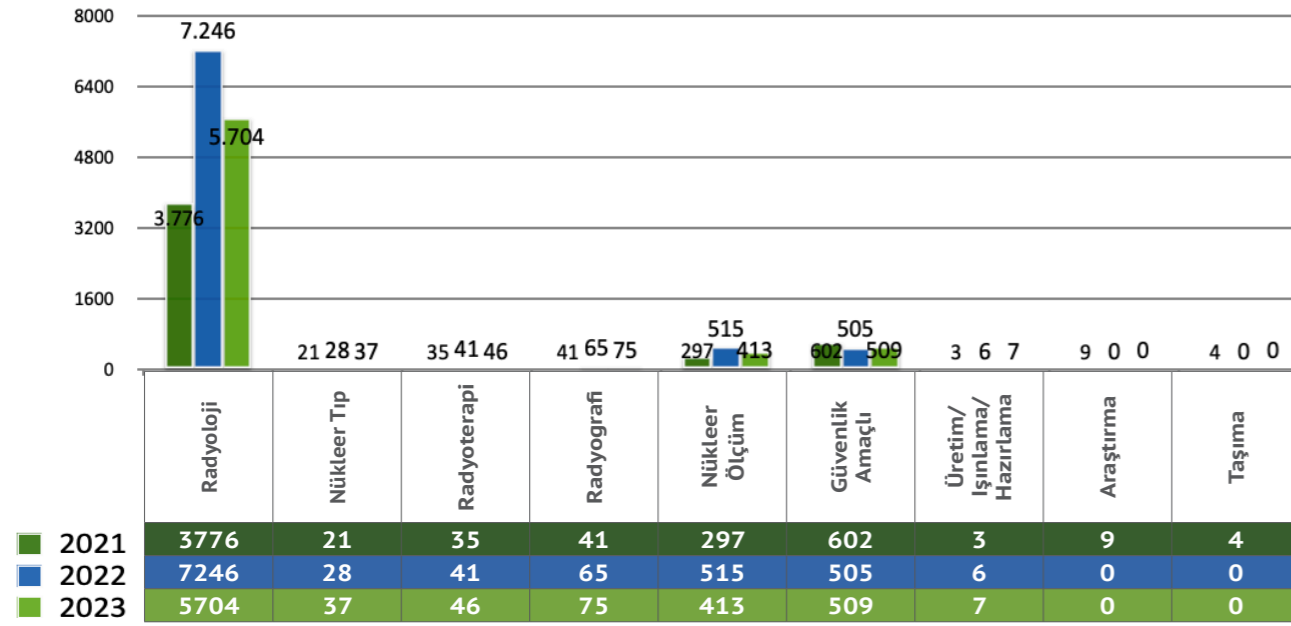
Şekil 17: Radyasyon Güvenliği Denetimleri Kapsamında Yerinde İncelenen Kuruluş Sayısı

Şekil 18: Radyasyon Güvenliği Denetimleri Kapsamında Denetlenen Cihaz ve Kaynak Sayısı

Şekil 19: Radyasyon Güvenliği Denetimleri Kapsamında Yerinde İncelenen Cihaz ve Kaynak Sayısı

2023 yılında gerçekleştirilen denetim ve yerinde inceleme çalışmalarının detaylı gösterimi Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16: Radyasyon Güvenliği Denetimleri Kapsamında 2023 Yılı İçerisinde Gerçekleştirilen Denetim ve Yerinde İncelemeler

		Planlanan Denetim Sayısı		Gerçekleşen Denetim Sayısı	
		Kuruluş Sayısı	Cihaz - Kaynak Sayısı	Kuruluş Sayısı	Cihaz - Kaynak Sayısı
Tıbbi Uygulamalar	Radyoloji	169	985	3.915	5.704
	Nükleer Tıp	167	195	33	37
	Radyoterapi	62	109	41	46
Endüstriyel Uygulamalar	Radyografi	103	401	70	75
	Nükleer Ölçüm	111	425	312	413
	Güvenlik Amaçlı	3	10	338	509
Tesisler	Atık Tesisi	1	1	-	-
	Üretim / İşinleme / Hazırlama	19	19	7	7
	Bakım / Onarım / Değişim	3	3	-	-
TOPLAM		638	2.148	4.716	6.791

1.5. Üçüncü Taraf Gözetimi Yapan Şirketlerin Denetimleri

7381 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası "Kurumun denetimine ilave olarak; yetkilendirilen tüzel kişiler, nükleer tesis veya radyoaktif atık tesisine ilişkin yapıların denetimi de dâhil olmak üzere Kurum tarafından belirlenen faaliyetlerin üçüncü taraf gözetimi için yetkilendirilmiş şirketlerden hizmet alır. Bu şirketlerin faaliyet, yetki ve sorumlulukları ile hizmet alımına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından yönetmelikle belirlenir." hükmünü haizdir. Bahsi geçen üçüncü taraf gözetimini yapan şirketlerin yetkilendirilmesine ilişkin iş ve işlemler Nükleer Santrallerin Yapı Denetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. 7381 sayılı Kanun kapsamında üçüncü taraf gözetimi yapmak üzere Nükleer Yapı Denetim Kuruluşu (NYDK) olarak yetkilendirilmiş kuruluşların denetlenmesine ilişkin hususlar Yönetmelik'in 20'nci maddesinde düzenlenmektedir. Mezkûr madde gereği Kurum, NYDK olmak üzere başvuran veya yetkilendirilen kuruluşları denetlemektedir.

Kurum tarafından yetkilendirilmiş olan Assystem Engineering and Operation Services, Türk Loydu Uygunluk Değerlendirme Hizmetleri Anonim Şirketi, TSE, STF Grup İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi, Joint Stock Company VO Safety ve ZAES Russian Production Association JSC firmaları ANS projesi kapsamında yapı, sistem ve bileşenlerin saha içi ve dışındaki imalat, inşaat ve montaj faaliyetlerine ilişkin üçüncü taraf gözetim hizmetlerini yürütmektedir. Bu şirketlere 2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen denetimlere ilişkin veriler Tablo 17'de yer almaktadır.

Tablo 17: Nükleer Yapı Denetim Kuruluşlarına Gerçekleştirilen Denetimlere İlişkin İstatistikler

Denetim Tarihi	Kuruluş Adı	Denetim Kodu	Denetim Yeri	Denetim Görevlisi Sayısı\ Adam.Gün
14-16.03.2023	Assystem Engineering and Operation Services	YF.D.23.0.ASEOS.001	ANS / Mersin	4/16 adam.gün
06-10.11.2023		YF.D.23.0.ASEOS.002	Fransa Merkez Ofisi	
24-25.07.2023	Türk Loydu Uygunluk Değerlendirme Hizmetleri A.Ş.	YF.D.23.0.TRLYD.001	ANS / Mersin	4/8 adam.gün
21-22.11.2023		YF.D.23.0.TRLYD.002		
26-27.07.2023	TSE	YF.D.23.0.TSE00.001	ANS / Mersin	5/13 adam.gün
12-14.12.2023		YF.D.23.0.TSE00.002		
14-15.03.2023	STF Grup İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	YF.D.23.0.STFGİ.001	ANS / Mersin	6/15 adam.gün
07-09.11.2023		YF.D.23.0.STFGİ.002		
30.08.2023	Joint Stock Company VO Safety	YF.D.23.0.VOSFT.001	Rusya Federasyonu	3/18 adam.gün
06.09.2023				
22-24.05.2023	ZAES Russian Production Association JSC	YF.D.23.0.ZAESR.001	Rusya Federasyonu	2/6 adam.gün

2. Emniyete ve Nükleer Güvenceye İlişkin Denetimler

Nükleer tesisler ve nükleer maddeler ile ilgili düzenleyici kontrole tabi faaliyetlerin yürütülmesi sırasında alınması gereken emniyet önlemleri kapsamında ilgili mevzuat hükümleri uyarınca nükleer emniyet denetimleri gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte "20.08.1981 tarihli ve 8/3527 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı Arasında Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Andlaşmasına İlişkin Olarak Güvenlik Denetimi Uygulamasına Dair Anlaşma" ve "07.06.2001 tarihli ve 2001/2643 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanan Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Andlaşmasına İlişkin Olarak Güvenlik Denetiminin Uygulanmasına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı Arasındaki Anlaşmaya Ek Protokol" uyarınca nükleer silahların yayılmasının önlenmesi amacıyla yürütülen faaliyetler kapsamında ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda nükleer güvence alanında denetim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Emniyet ve nükleer güvence alanında yürütülen faaliyetleri ve yetkilendirilen kişileri denetlemek ve yerinde incelemek amacıyla yıllık denetim programına uygun olarak yürütülen faaliyetler neticesinde 2023 yılı içerisinde 21 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

2.1. Nükleer Emniyet Denetimleri

Nükleer emniyet denetimleri 08.08.2020 tarihli ve 31207 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer Tesislerin ve Nükleer Maddelerin Emniyetine İlişkin Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilmektedir. 2023 yılı içerisinde; nükleer tesis düzeyinde ANS'ye, TENMAK İstanbul Yerleşkesine ve İstanbul Teknik Üniversitesi Enerji Enstitüsü Müdürlüğüne yönelik olarak toplam 7 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra ANS'ye taze nükleer yakıtın getirilmesi öncesinde Jandarma Genel Komutanlığı ile müşterek gerçekleştirilen nükleer emniyete ilişkin tatbikata Kurumumuz tarafından gözlemci olarak katılım sağlanmıştır.

2.2. Nükleer Güvence Denetimleri

Nükleer güvence denetimleri 19.11.2022 tarihli ve 32018 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer Güvence Yönetmeliği kapsamında gerçekleştirilmektedir. Bu doğrultuda 2023 yılı içerisinde nükleer güvence alanında tesis ve tesis dışı yerlere 14 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Ayrıca UAEA, görev ve yetkileri Güvence Denetimi Anlaşması uyarınca belirlenen esaslara göre tesis ya da tesis dışı yerlere 3 adet nükleer güvence denetimi gerçekleştirmiştir. UAEA denetçileri tarafından Ek Protokol hükümleri uyarınca 1 adet ek erişim faaliyetinde bulunulmuştur. Söz konusu UAEA denetimleri ve ek erişim faaliyetlerine Kurum tarafından eşlik edilmiştir.

2023 yılı boyunca Kurum ve UAEA tarafından gerçekleştirilen nükleer güvence denetimlerine ilişkin bilgi Tablo 18'de sunulmaktadır.

Tablo 18: Nükleer Güvence Denetimleri

Denetlenen Bilgisi	Denetim (NDK)	Denetim (UAEA)
ANAŞ	X	X
Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Başkanlığı	X	X
İstanbul Teknik Üniversitesi Enerji Enstitüsü Müdürlüğü	X	X
Ankara Üniversitesi Nükleer Bilimler Enstitüsü, Fen Fakültesi	X	
Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Temel Tıp Bilimleri Bölümü Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı	X	
Gazi Üniversitesi Fen Fakültesi	X	
Gedik Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı İktisadi İşletmesi	X	
Probo Muayene ve Belgelendirme Anonim Şirketi	X	
Akkuyutrst İnşaat ve Test Laboratuvarı Sanayi Tic. Ltd. Şti.	X	
JSC Montazno-Stroitelnoye Upravleniye	X	

E- ULUSAL RADYASYON KAYNAKLARI KAYIT SİSTEMİNE İLİŞKİN FAALİYETLER

Ülkelerin sınırları dâhilindeki tüm radyasyon kaynaklarının kontrol altında tutulmasına ilişkin ulusal altyapıları mevcut olmalıdır. Bu kapsamda radyasyon kaynaklarının kontrol altında tutulabilmesi ve takibinin yapılabilmesi için düzenleyici kurumların ülkelerinde mevcut olan tüm radyasyon kaynaklarını uygun şekilde kayıt altında tutması gerekmektedir. Dolayısıyla ülkedeki tüm radyasyon kaynaklarının coğrafik dağılımıyla ilgili kapsamlı bir kayıt sisteminin olması ve bunun sürekli güncel tutulması önem arz eden bir konudur. Bu çerçevede Kurum tarafından tıbbi, endüstriyel, güvenlik, araştırma ve eğitim gibi amaçlarla kullanılan bütün radyasyon kaynaklarına ilişkin verilerin temin edilmesi, veri güvenliğinin sağlanması ve takibinin yapılması amaçlarına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Ülkemizde bulunan radyasyon kaynakları (X-ışını cihazları, kapalı ve açık radyoaktif kaynaklar ile kapalı radyoaktif kaynak içeren cihazlar) ve bu kaynakların kullanımları ile ilgili olarak yapılan yetkilendirme ve denetim faaliyetlerine yönelik verileri kamuoyuna sunmak üzere Kurum tarafından her yıl "Türkiye'de Radyasyon Kaynakları" kitapçığı yayımlanmaktadır. Türkiye'de Radyasyon Kaynakları kitapçığı ile sunulan verilerin NDK'nın sürdürdüğü düzenleyici kontrol faaliyetlerini kapsam ve miktar olarak göstermesi ve ülkemizde radyasyondan korunma, radyasyon uygulamaları ve bu uygulamalarla ilgili gelişmeleri inceleme gibi konularda çalışmalar yapacak kişi ve kuruluşlara bilgi vermesi amaçlanmaktadır.

Kurumun ulusal radyasyon kaynakları kayıt sistemine göre, ülkemiz genelinde radyoaktif kaynaklar ile radyasyon üreten veya yayan cihazlar (X-ışını cihazları, kapalı ve açık radyoaktif kaynaklar ile kapalı radyoaktif kaynak içeren cihazlar) olmak üzere çeşitli radyasyon kaynakları bulunmaktadır. 2023 yılı sonu itibarıyla 19.496 adet tıbbi radyoloji cihazı ve 23.573 adet diş hekimliğinde kullanılan radyoloji cihazı ile radyoterapide kullanılan 508 adet cihaz bulunmaktadır. Ayrıca açık kaynakların kullanıldığı nükleer tıp uygulamalarında 582 adet cihaz ve yataklı tedavi uygulanan toplam 84 ünite, radyofarmasötik üretimi yapan 11 adet radyoizotop üretim ve eğitim/araştırma amaçlı hızlandırıcı tesisi, 8 adet radyofarmasötik, radyoizotop jeneratörü üretimi/hazırlama ve kalibrasyon kaynağı hazırlama tesisi, I-125 ile radyoimmünoassay çalışması yapan 26 laboratuvar, 54 adet kan ışınlama cihazı bulunmaktadır.

2023 yılı sonu itibarıyla toplam 761 adet endüstriyel radyografi/radyoskopi cihazı, 4.726 adet sabit nükleer ölçüm cihazı, 315 adet taşınabilir yoğunluk ve nem ölçüm cihazı ile kuyu tipi (sondaj) ölçümü uygulamalarında kullanılan 161 adet radyoaktif kaynak ve/veya radyoaktif kaynak içeren cihaz bulunmaktadır. Gıda, tıbbi malzemeler ve diğer ürünlerin radyasyon ile ışınlanması amacıyla çalışmakta olan 6 adet ışınlama tesisi mevcuttur. Ayrıca TLD/OSL dozimetrelerin ve çeşitli malzemelerin ışınlanması amacıyla kullanılan 25 adet ışınlama cihazı bulunmaktadır. Güvenlik amacıyla kullanılan paket/bagaj kontrol, patlayıcı/kaçak madde tespit ve araç/konteyner tarama olmak üzere toplam 7.313 adet cihaz bulunmaktadır. Araştırma ve eğitim uygulamalarında çeşitli laboratuvarlarda kullanılan 2.800 adet kapalı ve açık kaynak mevcuttur.

F- HUKUK HİZMETLERİNE İLİŞKİN FAALİYETLER

1. Muhakemat Hizmetleri

95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 21 inci maddesi kapsamında, Kurumun taraf olduğu işlemlerin veya Kuruma ilişkin her türlü uyuşmazlığın adli ve idari merciler, iç ve dış tahkim yargılaması ile icra dairelerinde takibi, savunulması ve çözümlenmesi amacıyla 2023 yılı içerisinde Kurumun temsil edilmesine ilişkin yürütülen iş ve işlemler aşağıda listelenmektedir:

- » Kurum, 7381 sayılı Kanun'un 24 üncü maddesi hükümlerine aykırılık dolayısıyla görülen 2 kamu davasında "katılan", "müşteki" sıfatlarıyla yer almıştır.
- » İlgili hizmet birimlerinin faaliyetlerin mevzuata uygun yürütülmediğinin tespit edildiğine ilişkin yazıları üzerine yetkili Cumhuriyet Başsavcılıklarına gerekli bildirimlerde bulunulmuştur.
- » Kurum idari işlemlerine karşı açılan 6 adet dava "davacı" sıfatıyla takip edilmiştir.
- » ANS ve SNS projelerine ilişkin 4 dava "katılan" sıfatıyla takip edilmiştir.

2023 yılı sonu itibarıyla Kurumun taraf olduğu 12 adet dava (10 adet idari dava, 2 adet ceza davası) bulunmaktadır.

2. Hukuk Danışmanlığı

Kurumun hizmet birimlerinde ihtiyaç duyulan hususlarda ve düzenleyici işlem taslakları hakkında görüş bildirmek amacıyla yürütülen iş ve işlemler aşağıda yer almaktadır:

- » Kurum ihtiyacına binaen yapılacak hizmet alımlarına ilişkin protokol, sözleşme ve şartname taslakları incelenerek, taslaklara ilişkin hukuki görüş verilmiş, bilgi notları hazırlanmıştır.
- » Hizmet birimlerinin talebi doğrultusunda 13 adet hukuki mütalaa hazırlanmıştır.
- » Kurumun ilgili hizmet birimleri ile koordinasyon içerisinde ve Kurumun yetki ve sorumlulukları çerçevesinde diğer kişi/kurum ve kuruluşlardan gelen 75 adet talep/konu/taslak incelenmiştir.
- » Kurumun yetki ve sorumluluklarına ilişkin 91 adet konu hizmet birimleri ile koordineli olarak sonuçlandırılmıştır.
- » Mahkemeler/Savcılıklar/İcra Müdürlükleri tarafından gönderilen 59 adet müzekkere ilgili hizmet birimleri ile koordineli olarak cevaplandırılmıştır.

G- DIŞ İLİŞKİLER

Kurumun dış ilifkilerle y6nelik faaliyetleri ‘Alanında; uluslararası seviyede saygın ve belirleyici bir kurum olmak’ vizyonu doğrultusunda s6rd6r6lmektedir. Bu bağlamda, Kurum, UAEA ve Ekonomik Kalkınma ve İŞ Birliği 6rg6t6/N6kleer Enerji Ajansı (OECD/NEA) başta olmak 6zere n6kleer alanda faaliyet g6steren uluslararası organizasyonların 6alıŐmalarında ve karar alma s6re6lerinde aktif olarak g6rev almakta, diğer 6lkelerin n6kleer d6zenleyici kurumlarıyla bilgi ve deneyim paylaşımına dayalı yakın iş birliği i6erisinde bulunmaktadır.

Bu kapsamda 2023 yılı i6erisinde 3 yeni 6lkeyle mutabakat zaptı imzalanırken fiziksel ve 6evrimi6i d6zenlenen 153 farklı etkinliğe Kurumumuz personeline katılım sağlanmıştır. Bu g6revlerin 91’i UAEA, 15’i denetim, 30’u yerinde inceleme ve 17’si diğer g6revlerdir. Kurumumuz personelinin katılım sağladığı yurt dışı g6revler ile n6kleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyon alanında d6zenleyici kontrol faaliyetlerine ilişkin bilgi ve deneyim paylaşımı ger6ekleŐtirilmiŐtir.

Kurum tarafından 2023 yılı i6erisinde dış ilifkilerle y6nelik ger6ekleŐtirilen faaliyetler;

1. Uluslararası kuruluşlar ile ilifkiler
2. D6zenleyici kurumlar ve ilgili diğer kuruluşlarla ilifkiler
3. Uluslararası s6zleŐmeler ve anlaşmalar kapsamındaki faaliyetler

olmak 6zere, 3 ana başlık altında aşağıda sunulmaktadır.

1. Uluslararası Kuruluşlar İle İlifkiler

1.1. UAEA İle İlifkiler

• 67. Genel Konferans

UAEA67.Genel Konferansı 25.09.2023 – 29.09.2023 tarihlerinde Viyana, Avusturya’da ger6ekleŐtirilmiŐtir. UAEA’ya 6ye bir6ok 6lkenin katılım sağladığı Genel Konferansta, n6kleer teknolojinin barıŐ6ıl ama6larla kullanımının gerekliliğinin ve 6neminin vurgulandığı kararlar alınmıştır. UAEA 67. Genel Konferansına T6rk Delegasyonunu temsilen ETKB, NDK, TENMAK, N6TED A.Ő. ve T6NAŐ yetkilileri ile Daimi Temsilciliğimiz mensuplarından oluşan bir heyet katılım sađlamıŐtır. Genel Konferans boyunca; Kore Cumhuriyeti, 6in Halk Cumhuriyeti, Macaristan, Rusya Federasyonu, Birleşik Arap Emirlikleri ve Belarus temsilcilerinin yanı sıra Avrupa Komisyonu temsilcileri Bojan Tomic, Stefano Signore ve Ynte Stockmann, Avrupa Komisyonu N6kleer Konuların Koordinasyonundan Sorumlu Genel M6d6r Yardımcısı Massimo Garibba ve UAEA N6kleer Altyapı Geliştirme B6l6m6 Başkanı Liliya Dulinets ile g6r6Őmeler ger6ekleŐtirilmiŐtir. Bu kapsamda Kurumumuz ile Kore Cumhuriyeti N6kleer G6venlik ve Emniyet Komisyonu arasında n6kleer g6venlik alanında iş birliğine ve bilgi deđiŐimine ilişkin mutabakat zaptı imzalanmıştır. Ayrıca 6in Halk Cumhuriyeti ve Birleşik Arap Emirlikleri’nin n6kleer d6zenleme kurumları ile mutabakat zaptı imzalanmasına ilişkin fikir birliğine varılmıŐtır.

• UAEA N6kleer Harmonizasyon ve StandartlaŐtırma İnisyatifi (Nuclear Harmonization and Standardization Initiative)

2022 yılında 6alıŐma gruplarına 6ye olunan N6kleer Harmonizasyon ve StandartlaŐtırma İnisyatifi; n6kleer alanda d6zenleyici kurumları, tasarımcıları, iŐleticileri ve ilgili diğer kuruluşları bir araya getirerek SMR yetkilendirme s6re6lerinde kullanılabilecek ortak bir d6zenleyici 6er6eve oluŐturulmasını hedeflemektedir. Bu kapsamda 2023 yılı i6erisinde ‘6alıŐma Grubu 1 / Bilgi Paylaşımı i6in 6er6evenin Oluşturulması’, ‘6alıŐma Grubu 2 / 6n Lisanslama i6in Uluslararası D6zenleyici Tasarım Değerlendirmesi’ ve ‘6alıŐma Grubu 3 / Diğer D6zenleyici Kurumların Değerlendirmelerinden Faydalanma S6reci’ isimli 6alıŐma gruplarının toplantılarına katılım sağlanmış ve teknik dok6man hazırlanması faaliyetlerinde yer alınmıştır.

• UAEA Misyonları

UAEA, 6yesi olan devletlere, kendisinin liderliğindeki uzmanlardan oluşan bir ekibin ilgili 6lkedeki fiili uygulamaları incelediği ve bu uygulamaların UAEA standartlarıyla karŐılaŐtırıldıđı geniş bir g6zden ge6irme ve akran değerlendirmesi hizmetleri yelpazesi sunmaktadır. Bu hizmetlerle ilgili olarak 2023 yılı i6erisinde ger6ekleŐtirilen faaliyetlere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Entegre D6zenleyici G6zden Ge6irme Hizmeti (Integrated Regulatory Review Service, IRRS)

IRRS misyonu, bir 6lkenin n6kleer, radyasyon, radyoaktif atık ve taşıma g6venliği konularındaki d6zenleyici altyapısının UAEA g6venlik standartlarına uygunluk a6ısından yabancı uzmanlar tarafından g6zden ge6irilmesini i6ermektedir. Bu kapsamda IRRS misyonu, Kurumun hizmet binasında 05.09.2022 – 16.09.2022 tarihleri arasında ger6ekleŐtirilmiŐ olup misyon sonunda hazırlanan sonu6 raporunda Kurumumuza y6nelik 28 Tavsiye (Recommendation) ve 12 6neride (Suggestion) bulunulmuştur. S6z konusu tavsiye ve 6neriler 6er6evesinde 2023 yılında Kurumumuz b6nyesinde ilgili hizmet birimlerinin katılımı bir eylem planı hazırlanmıştır.

G6vence ve N6kleer Madde Sayım ve Kontrol (NMSK) Sistemi Danışmanlık Hizmeti (State Systems of Accounting for and Control of Nuclear Material, ISSAS)

ISSAS misyonu, UAEA tarafından 6lkelerin talepleri 6zerine bir NMSK sistemi kurmak veya mevcut NMSK sistemlerini s6rd6rme konusunda yardımcı olmak 6zere 6lkenin n6kleer g6vence altyapısı ve NMSK sisteminin ‘Guidelines for States Implementing Comprehensive Safeguards Agreements and Additional Protocols’ dok6manında yer alan tavsiyelere ve 6lkenin UAEA ile olan g6vence denetimi anlaşması ve ek protokollerinde yer alan y6k6ml6l6klere g6re incelenmesini sağlamaktadır.

Bu doğrultuda ISSAS misyonu altı UAEA uzmanının katılımıyla 09–17.10.2023 tarihleri arasında Kurumun hizmet binasında ger6ekleŐtirilmiŐtir. Misyonda, 6lkemizin; ulusal n6kleer g6vence uygulamaları, n6kleer g6venceye ilişkin yasal ve d6zenleyici 6er6evesi, n6kleer g6vence uygulamalarına y6nelik sistemleri ve uygulamaları ilgili uluslararası anlaşmalara ve UAEA’nın kılavuz dok6manlarına g6re karŐılaŐtırılarak mevcut durum g6zden ge6irilmiŐtir.

Misyona, Kurumun yanı sıra aşağıda belirtilen kurum ve kuruluşlarımız tarafından katılım sağlanmıştır:

- Dışişleri Bakanlığı
- Ticaret Bakanlığı
- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
- TENMAK NÜKEN
- Ankara Üniversitesi Nükleer Bilimler Enstitüsü
- Ege Üniversitesi Nükleer Bilimler Enstitüsü
- Probo Muayene ve Belgelendirme Anonim Şirketi

Ayrıca Misyon kapsamında aşağıdaki tesislere teknik ziyaret düzenlenmiş, nükleer güvence uygulamalarına ilişkin değerlendirmelerde bulunulmuştur.

- TENMAK NÜKEN
- ANS

EPREV Misyonu

Ülkelerin olası radyoaktif acil durumlara karşı müdahale kapasitesini gözden geçirmek ve güçlendirmek amacıyla UAEA tarafından sunulan akran değerlendirmelerinden birisi olan EPREV misyonunun ülkemizce alınmasına yönelik hazırlık toplantısı 2023 yılının Şubat ayı içerisinde gerçekleştirilmiş olup bu misyonun 2024 yılında uygulanması öngörülmektedir.

• UAEA Ülke Çerçeve Programı

UAEA ile ülkemizin, teknik iş birliği programı kapsamında karşılıklı çalışma ve iş birliği alanlarını belirleyen ve 2024-2029 yıllarını kapsayacak "Ülke Çerçeve Programı" TENMAK koordinasyonunda ve Kurumumuzun katkılarıyla hazırlanmıştır. Söz konusu doküman UAEA 67. Genel Konferansı'nda imzalanmıştır.

• UAEA Teknik İş Birliği Projesi

Kurumumuz, UAEA tarafından sağlanan ve üye ülkelerde nükleer güvenlik ve emniyetin geliştirilmesi amacıyla hazırlanan teknik iş birliği programı kapsamında iki yıllık projelerle kurumsal kapasitesini geliştirmektedir. Bu kapsamda UAEA "TUR9023: Strengthening the Nuclear Regulatory Authority's Regulatory Capabilities on Safety and Security" başlıklı projenin uygulanmasına 2022 yılı Nisan ayı içerisinde başlanmıştır. Projenin resmi kapanışı UAEA tarafından Mart 2024 olarak belirlenmiştir. Proje kapsamında, 2023 yılında 11 etkinlik gerçekleştirilerek kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi sağlanmıştır.

2024-2025 dönemi adına ülkemiz için talep edilen üç ulusal projeden birisi olan "Enhancing the Sustainability of Safety Culture for the Nuclear Regulatory Authority (TUR9025)" başlıklı proje ise nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyonla ilgili tesislerin, cihazların, malzemelerin ve faaliyetlerin düzenlenmesi, yetkilendirilmesi, denetlenmesi ve uygulanması alanında Kurumumuzun düzenleyici yetkinliklerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. UAEA'nın Kasım 2023 tarihinde düzenlenen Yönetim Kurulu toplantısında 2024-2025 dönemi Teknik İş Birliği Programı onaylanmış olup programda yer alan TUR9025 Projesi'nin 2024 yılı Mart ayı itibarıyla uygulanmaya başlanması öngörülmektedir.

1.2. OECD/NEA İle İlişkiler

• OECD/NEA Multinational Design Evaluation Programme (MDEP) Konferansı

OECD 5. Çok Uluslu Tasarım Değerlendirme Programı Yeni Reaktör Tasarım Faaliyetleri Konferansı, OECD/NEA tarafından ve Kurumumuz ev sahipliğinde "Uluslararası İş Birliği: Geçmiş, Günümüz ve Gelecek" temasıyla 24-25.04.2023 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilmiştir. 15 ülkenin düzenleyici kurumlarından ve nükleer endüstri alanından 100'ü aşkın yönetici ve uzmanın katılım sağladığı ve MDEP paydaşlarıyla, yeni tasarım için uluslararası iş birliği çerçevesi, küresel tedarik zinciri yönetimi, düzenleyici ve tedarikçi perspektifinden yeni teknolojilere yönelik temel zorluklara ilişkin konularda bilgi, deneyim ve görüşlerin paylaşıldığı Konferans'ta Kurumumuzdan uzmanlar da ilgili oturumlarda panelist olarak yer almışlardır. Ayrıca Konferans kapsamında ülkemizi ziyaret eden OECD/NEA Genel Direktörü William Magwood, Kurum Başkanımız ile bir görüşme gerçekleştirmiştir.

1.3. Avrupa Birliği ile İlişkiler

• INSC Çalışmaları

Avrupa Birliği'ndeki ülkelerle karşılaştırılabilir etkin bir nükleer güvenlik kültürü ile radyasyon güvenliği ve güvenlik standartları elde etmek ve Kurumumuzun düzenleyici etkinliğini güçlendirmek amacıyla başlatılan "Further Strengthening the Nuclear Safety and Radioprotection Regulator in Türkiye" başlıklı Avrupa Birliği Projesinin açılış toplantısı 28 Kasım - 1 Aralık 2023 tarihleri arasında Kurumumuz ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

Nükleer güvenlik ve radyasyon güvenliği alanında 7 ana konu ile 15 alt konudan oluşan ve üç yıl sürecek olan proje kapsamında Avrupa Birliği ülkelerindeki kurum ve kuruluşlarla ortak çalışmalar gerçekleştirilerek Kurumun nükleer güvenlik ve radyasyon güvenliği alanlarındaki yetkinliğinin artırılması ve düzenleyici kontrolünün güçlendirilmesine yönelik çalışmaların planlanması sağlanmıştır.

• AB Katılım Süreci - Ulaştırma, Çevre, Enerji ve Trans-Avrupa Ağları Alt Komite Toplantısı

6 No'lu Ulaştırma, Çevre, Enerji ve Trans-Avrupa Ağları Alt Komitesinin 14-16 Kasım 2023 tarihlerinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilen toplantısında güvenlik konusunda bir sunum gerçekleştirilerek AB Komisyonu; Kurumumuzun görev, yetki ve sorumlulukları, Kurumumuzun düzenleyici faaliyetleri, ülkemizdeki NGS Projeleri, ülkemizdeki nükleer düzenleyici çerçeve ve benzeri diğer hususlarda bilgilendirilmiştir.

• Stres Testleri

Avrupa Komisyonu tarafından, Avrupa Nükleer Güvenlik Düzenleyicileri Grubu'nun koordinasyonunda, nükleer santrallerde olası bir kaza senaryosunda alternatif uygulamaların ve tesiste ihtiyaç duyulan iyileştirmelerin belirlenmesine yönelik olarak stres testi çalışması başlatılmıştır. Ülkemiz de ANS için gönüllü olarak bu çalışmaya katılmayı taahhüt etmiş olup bu kapsamda "Stres Testleri Ulusal Raporu" birinci ve ikinci versiyonları Avrupa Komisyonu'na iletilmiştir. Stres testleri çerçevesindeki uzman ziyaretlerinin ilki 2022 yılında gerçekleştirilmiş olup ikinci uzman ziyarete yönelik hazırlık çalışmaları 2023 yılı içerisinde sürdürülmüştür. Uzman ziyaretinin ikinci aşamasının 2024 yılı Mayıs ayında gerçekleşmesi öngörülmektedir.

• Konusal Uzman Değerlendirmesi-II

2020 yılında Avrupa Nükleer Güvenlik Düzenleyicileri Grubu (European Nuclear Safety Regulators Group) çatısı altında başlatılan Konusal Uzman Değerlendirmesi-II, Fukuşima kazasından edinilen dersler çerçevesinde yangından korunma konusunda nükleer tesislerin değerlendirilmesi üzerinedir. Ülkemiz gönüllü olarak bu çalışmaya katılım sağlamakta olup 2023 yılı içerisinde ulusal raporun hazırlanmasına ilişkin çalışmalara başlanmıştır.

2. Düzenleyici Kurumlar ve İlgili Diğer Kuruluşlar ile İlişkiler

2.1. Rostechndzor Heyetinin Ülkemizi Ziyareti

24-25.01.2023 tarihlerinde ülkemizi ziyaret eden Rusya Federasyonu Federal Çevre, Sanayi ve Nükleer Denetim Kurumu/Rostechndzor Başkanı Aleksandr Trembitskii ve beraberindeki heyet, Kurum Başkanımız ve heyetiyle görüşmeler gerçekleştirmiştir. Kurumumuzun Akkuyu ofisinde başlayan heyetler arası görüşmede 2010 yılına dayanan ilişkilerin; gerçekleştirilen toplantılar, çalıştaylar ve teknik ziyaretler sayesinde her geçen gün daha da güçlendiği dile getirilmiştir.

Ziyaret kapsamında ayrıca ülke uygulamalarına ilişkin yapılan sunumlarla bilgi ve deneyim paylaşımında bulunulmuş ve ANS'de saha incelemesi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca iki kurum arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi amacıyla NDK ve Rostechndzor arasında bir niyet zaptı imzalanmıştır.

2.2. Nükleer Güvenlik Konulu Çevrimiçi Çalıştay

Kurumumuz ile Rusya Federasyonu Federal Çevre, Sanayi ve Nükleer Denetim Kurumu/Rostechndzor, Mısır Nükleer Düzenleme Kurumu ve Belarus Nükleer Düzenleme Kurumu/Gosatomndzor tarafından 09-10.08.2023 tarihlerinde "Practice on Building and Maintaining Safety Culture of Regulatory Bodies and TSOs" adlı çevrimiçi bir çalıştay düzenlenmiştir. Söz konusu çalıştayda katılımcılar tarafından düzenleyici kurumların nükleer güvenlik konusuna yönelik yaklaşımları paylaşılarak bilgi aktarımında bulunulmuştur.

2.3. Rostechndzor - İşletici Personel Çalıştayı

17-19.10.2023 tarihleri arasında Kurumumuz ev sahipliğinde "Workshop on the regulation and regulatory oversight of the organizational structure, training, certification, qualification and/or authorization of the Operating Organization's key staff important for safe operation of NPPs" başlıklı çalıştay Rostechndzor heyeti ve Kurumumuzun ilgili personelinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

2.4. NDK Heyeti'nin Rusya Federasyonu Teknik Ziyareti

02-03.12.2023 tarihleri arasında Rusya Federasyonu'nun St. Petersburg kentinde, Kurumun üst yönetiminin ve NÜTED A.Ş. temsilcilerinin katılımıyla "2023 Yılı İmalat Denetim Süreçleri Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir. 2023 yılı imalat denetim süreçlerinin gözden geçirildiği çalıştayda örnek olay çalışmalarına da yer verilmiştir.

2.5. NDK Heyetinin Macaristan Ziyareti

Kurumumuz ile Macaristan Atom Enerjisi Kurumu arasında 18.10.2023 tarihlerinde imzalanan mutabakat zaptı kapsamında ilki 2022 yılında ülkemizde gerçekleştirilen teknik toplantıların ikincisi 04.09.2023 - 08.09.2023 tarihleri arasında Macaristan'da gerçekleştirilmiştir. Kurumumuzdan sekiz personelin katıldığı ziyarette Paks NGS sahasında teknik incelemeler gerçekleştirilmiş, iki Kurumun da ihtiyaçları doğrultusunda belirledikleri konularda fikir alışverişi ve bilgi paylaşımında bulunulmuştur. Bahse konu ziyaret esnasında teknik iş birliğinin devam etmesi ve daha da geliştirilmesi üzerinde mutabık kalınmıştır.

2.6. Gosatomndzor - İşletmeye Alma Aşamasındaki Düzenleyici Faaliyetler Konulu Çevrimiçi Toplantı

06.12.2023 tarihinde Belarus Nükleer Düzenleme Kurumu/Gosatomndzor yetkilileri ve Kurumumuz personelinin katılımıyla "Regulatory activities during the commissioning and pre-operation stages of the NPP" konusunda çevrimiçi bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda "nükleer santralının işletmeye alma ve işletme öncesi aşamalarındaki düzenleme faaliyetleri" değerlendirilerek konu üzerinde kurumsal yaklaşım ve tecrübeler paylaşılmıştır.

2.7. Japonya Heyetinin Ziyareti

Japonya Atom Enerjisi Ajansı İnsan Kaynakları Geliştirme Müdürlüğü yetkililerinin 2023 yılı Haziran ayında ülkemize yaptığı ziyaret kapsamında Kurumumuz ile bir görüşme gerçekleştirmiştir. Bahse konu görüşmede Japon heyeti, düzenledikleri eğitim faaliyetleri hakkında bilgi vermiş, kendileri ise ülkemizin nükleer düzenleme faaliyetleri hakkında bilgilendirilmiştir.

2.8. İmzalanan Mutabakat Zabıtları

Barışçıl amaçlarla nükleer enerjinin güvenli kullanımı, nükleer enerji ve iyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetlerin yürütülmesi sırasında çalışanların, halkın, çevrenin ve gelecek nesillerin iyonlaştırıcı radyasyonun olası zararlı etkilerinden korunması, nükleer güvenliğin sağlanması, nükleer düzenleyici çerçevenin geliştirilmesi, acil durum hazırlığı ve acil durum müdahalesi hazırlığının yapılması ve radyoaktif atık yönetimi alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımı gerçekleştirilmesi ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi amacıyla Kurumumuz ile diğer ülkelerin nükleer düzenlemeden sorumlu kurumları arasında mutabakat zabıtları imzalanmaktadır. Bu bağlamda 2023 yılında Kurumumuz ile Kore Cumhuriyeti Nükleer Güvenlik ve Emniyet Komisyonu, Rusya Federasyonu Federal Çevre, Sanayi ve Nükleer Denetim Kurumu/Rostechnadzor ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı arasında mutabakat zaptı imzalanmıştır. Böylelikle Kurumumuz ile mutabakat zaptı bulunan ülke sayısı 10'a yükselmiştir.

3. Uluslararası Sözleşmeler ve Anlaşmalar Kapsamındaki Faaliyetler

NDK tarafından yürütülen düzenleyici faaliyetler ulusal ve uluslararası politikalara uyumlu bir şekilde yürütülmektedir. Ülkemiz tarafından imzalanmış/onaylanmış olan uluslararası anlaşmalara ve sözleşmelere Tablo 19'da yer verilmektedir.

Tablo 19: Türkiye Cumhuriyeti Tarafından İmzalanmış/Onaylanmış Olan Uluslararası Anlaşmalar ve Sözleşmeler

	Anlaşma/Sözleşme
1	1960 Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Kişilerin Sorumluluğuna İlişkin Paris Sözleşmesi (Paris Convention on Third Party Liability in the Field of Nuclear Energy)
2	29 Temmuz 1960 tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahısların Sorumluluğu Sözleşmesini Değiştiren Protokol (1964 Additional Protocol to Amend the Paris Convention)
3	Nükleer Silahların Yayılmasını Önleme Antlaşması (Treaty on the Non-proliferation of Nuclear Weapons)
4	28 Ocak 1964 tarihli Ek Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahısların Sorumluluğuna İlişkin Sözleşmede Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol (1982 Protocol to amend the Paris Convention)
5	Nükleer Maddelerin Fiziksel Korunmasına İlişkin Sözleşme (Convention on The Physical Protection of Nuclear Material)
6	Nükleer Kaza veya Radyolojik Acil Durumda Yardımlaşma Sözleşmesi (Convention on Assistance in the Case of a Nuclear Accident or Radiological Emergency)
7	Nükleer Kazanın Erken Bildirimi Sözleşmesi (Convention on Early Notification of a Nuclear Accident)
8	Nükleer Güvenlik Sözleşmesi (Convention on Nuclear Safety)
9	Viyana ve Paris Sözleşmelerinin Uygulanmasına İlişkin Ortak Protokol (Joint Protocol Relating to the Application of the Vienna Convention and the Paris Convention)
10	28 Ocak 1964 tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahısların Sorumluluğu Sözleşmesini Değiştiren Protokol (2004 Protocol to Amend the Paris Convention)
11	Nükleer Maddelerin Fiziksel Korunması Sözleşmesinde Değişiklik (Amendment to the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material)
12	Nükleer Terörizm Eylemlerinin Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism)
13	Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme (Joint Convention on the Safety of Spent Fuel Management and on the Safety of Radioactive Waste Management)
14	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile UAEA Arasında Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Andlaşmasına İlişkin Olarak Güvenlik Denetimi Uygulanmasına Dair Anlaşma (Agreement Between the Government of the Republic of Turkey and the IAEA for the Application of Safeguards in Connection with the Treaty on the Non-proliferation of Nuclear Weapons)
15	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile UAEA Arasında Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Andlaşmasına İlişkin Olarak Güvenlik Denetimi Uygulamasına Dair Anlaşmaya Ek Protokol (Protocol Additional to the Agreement Between the Government of the Republic of Turkey and the IAEA for the Application of Safeguards in Connection with the Treaty on the Non-proliferation of Nuclear Weapons)

2023 yılı içerisinde Kurum personeli tarafından Nükleer Maddelerin Fiziksel Korunması Sözleşmesi, Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması, Güvence Denetimi Antlaşması, Güvence Denetimi Antlaşmasına ilave Ek Protokol ve Nükleer Güvenlik Sözleşmesi kapsamında aşağıda detayları verilen faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

- » Güvence Denetimi Antlaşması kapsamında UAEA'ya nükleer madde sayım raporları ve ilave bildirimler iletilmiştir.
- » Güvence Denetimi Antlaşmasına İlave Ek Protokol kapsamında UAEA'ya yıllık Ek Protokol bildirimleri yapılmıştır. Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması doğrultusunda yürütülen faaliyetler kapsamında Nükleer Tedarikçiler Grubu tarafından gerçekleştirilen toplantıların takibi yapılmıştır.
- » Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşmasına taraf olmayan ve nükleer silaha sahip bulunmayan ülkelere gerçekleştirilen nükleer madde veya Zangger Komitesi Tetik Listesi kapsamındaki malzeme ve teçhizat ihracatına ilişkin olarak Zangger Komitesine yıllık bildirim yapılmıştır.

3.1. Nükleer Güvenlik Sözleşmesi Ortak 8. ve 9. Gözden Geçirme Toplantısı

Nükleer Güvenlik Sözleşmesi'nin 8. Gözden Geçirme Toplantısı'nın 23.03.2020 – 03.04.2020 tarihleri arasında yapılması planlanmış ancak küresel ölçekte yaşanan pandemi sürecinde alınan tedbirler nedeniyle 8. Gözden Geçirme Toplantısı'nın ertelenmesine ve bunun yerine Ortak 8. ve 9. Gözden Geçirme Toplantısı'nın düzenlenmesine karar verilmiştir. Bu doğrultuda Ortak 8. ve 9. Gözden Geçirme Toplantısı 20.03.2023 -31.03.2023 tarihleri arasında UAEA tarafından Viyana'da gerçekleştirilmiştir.

Bahse konu toplantıya ülkemizi temsilen katılım sağlayan Kurum heyetine, ETKB heyeti ile ANAŞ heyeti eşlik etmiştir. Bu kapsamda Ortak 8. ve 9. Gözden Geçirme Toplantısı için hazırlanan ve ülkemizin nükleer güvenliğe ilişkin almış olduğu önlemlerin anlatıldığı Ulusal Rapor sunumu 23.03.2023 tarihinde Kurum heyeti tarafından gerçekleştirilmiştir.

3.2. Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme Kapsamında Ulusal Raporun Hazırlık Süreci

Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme 21.05.2023 tarihinde ülkemiz açısından yürürlüğe girmiştir. Sözleşmenin ulusal temas noktası NDK olup Sözleşme kapsamında 2024 yılı içerisinde tamamlanması beklenen Ulusal Rapor'un hazırlık çalışmalarına Kurumumuz koordinasyonunda ve ilgili kurumların katılımıyla başlanmıştır.

H- BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE BİLİŞİM ALTYAPISINA İLİŞKİN FAALİYETLER

Kurumsal faaliyetlerin daha etkili ve verimli yürütülebilmesini sağlamak amacıyla belirlenen ihtiyaçlar ve değişen gereksinimler de dikkate alınarak Sistem ve Ağ Yönetimi, Veri Yönetimi, Veri Madenciliği, İş Zekası, Proje Yönetimi, Yazılım Geliştirme, Siber Güvenlik, Bilgi Güvenliği, Bürokrasinin Azaltılması ve Dijital Türkiye Projeleri ile Teknik Destek çalışmaları kapsamında 2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen iş ve işlemlere aşağıda yer verilmektedir:

• Kurum Veri Merkezi ve Felaket Kurtarma Merkezi Projesi :

Kurum Veri Merkezi ve Felaket Kurtarma Merkezi için gizlilik, bütünlük, erişilebilirlik prensipleri doğrultusunda güncelleme faaliyetleri gerçekleştirilmiş, mevcut kaynaklardan maksimum faydalanabilmek için çalışmalar yürütülmüştür. Artan gereksinimler doğrultusunda veri merkezinde kapasite artırımına gidilmiştir. Afet ve acil durumlarda hizmet sürekliliğini sağlayabilmek amacıyla kurulan Felaket Kurtarma Merkezi'nin yeni lokasyona taşınması tamamlanmıştır.

• Güvenli Backup Projesi

Kurumsal verilerin en iyi yedekleme yöntemleriyle yedeğinin alınabilmesi için fidye saldırılarına karşı en etkili savunma yöntemleri başta olmak üzere birçok güvenlik önlemi proje kapsamında devreye alınmıştır.

• Yük Dengeleme ve Uygulama Güvenlik Duvarı Projesi

Web uygulamalarının güvenliğini sağlayan, gelişmiş kayıt tutma ve izleme özelliklerine sahip, sistem trafiğini güvenle yöneten, pozitif ve negatif uygulama güvenlik duvarı ile etkili koruma, öğrenme ve imza tabanlı güvenlik sağlayıcı uygulama temin edilmiş ve devreye alınmıştır.

• Güvenli Web Servis Projesi

Web servisler ile ilgili güvenli erişim, trafik yönetimi, yük dengeleme, loglama, mesaj içeriği dönüştürme ve zenginleştirme, doğrulama, test etme işlemlerini kod yazmadan form tabanlı arayüzlerde konfigürasyon yaparak gerçekleştirme imkânı sunan proje devreye alınmıştır.

• Kimlik ve Hesap Yönetimi Projesi

Kurumsal uygulama ve hizmetler ile kurumsal verileri güvence altına almak amacıyla erişim ve yetkilendirmeler için tek oturum açma (Single Sign-On) kullanıcı kimlik doğrulama, güvenli hesap yönetimi ve parola güncelleme işlemlerinin gerçekleştirilebilmesini sağlayan yazılım çalışmaları tamamlanmış ve devreye alınmıştır.

• Güvenli Baskı Projesi

Bilgi güvenliğini korumak, kimlik doğrulama, maliyet kontrolü ve çevreci yaklaşım amacı ile güvenli baskı uygulaması geliştirilmiş ve kullanılmaya başlanmıştır.

• Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi Uyum ve DDO Siber Güvenlik Projesi

Kamu kurumları ve kritik altyapı hizmeti veren bilgi sistemlerince uyulması gereken Bilgi ve İletişim Güvenliği tedbirlerini içeren 06.07.2019 tarihli ve 2019/12 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında uyum çalışmaları tamamlanmıştır. TSE tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşu tarafından yapılan DDO denetimleri başarıyla tamamlanmıştır.

• Kurumsal İnternet ve Intranet Sitesi

Tüm paydaşlar ve ziyaretçilere en iyi hizmeti verebilmeyi hedefleyen Kurumsal internet ve intranet sitesi için içerik yönetimi ve geliştirme çalışmaları yapılmıştır.

• Kurumsal Kaynak Planlama Projesi

Kurumsal hizmetlerin kalitesi, etkinliği, verimliliği ve sürekliliğini sağlamak amacı ile süreç analiz çalışmaları kapsamında mevcut durum ve hedef durum raporları oluşturulmuştur. Hedefler için Kurumsal Kaynak Planlama yazılımlarının geliştirilmesi ve kullanıma alınması, kullanımda bulunan uygulamaların revizyonu ile diğer gereksinimlere ait planlamalar yapılmıştır.

• NDK Mobil Uygulama Projesi

Kurumsal Güvenli e-Posta, Dosya Paylaşımı, Mesajlaşma, Güvenli Parola Yönetimi, Konferans, Haberler ve Duyurular, İnsan Kaynakları Raporlama uygulamalarına mobil cihazlar üzerinden erişim sağlanabilmesi amacıyla yazılım geliştirilmiş olup kullanıma açılmıştır.

• NMSK Sistemi Projesi

Nükleer tesislerin güvenli ve emniyetli işletilmesinde, üretim ve depolamadan kullanım ve imhaya kadar tüm yaşam döngüleri boyunca hem bölünebilir hem de bölünemez nükleer malzemelerin miktarlarının izlenmesini ve doğrulanmasını kapsayan, kamu güvenliği ve emniyeti açısından ciddi sonuçlar doğurabilecek kazaları ve/veya yanlış kullanımları önleyen, nükleer operasyonların kritik bir bileşeni olan uluslararası nükleer güvenlik ve koruma standartlarının gerektirdiği bir sistem ve süreç olan NMSK Sistemi yazılımı geliştirilmiş olup yazılıma ait testler başarıyla tamamlanarak devreye alınmıştır.

• İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi Projesi

Kurumsal insan kaynakları yönetimini sağlayan, personel bilgi kartı, özlük bilgileri, izin-rapor talebi ve onay süreci takibi ile raporlanmasını sağlayan uygulama temin edilmiş, Kurumsal uygulamalar ile entegrasyon çalışmaları yapılmış, test çalışmalarının tamamlanması ile kullanıma açılmıştır.

• Yurt Dışı Etkinlik ve Görevlendirme Projesi

Kurum personelinin uluslararası eğitim, konferans, çalıştay, seminer ve toplantı katılımları ile yurt dışı denetim ve yerinde inceleme faaliyetlerine ait görev oluşturma, kontrol etme, onaylama, sonuçlandırma ve raporlama süreçlerinin tek bir uygulama üzerinden yürütülmesini mümkün kılan yazılım geliştirilmiş ve devreye alınmıştır.

• Doküman Yönetim Sistemi Projesi

Entegre Yönetim Sistemi, Kütüphane Yönetimi, Görev Raporları, Mevzuat, Tezler vb. Kurumsal dokümantasyonlar için belge yönetimi, iş akışları, sürüm kontrolü, tam metin arama, indeksleme, filtreleme ve sıralama özellikleri ile geniş bir arama motoruna sahip olan uygulama geliştirilmiş ve kullanıma alınmıştır.

• NDK Akademi Eğitim Portalı Projesi

Katılımcılara etkileşimli ve öğrenmeyi destekleyen interaktif eğitimler sunabilen eğitim portalı geliştirilmiş ve devreye alınmıştır. Eğitim portalı üzerinden Kurum personelinin bilgi güvenliğine ilişkin farkındalığının yanı sıra performans ve verimliliğinin artırılmasına yönelik eğitimlerin verilmesi, Yurt Dışı Görev Sunumları, Aday Memur Hazırlayıcı Eğitim Sınavlarının online (çevrimiçi) yapılması, sonuçların yayınlanması ve raporlaması sağlanmıştır.

• RADİSA Entegrasyon Projesi

Ülkemizin nükleer tehlikelere karşı önceden hazırlıklı olması yönündeki esaslar doğrultusunda, sınırlarımız içinde ve/veya dışında ülkemizi etkileyebilecek düzeyde radyasyon sızıntısı olması durumunda uyarı verecek olan sistem ve havadaki gama radyasyon düzeyindeki artışın algılanması esasına dayanan RADİSA için geliştirilen uygulama sayesinde istasyonlardan alınan verilerin Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı ile paylaşılması günlük, güvenli, kolay ve etkili, takip edilebilir ve raporlanabilir hale getirilmiştir.

• İmalat Denetimleri Projesi

Türkiye ve Dünya'da güvenlik sınıfına sahip ekipmanların imalat süreçlerinde Kurumumuzca gerçekleştirilen denetim ve yerinde inceleme faaliyetlerinin planlanması, gerçekleştirilmesi, raporlanması ve bulgu yönetimi takibinin sağlanması için geliştirilen yazılım, test çalışmalarının tamamlanması akabinde devreye alınmıştır.

• Saha İnşaat Denetimleri Projesi

Kurumumuz ANS saha inşaat süreçlerinin denetim faaliyetlerinin planlanması, gerçekleştirilmesi, izlenmesi, raporlanması ve bulgu yönetimi takibinin sağlanması için geliştirilen uygulama test çalışmalarının ardından devreye alınmıştır.

• NDK e-Hizmet Projesi

Paydaşların lisanslama, yetki, izin, onay, denetim gibi kurumsal hizmetlere e-Devlet üzerinden erişilebilmesini sağlayan ve 2021 yılında devreye alınan proje kapsamında 2023 yılı itibarıyla toplam 27 adet hizmete e-Devlet üzerinden erişim sağlanabilmektedir. 2023 yılı içerisinde e-Devlet üzerinde yer alan kurumsal hizmetlerimiz için güncelleme çalışmaları yapılmıştır. Kurumsal hizmetlerimize yapılan başvurular için hizmet, başvuru ve fatura takibi ile Kurumumuz tarafından verilen ve bitimine son 6 ay kalan lisanslar için SMS ile bilgilendirme devreye alınmıştır. E-devlet üzerinden lisans belgesi görüntülenmesi ve indirilebilmesi, Kurumumuzca yetkilendirilen dozimetri servisi kuruluşlar tarafından gönderilen dozimetri verilerinin dozimetri sahibi kişiler tarafından görüntülenebilmesi ve indirilebilmesi özellikleri aktif hale getirilmiştir.

• Paydaşlar Arası Bilgi Paylaşımına Yönelik Çalışmalar

Kurumsal hizmetler ve iş süreçleri için paydaşlarla mevzuat ve ikili anlaşmalar çerçevesinde gerçekleştirilen veri paylaşımlarına yönelik yeni taleplerin karşılanması, bilgi paylaşımı ile ilgili sistemlerin bakımı ve idamesine ilişkin faaliyetlere 2023 yılı içerisinde de devam edilmiş olup web servis entegrasyonları revize edilmiştir.

• İş Zekası Projesi

Etkin karar mekanizmalarını desteklemek ve ihtiyaç duyulan bilgiye güvenli, hızlı ve kolay erişim sağlamak amacıyla Kurumumuzun stratejik kararlar almasına yardımcı olmak için dinamik raporlama imkânı sağlayan uygulama devreye alınmıştır.

• Sınav Sonuç Açıklama Sistemi

Kurumsal iş gücü planlaması kapsamında işe alım süreçlerine ait gerçekleştirilen sınavlara ait sonuçların güvenli bir şekilde yayınlandığı uygulama geliştirilmiş olup test çalışmalarının tamamlanması sonrasında devreye alınmıştır.

• Anket Yönetimi

Kurum hizmet kalitesini artırmak ve paydaş memnuniyetini ölçmek amacıyla kamu kurum ve kuruluşları, organizasyonlar, hizmet kullanıcıları başta olmak üzere tüm paydaşlar ile kurumiçi ölçme ve değerlendirme yapabilmek amacıyla geliştirilen anket yönetimi uygulaması ile farklı içeriklerde anketler düzenlenmiş ve anket sonuçları raporlanmıştır.

• Bürokrasinin Azaltılması ve Dijital Türkiye Projeleri

- **Ulusal Veri Sözlüğü:** Kurumsal veri sözlüğü Kurumsal Kaynak Planlama Projesi kapsamında yeniden değerlendirilmekte olup Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Ulusal Veri Sözlüğü'nün güncellenmesi sonrasında kamu ile paylaşılması planlanmaktadır.
- **Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi:** Kurumsal veriler değerlendirilmiş ve gerekli iş birliği ve koordinasyonun sağlanabilmesi için hazırlık çalışmaları yürütülmüş ve koordinasyon çalışmalarına katılım sağlanmıştır.
- **Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi Eylem Planı (2020-2023) ve Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi:** Eylem Planı amaçları kapsamında Kurumsal yaklaşım, tedbir ve uygulamalar için çalışmalar yürütülmüş olup Ulusal Siber Güvenlik koordinasyon çalışmalarına katılım sağlanmıştır. Stratejik siber güvenlik eylemleri kapsamında bilinen ve yeni ortaya çıkan siber tehditlere karşı güvenlik önlemleri çalışmaları yapılmış, Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi ile uyumlu tedbirlerin alınması ve güncellenmesi sağlanmıştır.

• Bilgi Teknolojileri Yardım Masası Hizmeti Projesi

TIL süreçlerine uygun olarak, donanım ve yazılım problemlerin giderilmesi, sunucu sistemlerinin fiziksel ve işlevsel kontrolü, veri merkezinin fiziksel ve işlevsel kontrolü, kurumsal yazılım ve uygulamalar ile donanım güncelleme süreçleri ile Kurum altyapısında yer alan tüm aktif-pasif cihazların, sözleşme ve projelerin takibinin yapılabildiği Bilgi Teknolojileri Yardım Masası uygulamasına yeni modüller eklenmiş ve kullanım kapsamı genişletilmiş, güncelleme ve iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

• IP Telefon Altyapısı ve NDK İletişim Merkezi 444 635 6 (444 NDK 6) Projesi

Aktif olarak kullanılmakta olan kurumsal IP telefon santrali ve NDK İletişim Merkezi için güncelleme çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca, NDK İletişim Merkezi'nin hizmet kalitesini, verimliliğini ve paydaş memnuniyetini en üst düzeye çıkarabilmek amacıyla geliştirme ve iyileştirme faaliyetleri yürütülmüştür.

• Zırlama Hesaplamaları Programı

Radyasyon tesislerine ve radyasyon uygulamalarına ilişkin mekânsal tasarım onayı işlemleri kapsamında zırlama hesaplamalarının yapılması amacıyla oluşturulan yazılımın geliştirilmesi çalışmaları yürütülmüştür.

• Diğer Faaliyetler

Kurum bünyesinde kullanılmakta olan anahtarlama cihazları, toplantı odalarında konumlanan konferans sistemleri, bilgi sistemlerinin temel güvenlik bileşeni olan güvenlik duvarı ve bileşenlerinin lisans güncellemesi, bakım ve destek çalışmaları, yedekleme süreçlerinde güncelleme ve iyileştirme çalışmaları, Kurum ağında bulunan bilgisayarların işletim sistemi versiyonu takibi ve güncelleme çalışmaları, sıfır gün saldırılarına yönelik önlemlerin alınması ve gerekli sistemsel güncelleme çalışmaları, bilişim sistemlerine ait periyodik donanım envanter çalışmaları, donanımlardaki mevcut durum tespit çalışmaları, donanım yedekliliği çalışmaları, sunucuların güvenlik riskine karşı donanımsal ve yazılım güncelleme çalışmaları, yeni kullanıcı bilgisayarları teslimi için çalışmalar ile cihazlar için donanımsal ve teknik arızaların giderilmesi çalışmaları yürütülmüştür.

I. İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ VE EĞİTİME İLİŞKİN FAALİYETLER

1. Personel Faaliyetleri

Mevzuat ile Kuruma verilen görev ve yetkilerin gerektirdiği asli görev ve hizmetler, Nükleer Düzenleme Uzmanı ve Nükleer Düzenleme Uzman Yardımcılarından oluşan meslek personeli ve diğer personel eliyle yürütülmektedir. Yukarıda ifade edilen görev ve yetkilerin yerine getirilmesi için Kurumda 259'u kadrolu 9'u geçici görevlendirme olmak üzere toplam 268 personel çalışmaktadır. 2023 yılı içerisinde 36 personelin ataması yapılmış olup bunlara ilişkin detaylı bilgi Tablo 20'de sunulmaktadır.

Tablo 20: 2023 Yılında Ataması Yapılan Personel Bilgisi

Ünvanı	Öğrenim Durumu	Atama Şekli	Personel Sayısı
Başkan Yardımcısı	Lisans	Naklen Atama	1
Grup Başkanı	Lisans	Naklen Atama	1
Nükleer Düzenleme Uzman Yardımcısı	Yüksek Lisans	Naklen Atama	31
Mali Hizmetler Uzmanı	Lisans	Naklen Atama	1
Mühendis	Lisans	Naklen Atama	2
Sürekli İşçi	Lisans/Ön Lisans/Lise	Açıktan Atama	15
Toplam			51

2023 yılında Kurumdan ayrılan personele ilişkin detaylı bilgi Tablo 21'de sunulmaktadır.

Tablo 21: 2023 Yılında Kurumdan Ayrılan Personel Bilgisi

Ünvanı	Öğrenim Durumu	Ayrıma Nedeni	Personel Sayısı
Başkan Yardımcısı	Doktora	Emeklilik	1
Daire Başkanı	Doktora	Emeklilik	1
Nükleer Düzenleme Uzmanı	Doktora	Emeklilik	1
Nükleer Düzenleme Uzmanı	Doktora	İstifa	1
Nükleer Düzenleme Uzman Yardımcısı	Yüksek Lisans	İstifa	3
Mühendis	Lisans	Nakil	2
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	Lisans	Nakil	1
Memur	Lisans	İstifa	1
Toplam			11

2023 yılında Kurumda geçici görevlendirilen 9 personele ilişkin detaylı bilgi Tablo 22'de yer almaktadır.

Tablo 22: 2023 Yılında Geçici Görevlendirilen Personel Bilgisi

Ünvanı	Öğrenim Durumu	Kanun Hükmünde Kararname	Personel Sayısı
Grup Başkanı	Yüksek Lisans	375 KHK 25. m.	1
Mühendis	Lisans	375 KHK 25. m.	4
Memur	Yüksek Lisans	375 KHK 25. m.	1
Memur	Lisans	375 KHK 25. m.	1
Sürekli İşçi	Lisans	375 KHK 25. m.	2
Toplam			9

Kurumun kadrolu personel sayısında yıllara göre yaşanan değişim Tablo 23'te gösterilmektedir.

Tablo 23: Yıllara Göre Kurumda Görevli Kadrolu Personel Sayısı

Yıl	2020	2021	2022	2023
Personel Sayısı	166	181	219	259

YLSY programı kapsamında 2023 yılı sonu itibarıyla 44 bursiyer öğrenci hâlihazırda Kurum adına yurt dışında öğrenim görmektedir. 2023 yılı dönemi kontenjan talebi 6 kişi olup ilgili işlemler Millî Eğitim Bakanlığı nezdinde sürdürülmektedir. 15 öğrenci hakkında tazminat işlemleri devam etmektedir. 2023 yılı içerisinde 31 öğrenci yurt dışındaki öğrenimini başarı ile tamamlayarak Kurumda göreve başlamıştır. Kurum YLSY bursiyerlerinden 1 kişinin lisansüstü öğrenim göreceği ülke ve 1 kişinin yurt içi akademik danışmanı, taleplerinin değerlendirilmesi sonucu uygun görülen ülke ve yurt içi akademik danışmanla değiştirilmiştir. Ayrıca 2023 yılı içerisinde 3 Kurum personeli UAEA bünyesinde çeşitli kadrolarda görevlendirilmiştir.

2. Eğitim Faaliyetleri

Kurumun eğitim faaliyetlerinin amacı; tüm personelin kapsayıcı ve nitelikli bir eğitime ve hayat boyu öğrenme imkânlarına erişimi sağlanarak düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, özgüven ve sorumluluk duygusu ile yenilikçilik özelliklerine sahip, demokratik değerleri ve millî kültürü özümsemiş, paylaşım ve iletişime açık, teknoloji kullanımına yatkın ve üretken personel yetiştirmektir.

Eğitim hizmetlerine ilişkin iş, işlem, faaliyet ve uygulamalar, 95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 29.11.2023 tarihli ve 32384 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Nükleer Düzenleme Kurumu İnsan Kaynakları Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri uyarınca yürütülmektedir. Bu çerçevede hizmet içi eğitim planı kapsamında personelin, görevi ile ilgili becerilerinin geliştirilmesi, pratik ve teorik bilgisinin artırılması, hizmet içinde yetiştirilmesi ve üst görevlere hazırlanması ile Kurum hizmetlerinde verimlilik, etkinlik ve toplam kalitenin sağlanması amacıyla personele hizmet içi eğitimler düzenlenmiştir. Bununla birlikte Kurumda göreve yeni başlayan 58 personele yönelik aday memur eğitim programı dâhilinde yüz yüze, çevrim içi ve hibrit öğretim şekli ile eğitimler gerçekleştirilmiştir.

İ- MALİ KAYNAKLARA İLİŞKİN UYGULAMA SONUÇLARI

Üst politika belgeleri ve Orta Vadeli Program kapsamında belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda, çok yıllık bütçeleme anlayışı esas alınarak hazırlanan Kurum bütçesi, stratejik plan ile yıllık amaç ve hedeflerin elde edilmesi amacıyla etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmıştır. Kurumun 2023 yılı bütçe uygulamalarına dair gerçekleştirilen iş ve işlemler aşağıda yer almaktadır.

- » Kurumun 2023 yılı bütçesine dair program hazırlanarak 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen gelir kalemleri ile ödeneklerin ay bazında dağılımı yapılmış ve ödenekler harcama birimlerinin kullanımına açılmıştır.
- » Bütçenin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanımı için gerekli tedbirler alınmıştır.
- » 2023 yılı harcamaları ve gelecek yıl planlamaları çerçevesinde 2024 yılı Bütçe Tasarısı hazırlanmıştır.
- » 2024-2026 Dönemi Yatırım Programı Hazırlıkları kapsamında Yatırım Programı hazırlanarak Kurum bütçe tasarısına eklenmiştir.
- » Kurul tarafından onaylanan 2024 Bütçe Tasarısı, Bütçe Teklifi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) gönderilmiştir.
- » Kurumun 2022 yılı kesin hesabı hazırlanmıştır.
- » TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda ve TBMM Genel Kurulunda 2024 yılı bütçe görüşmelerine katılım sağlanmış, TBMM'de yapılan görüşmeler sonucunda 2024 yılı bütçesi ve 2022 yılı kesin hesabı TBMM Genel Kurulunda kabul edilmiş olup Cumhurbaşkanı onayı sonrası yasalaşmıştır.

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamında belirlenen Kurum bütçesi, söz konusu Kanun'un 25.12.2023 tarihli ve 32416 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmasıyla birlikte 01.01.2024 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Kurumun mali yıl içerisinde aylar itibarıyla yapılabileceği harcamaları ve tahsil edebileceği gelir tutarları ile net finansmanın kullanımına ilişkin öngörülerini gösteren program hazırlanarak "Kanunen Başlangıç Ödeneklerinin ve Gelirlerinin" aylar bazında dağılımı Ocak ayı itibarıyla yapılmıştır. Kurumun harcama birimlerinin 2023 yılı ödenek durumu ve harcamaları Tablo 24'te yer almaktadır.

Tablo 24: 2023 Yılı Gider Bütçe Uygulama Sonuçları

Harcama Birimi	Başlangıç Ödeneği	Yıl İçinde		Toplam Ödenek	Bütçe Giderleri (Harcama)	Harcama Oranı (%) (Toplam Ödeneğe Oranla)	Kalan Ödenek
		Eklenen	Düşülen				
Özel Kalem	10.116.000	898.017	745.434	10.268.583	9.429.194	92	839.389
Nükleer Tesisler Dairesi Başkanlığı	70.865.000	37.586.077	1.980.039	106.471.038	100.759.679	95	5.711.359
Radyasyon Uygulamaları Dairesi Başkanlığı	12.015.000	527.257	95.136	12.447.121	11.883.604	95	563.517
Emniyet ve Güvence Dairesi Başkanlığı	14.475.000	1.294.577	1.470.952	14.298.625	8.039.803	56	6.258.823
Radyasyondan Korunma Dairesi Başkanlığı	59.592.000	9.322.497	14.393.000	54.521.497	20.781.999	38	33.739.499
Denetim Dairesi Başkanlığı	244.890.000	5.108.269	19.410.000	230.588.269	216.871.053	94	13.717.216
Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	6.951.000	807.222	184.000	7.574.222	5.292.204	70	2.282.017
Hukuk Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	3.950.000	0	1.020.491	2.929.509	2.845.209	97	84.300
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	47.440.000	2.817.988	3.111.480	47.146.508	29.485.228	63	17.661.280
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	47.905.000	47.273.982	800.000	94.378.982	70.971.523	75	23.407.459
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	310.000	0	290.000	20.000	0	0	20.000
Kurul Hizmetleri Müdürlüğü	1.445.000	0	1.425.000	20.000	0	0	20.000
Genel Toplam	519.954.000	105.635.886	44.925.532	580.664.355	476.359.496	82	104.304.858

- » 2023 yılında Kurumun toplam harcaması 476.359.496-TL olarak gerçekleşmiştir. 580.664.355-TL'lik toplam ödeneye göre harcama gerçekleşmesi %82'dir.
- » Kurumun 2023 yılı için planlanan geliri 519.954.000-TL olarak belirlenmiştir. Yılsonu net bütçe geliri %156,12 oranında gerçekleşerek 811.748.221,97-TL olmuştur.

2023 yılı içerisinde elde edilen Kurum gelirinin;

- 3.183.468-TL'si Teftiş ve Denetleme Ücret ve Paylarından,
- 126.255.764-TL'si Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Yetkilendirme Gelirlerinden,
- 662.561.427-TL'si Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Değerlendirme Gelirlerinden,
- 820.016-TL'si Kişilerden Alacaklar Faizlerinden,
- 248.680-TL'si Kişilerden Alacaklardan,
- 18.708.867-TL'si Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Gelirler Kalemlerinden

sağlanmış olup Kurumun ana gelir kaynağını İşlem ve Hizmet Bedelleri oluşturmaktadır. Kurum faaliyetlerinden elde edilen gelir miktarları Tablo 25'te gösterilmektedir.

Tablo 25: 2023 NDK Gelir Cetveli

Gelir Ekonomik Kod	Planlanan Gelir	Gerçekleşen	Oran
Teftiş ve Denetleme Ücret ve Payları	260.000.000,00	3.183.468,02	1,22
Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Yetkilendirme Gelirleri	130.000.000,00	126.225.764,45	97,10
Nükleer Enerji ve İyonlaştırıcı Radyasyona İlişkin Değerlendirme	129.954.000,00	662.561.427,06	509,84
Kişilerden Alacaklar Faizleri	0,00	820.015,73	-
Kişilerden Alacaklar	0,00	248.680,02	-
Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Gelirler	0,00	18.708.866,69	-
Toplam	519.954.000,00	811.748.221,97	156,12

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

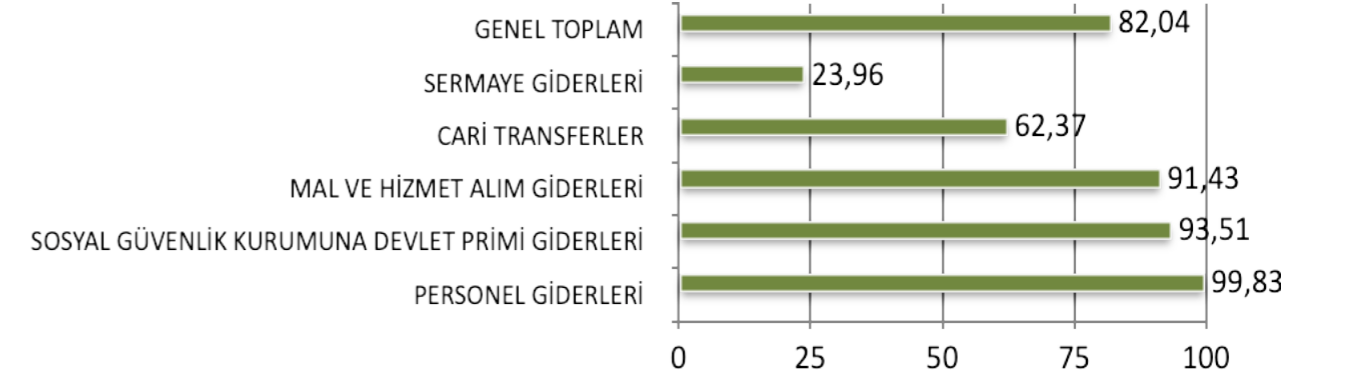
Kurumun 2023 yılı bütçe ödeneklerinin ve yıl sonu harcama tutarlarının ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı Tablo 26'da yer almaktadır.

Tablo 26: 2023 Yılı Ödenek ve Harcamalarının Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı

Açıklama	KBÖ	Eklene	Düşülen	Toplam Ödenek	Harcama
Personel Giderleri	87.851.000	22.159.351	11.700.182	98.310.169	98.145.639
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	10.172.000	5.470.535	3.771.993	11.870.543	11.099.591
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	345.151.000	53.554.000	25.653.357	373.051.643	341.088.575
Cari Transferler	5.780.000	1.200.000	0	6.980.000	4.353.668
Sermaye Giderleri	71.000.000	23.252.000	3.800.000	90.452.000	21.672.024
Genel Toplam	519.954.000	105.635.886	44.925.532	580.664.355	476.359.496

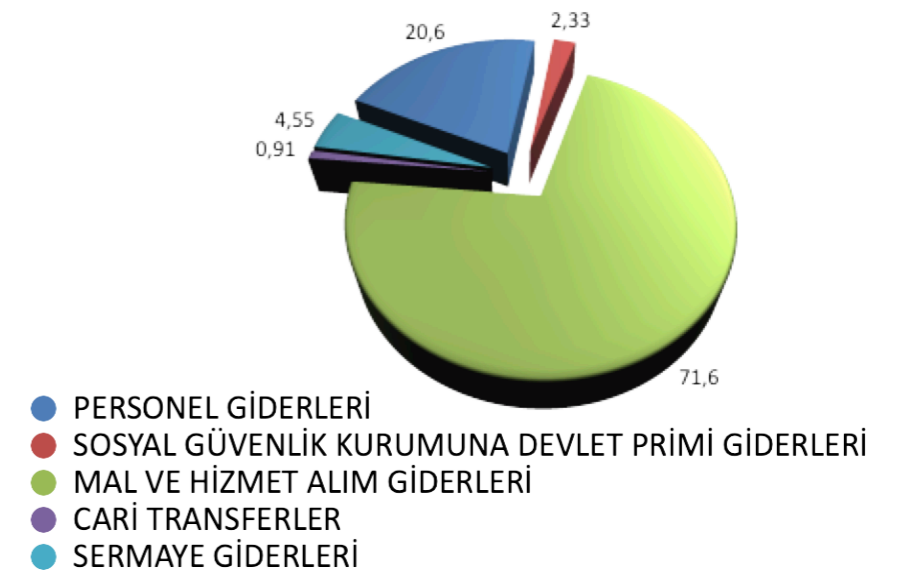
Ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe tahsilatı ve harcama durumuna ilişkin bilgiler Şekil 20 ve Şekil 21'de gösterilmektedir.

Şekil 20: 2023 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Harcama Durumu

- » Personel Giderleri için tahsis edilen 98.310.169-TL'lik toplam ödeneğin %99,83'ü harcanmıştır.
- » Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri için tahsis edilen 11.870.543-TL'lik toplam ödeneğin %93,51'i harcanmıştır.
- » Mal ve Hizmet Alımları Giderleri için tahsis edilen 373.051.643-TL'lik toplam ödeneğin %91,43'ü harcanmıştır.
- » Cari Transferler için tahsis edilen 6.980.000-TL'lik toplam ödeneğin %62,37'si harcanmıştır.
- » Sermaye Giderleri için tahsis edilen 90.542.000-TL'lik toplam ödeneğin %23,96'sı harcanmıştır.

Şekil 21: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Harcama Dağılımı

Oransal dağılıma bakıldığında, Kurum giderlerinin yaklaşık olarak %71,60'ını Mal ve Hizmet Alım Giderleri, %20,60'ını Personel Giderleri, %4,55'ini Sermaye Giderleri, %2,33'ünü Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri %0,91'ini Cari Transferler oluşturmaktadır.

Kurumun 2023 yılına ilişkin mali durumunu özetleyen bilanço Tablo 27'de yer almaktadır.

Tablo 27: NDK Bilanço

BİLANÇO .				Yıl:2023					
Kamu İdaresi Kodu		96		Kamu İdaresi Adı		NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU			
AKTİF HESAPLAR		2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI	PASİF HESAPLAR				
1	DÖNEM VARLIKLAR	251.689.191,71	274.272.231,17	598.850.738,35	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	4.414.647,12	3.393.906,65	4.515.756,64
13	KURUM ALACAKLARI	235.285.525,03	268.093.049,27	588.901.559,35	33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.006.125,83	1.334.369,10	196.238,85
135	TEK HAZINE KURUMLAR HESABINDAN ALACAKLAR HESABI	235.285.525,03	268.093.049,27	588.901.559,35	333	EMANETLER HESABI	3.006.125,83	1.334.369,10	196.238,85
14	DİĞER ALACAKLAR	14.574.854,37	2.353.697,80	0,00	36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	652.949,48	1.216.855,39	1.413.888,29
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	14.574.854,37	2.353.697,80	0,00	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	0,00	13.225,07	100.206,82
15	STOKLAR	735.681,31	1.495.037,80	5.138.787,94	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	0,00	1.068,09	17.295,89
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	735.681,31	1.495.037,80	5.138.787,94	362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	0,00	0,00	0,00
16	ÖN ÖDEMELER	1.093.131,00	2.330.446,30	4.810.391,06	39	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	755.571,81	842.682,16	2.905.629,50
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	1.093.131,00	2.330.446,30	4.810.391,06	391	HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	755.571,81	842.682,16	2.905.629,50
2	DURAN VARLIKLAR	207.679.997,33	226.798.860,82	1.929.352.010,83	5	HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	454.954.541,92	497.677.185,34	2.523.686.992,54
22	FAALİYET ALACAKLARI	0,00	66.811,60	66.811,60	50	NET DEĞER	37.086.940,03	37.086.940,03	101.363.307,05
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0,00	66.811,60	66.811,60	500	NET DEĞER HESABI	37.086.940,03	37.086.940,03	101.363.307,05
23	KURUM ALACAKLARI	1.000.000,00	0,00	0,00	51	DEĞER HAREKETLERİ	0,00	0,00	369.130,90
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	1.000.000,00	0,00	0,00	519	DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	0,00	0,00	369.130,90
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	0,00	1.000.000,00	10.000.000,00	57	GECMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	387.527.436,18	580.473.204,08	2.596.360.471,60
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	0,00	1.000.000,00	10.000.000,00	570	GECMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	387.527.436,18	580.473.204,08	2.596.360.471,60
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	206.679.997,33	225.732.049,22	1.919.285.199,23	58	GECMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-64.695.085,62	-162.605.602,19	-437.702.133,42
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	205.407.532,00	205.407.532,00	1.891.803.369,72	580	GECMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-64.695.085,62	-162.605.602,19	-437.702.133,42
252	BİNALAR HESABI	0,00	0,00	63.972.692,02	59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	95.035.251,33	42.722.643,42	263.296.216,41
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	1.736.919,61	21.426.588,58	39.974.246,41	590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	192.945.767,90	317.819.174,65	705.808.007,32
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	8.054.102,26	20.223.789,79	32.022.224,72	591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-97.910.516,57	-275.096.531,23	-442.511.790,91
257	BİRİKİMİ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-8.518.556,54	-21.325.861,15	-108.487.333,64					
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00					
260	HAKLAR HESABI	2.193.126,02	3.639.322,51	8.002.239,83					
268	BİRİKİMİ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-2.193.126,02	-3.639.322,51	-8.002.239,83					
Kamu İdaresi Kodu		96		Kamu İdaresi Adı		NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU		Yıl:2023	
AKTİF TOPLAMI		459.369.189,04	501.071.091,99	2.528.202.749,18	PASİF TOPLAMI		459.369.189,04	501.071.091,99	2.528.202.749,18

Bilanço Dipnotları :	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	223.764,00	10.627.869,00	12.455.569,00
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	223.764,00	10.627.869,00	12.455.569,00
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	0,00	3.125.868,88	7.922.377,57
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0,00	3.125.868,88	7.922.377,57
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	0,00	38.733,49	1.225.360,00
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	0,00	38.733,49	1.225.360,00

NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

Devlet Mahallesi 85. Cadde No:5 Çankaya/ANKARA

Tel: (0312) 289 93 00 Fax: (0312) 289 95 70

www.ndk.org.tr